

Pobratenje s Kosmetom

27. avgusta se je Dolenjska mladinska brigada „Katja Rupena“ pobratila z brigado Bratstvo in enotnost „Istok“ s Kosmeta. Slovesnost je bila na Kozjanskem, prisostvovali pa so ji predstavniki novomeške občine in kot botra Mara-Rupena Osolnik, sestra legendarne partizanke Katje, ki je tudi orisala njeno življenjsko pot.
 Kakor je običaj, so ob pobratenu zavezali zastave, zapečatili slovesnost s kruhom in soljo in si

izmenjali simbolična darila – knjige. Sodelovanje pa se bo odvijalo tudi v prihodnje na raznih področjih mladinskega dela.

Omeniti velja posebej, da je bila dolenjska brigada Katja Rupena doslej ena najboljših mladinskih brigad v vsem povojnem obdobju, saj je bila šestkrat proglašena za udarno. Prav tako je kosovska pobratena brigada Istok na domačem območju ena najboljših.

Forma Viva se širi

V prostorih kostanjeviškega gradu je bil v soboto svečan zaključek letošnje Forme Vive

Kostanjeviški grad je bil v soboto popoldan znova v središču pozornosti slovenske kulturne javnosti. Slavnostnega zaključka 15. mednarodnega simpozija kiparjev Forme Vive v prostorih kostanjeviškega gradu se je udeležilo večje število gostov, ki so si predtem z zanimanjem ogledali stvaritve mladih kiparjev.

Navzoče je pozdravil predsednik Forme Vive dr. France Hočevar, ki je šestim avtorjem iz ZDA, Poljske, Japonske, Nizozemske in Jugoslavije podelil častne diplome v zahvalo za sodelovanje na letošnjem simpoziju. Slavnostni govornik je bil podpredsednik IS SRS dr. Avguštin Lah, ki je v kratkih besedah orisal 16-letno

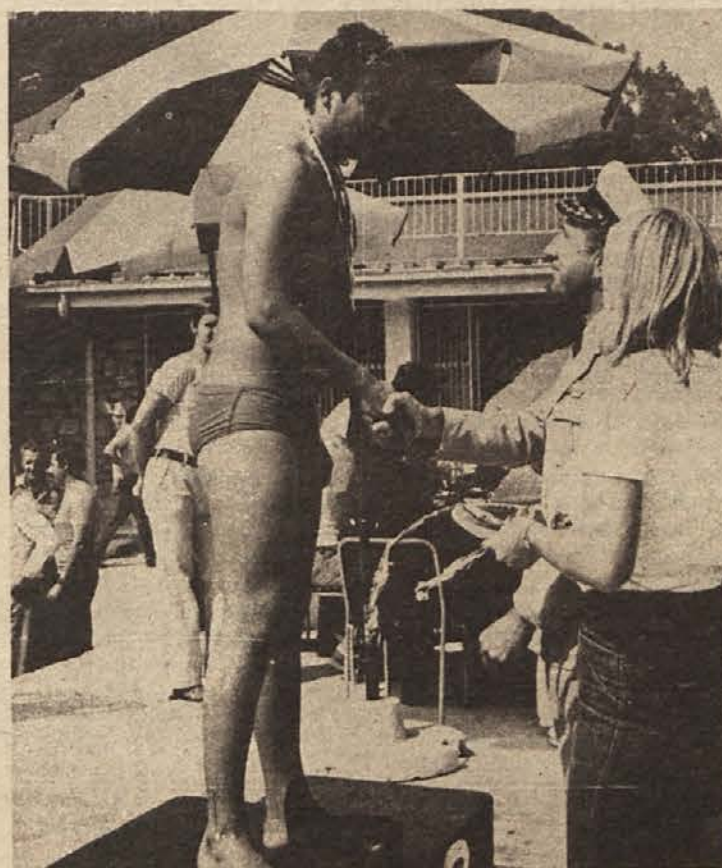
iz Krškega s krajšim koncertom pod vodstvom Adolfa Moškona.

Vse stvaritve mladih kiparjev so se izredno vključile v prelepi ambient kostanjeviškega gradu, obenem pa se je zbirka skulptur (delo 74 kiparjev) povečala na 107 del.

B. B.

JEMEC V DOLENJSKI GALERIJ

V petek, 3. septembra, bo v Dolenjski galeriji v Novem mestu svečana otvoritev razstave barvnih sitotiskov priznanega slovenskega likovnega ustvarjalca Andreja Jemca. Uvodno besedo o avtorju in njegovem delu bo imel umetniški vodja Dolenjske galerije Jovo Grobovšek. Otvoritev razstave bo povezana s krajšim literarnim večerom, v katerem bodo brali pesmi Ivana Zorana, Janeza Kolence in Milana Marklaja.

Na državnem prvenstvu v plavanju s plavutmi in hitrostnem potapljanju, ki je bilo minulo soboto in nedeljo v Trbovljah, so bili Novomeščani najuspešnejši slovenski predstavnik in ekipno osvojili drugo mesto. Poleg tega imajo plavalci iz KPA Novo mesto tudi državni in več republiških rekordov. Več o tem na športni strani. Takole pa je na zmagovalno stopnico stopil najhitrejši Jugoslovčan v plavanju s plavutmi na dolge proge Danijel Vohar iz Dolenjskih Toplic. Medaljo za zmago v disciplini 800 m plavanje s plavutmi mu je izročil general major Jože Praprotnik (Foto: Jelka Vitasovič)

Krivoglavice spet oficirske

Belokranjske Krivoglavice bodo 5. septembra gostile nekdanje slušatelje slovenske oficirske šole

Prihodno nedeljo bodo Krivoglavice, Geršiči, Gradac, Metlika in še nekatere belokranjske vasice dobile vedno zaželene goste. Razen borcev XV. brigade bodo Belo krajino prvič po osvoboditvi organizirano obiskali slušatelji oficirske šole pri glavnem štabu NOV in POJ.

O glavnem srečanju, ki bo v dobrih krajevni skupnosti, je 55-letni Novomeščan Tone Pirc, eden izmed slušateljev te šole, dejal:

„Ker je naša vojska nujno potrebovala vse več dobrih vojaških strokovnjakov, so pri glavnem štabu že avgusta 1943 organizirali oficirsko šolo s sedežem v Metliki. Zaradi pogostih napadov sovražnikov se je morala seliti, največkrat pa je bila na Krivoglavicah. Do konca aprila 1945 je v njenih klopih sedelo 2730 slušateljev. Bili so v najrazličnejših oddelkih, sam pa sem bil v višjem intendantskem tečaju, kjer je bilo precej Novomeščanov. Vsakdo, ki so ga določili za dvomesečni tečaj, je bil zaupane naloge vesel, poudariti pa moram, da šola ni dala samo ozko strokovnost, pač pa tudi splošno razgledanost. Skratka: gradila je nove strokovnjake za nov režim, in kot so pokazali kasnejši delovni uspehi, je bila šola navzlic težkim delovnim razmeram odlična. Povedati moram, da smo študenti obenem predstavljali tudi borbeno enoto in nemalokrat se je zgodilo, da smo morali izpred table na bojišče, da bi pred ustaši in Nemci branili svobodno ozemlje. Nikoli ne bom pozabil, kako so nam pomagale belokranjske žene, otroci in starčki. V nočeh so nam na obrambne položaje kljub nevarnostim nosili hrano.“

J. PEZELJ

TONE PIRC: „Pričakujemo, da bo na 1. zbor slušateljev oficirske šole prišlo okoli 1200 borcev. Po zboru bomo organizirali odbor šole in ta bo poskrbel, da se bomo posledje srečevali vsako leto...“

A. ZELENIK

Nasprotujemo štetju manjšine!

Na ponedeljkovem zborovanju na Mirni 1.000 delavcev in občanov

V ponedeljek popoldne se je na prostoru pred mirenskim Partizanom zbralo 1.000 delavcev iz vseh kolektivov, ki delajo na območju te krajevnosti. O tegobah naše manjšine na Koroškem in Gradiščanskim Hrvatov je govoril prizadeti družbeni delavec na Mirni in organizacijski sekretar osnovne organizacije ZK v Dani, Darko Kristof.

Protestno pismo, ki so ga v tork odposlali avstrijski ambasadi v Beogradu, slovenskemu izvršnemu svetu in republiški konferenci SZDL, je pred množico prebrala mladinka

Majda Bartolj, delavka IMV, toz Tovarna opreme na Mirni. Zborovanje so vodili Darko Kristof in

valci so na ta način želeli pokazati svojo solidarnost s Slovenci na Koroškem in Hrvati na Gradiščanskem v njihovem boju za narodnostni obstanek, proti preštevanju, in teroru avstrijske policije.

Mirenčani so zaprepani, da more avstrijska vlada po 21 letih, ko bi morali naši manjšini vse svoje narodnostne in osebnostne pravice v Avstriji že uživati, terjati nekakšno preštevanje manjšine, ki je nesprenjljivo za mednarodno pravo, predvsem pa tuje poštenemu in doslednemu izvrševanju avstrijske državne pogodbe. V protestnem pismu poudarjajo, da je že skrajni čas, da avstrijska vlada začne upoštevati in dosledno izvrševati zlasti sedmi člen te pogodbe, kar bi bila edina pot, da naši manjšini prideta do svojih pravic. Se posebno zahtevajo, da avstrijska vlada prepreči mračnim silam Heimatdiensta vsakršno izzivanje in napade na koroške Slovence. Menijo, da je tudi skrajni čas, da avstrijska vlada prične spoštovati dokumente helsinške konference, saj bi nasprotja v tem delu Evrope prav lahko postala žarišče hujših zapletov.

GOZDARJI SO PROTESTIRALI

Val ogorčenja, ki je zajel vso državo po izpadih proti manjšini na Koroškem, se ni potihnil. Tako so tudi delavci kočevskega ZKGP izrazili vso podporo naši manjšini v Avstriji, obenem pa ostro obsodili protimanjšinske izpade.

Doslej so protestirali delavci v tozidih Mesarija in Agroservis, kasneje pa so se jim pridružili še gozdarji kočevskega GG, ki so na svoji konferenci sindikatov izrazili ostro zahtevo po izpolnitvi 7. člena avstrijske državne pogodbe.

S PESMIJO BODO POČASTILI OBLETNICO ŽRTEV

Moški pevski zbor bratov Milavcev bo 25. septembra priredil koncert v brežiškem gradu. Nastopil bo skupaj z mešanim pevskim zborom Viktor Parma iz Krškega. Z njim bodo pevci počastili spomin na 35-letnico krških žrtev in Brežiške čete.

SAMURAJSKA ČELADA – Na posnetku je ena izmed novih skulptur, ki jo je na letošnjem simpoziju Forme Vive naredil Japonec Fujimaki, naslov pa ji je dal Samurajska čelada. (Foto: B. Budja)

razvojno pot Forme Vive in njen pomen pri razvoju kulture v slovenskem, državnem in mednarodnem prostoru. Svečano prireditve je sklenil pevski zbor „Viktor Parma“

UDARNIKI SE POSLAVLJAJO – Minulo soboto so v brigadirskem naselju na Prevolah v Suhi krajini pripravili slovesen zaključek mladinske delovne akcije. Mladi so ob koncu proslave, ko so z droga spustili slovensko zastavo, zaklicali: „Živela Suha krajina '77“ (Foto: Janez Pezelj)

V vodovod vgrajeno tovarištvo

Minulo soboto so se od Suhokrajincev poslovili brigadirji, ki so s svojim delom v 90 dneh pomagali položiti 10 km vodovoda

Minulo soboto je v Suhi krajini in tudi po drugih republiških in zveznih deloviščih utihnila pesem brigadirskih krampov in lopat, vendar samo za slabo leto. Že v začetku prihodnjega junija bodo v brigadirskem naselju na Prevolah dvignili na drog zastavo in naznanili, da se je ponovno začela šola socialističnega vzgajanja, bratstva in enotnosti, tovarištva.

In rezultati letošnje šole na nerazvitem področju so dokaz, da so mladi iz vse Slovenije in iz nekaj pobratenih srbskih občin dobro opravili delo. V času, ko slavimo 30-letnico mladinskih delovnih bri-

popravilu cest, starih hiš, izkopali so 60 jam za telefonske drogove v dolžini 3000 metrov itd. Se posebno se je izkazala brigada Rdečega križa, ki je v 21 dneh obiskala skoraj vse hiše, pomagala obnemoglim, organizirala vrtec itd.

V vseh štirih suhokrajinskih izmenah (prav vse do presegle norme) so podelili kar sto udarniških značk in prav toliko priznanj. Brigade so bile po petkrat udarne in so dobile vsa možna priznanja in pohvale.

J. PEZELJ

TREBNJE PRAZNUJE

Ves teden se že vrstijo prireditve in slovesnosti ob prazniku občine Trebnje, ki ga slavijo v spomin na 4. september leta 1942, ko je bila v gozdu južno od Trebelnega ustanovljena II. SNOUB (kasnejša IV. SNOUB) Matija Gubec. O prizadevanjih in uspehih delovnih ljudi in občanov občine Trebnje pišemo na sredinskih straneh našega časnika. V soboto, ko bodo vsi zbori občinske skupščine zasedali v novi osnovni šoli v Mokronogu, zgrajeni izključno z denarjem, zbranim s samopriskom v tej manj razviti občini, bo občinska skupščina na tej seji sprejela tudi listino o pobratenu z občino Velika Gorica iz Hrvaške.

TREBNJE: PODELJENE MEDALJE

Pred kratkim je predsednik trebanjske občinske skupščine Slavko Keržan predal Mariji Hercog zlato medaljo republiške Strelske zveze za doseženo prvo mesto na republiškem tekmovanju, Dragu Godnjavcu srebrno medaljo za drugo mesto na tekmovanju za pionirje, ekipi SD Trebnje diplomu Strelske zveze Slovenije za drugo mesto na republiškem strelskem tekmovanju za pionirje in priznanja Mirku Hrovatu ml., Francu Cuglju in Dragu Godnjavcu.

NOV VRTEC NA DOLINI

Osnovna šola in skupnost otroškega varstva sta v prosvetnem domu na Veliki Dolini v prostoru, namenjenem za ambulanto, uredili otroški vrtec, ki je včeraj, 1. septembra, že sprejel v varstvo petnajst malčkov. Doslej v kraju ni bilo organiziranega otroškega varstva, čeprav je veliko staršev zaposlenih.

VREME
 Proti koncu tedna je pričakovati vpliv nove hladne fronte, zato bo v drugi polovici tedna še nestalno vreme, okoli petka tudi več padavin in ohladitve.

22. MEDNARODNI VINOGRADNIŠKO VINARSKI SEJEM

ODPRT VSAK DAN OD 10. URE DO 19.30
 ZABAVIŠČNI PROSTOR ODPRT DO 23. URE

„VINO 76“

UZIVAJTE PRI POSKUŠNJI 1000 VRST SVETOVNIH VIN

Smo res manj bistri?

Zakaj v novatorstvu tako zaostajamo za drugimi?

Dejstvo, da smo podaljšali leto tehnoloških inovacij in zaščite pravic industrijske lastnine v Jugoslaviji in da je prav letos o tem vprašanju razpravljala vrsta vodstev družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih institucij nedvomno kaže, da dobiva ta dejavnost vse širšo politično pozornost.

Vse pa kaže, da je zanimanje za ta vprašanja vse manjše, če sodimo po pozornosti, ki mu ga posvečajo vodstva na republiki ali celo zvezni ravni oziroma v temeljnih organizacijah združenega dela. Zadeva je še toliko bolj presenetljiva, ker nekateri strokovnjaki opozarjajo, da so izgube prenekaterih delovnih organizacij predvsem posledica premajhnega spoštovanja lastnih moči in možnosti oziroma pretiranega cenjenja vsega, kar moramo kupiti v tujini.

Tudi 10. kongres ZKJ je podaril, da postaja znanstvenotehnični napredek vse pomembnejši dejavnik ekonomskega in družbenega napredka. Zato mora naša socialistična samoupravna družba, v kateri so delavci nosilci tega napredka, stalno razširjati materialni in kadrovski temelj znanstvenega dela, spodbujati ustvarjanje in omogočiti hitrejšo uporabo sodobnih dosežkov.

Na tej podlagi zagotovo nihče ne nasprotuje uvajanju najsoodnejše tehnologije v delovnih organizacijah, pa četudi stroje in znanje kupimo v tujini. Toda odločno se moramo upreti mnenjem, da je v tujini vse najboljše in da ničesar ne moremo iznajti doma ter vsaj nekaj od tega prodati drugim. Primeri nekaterih posameznikov, ki prodajajo svoje dosežke tujim podjetjem in potem naše organizacije združenega dela prav isto kupujejo od njih, nam dajejo vsaj dovolj snovi za razmišljanje.

Ugotoviti sicer moramo, da se število dobrih predlogov, tehničnih izboljšav, inovacij in izumov neprestano povečuje iz leta v leto tudi pri nas, toda ker v tem izredno napredujejo tudi druge države, še vedno capljamo po statističnih podatkih daleč za dalj v Evropi. Povrh tega je izredno zanimiv še en podatek. Glede na število prebivalcev imamo v raziskovalnih organizacijah kar solidno število „raziskovalcev“, toda njihovi dosežki so kar desetkrat skromnejši kot drugje po svetu. Zato tudi ni presenetljivo, da je med predlagatelji pri nas največ visokokvalificiranih delavcev, potem kvalificiranih, nato s s srednješolsko izobrazbo, najmanj pa tistih, ki imajo visoko ali višješolsko izobrazbo.

JOHANNESBURG — Nemiri v južnoafriški republiki se nadaljujejo. Medtem ko črnsko prebivalstvo vse odločneje terja pravico živeti svobodno in enakopravno, nastopa policija bele manjšine vse brutalneje. Posledica: vsak dan se večja število mrtvih, ranjenih in aretiranih črncev. Na sliki: eden izmed črnskih voditeljev v Sowetu, predmestju Johannesburga, govori svojim someščanom o boju za svobodo. (Telefoto: UPI)

Razen tega je pri nas čas za uresničitev dobrega predloga izredno dolg, v večini delovnih organizacij še niso organizacijsko uredili teh vprašanj, saj večinoma nimamo pravilnikov o inovacijah, šole ne posvečajo tem vprašanjem skorajda nobene pozornosti in v večini delovnih organizacij, tudi večjih, sploh nimamo ljudi, ki bi vsaj v grobem poznali mednarodne predpise o industrijski lastnini. Vse to pa nas ogromno stane in izgubljammo sredstva prav tam, kjer bi jih morali dobivati.

Očitno je torej, da moramo predvsem uveljaviti pravo vzdušje v organizacijah združenega dela in uveljaviti zavest, kar izboljšave in izumi pomenijo. Vsekakor pa potrebujemo tudi ustrezen samoupravni sporazum, s katerim bi resnično spodbujali delovne ljudi k večjim prizadevanjem na področju tehnične in druge ustvarjalnosti.

JANEZ KOROŠEC

TELEGRAMI

TOKIO — Peterica voditeljev vladajoče japonske liberalno-demokratske stranke je pozvala premiera Takeo Mikiya, naj izvede spremembe v sestavi vlade in v vodstvu stranke, ki ji je na čelu.

Podtaknjeni bombi na otoku Korzika in verižna eksplozija peklenjskih strojev na Severnem Irskem dopolnjujejo žalostni mozaik nesreč zadnjih dni. Pri bombnih atentatih je bilo na Severnem Irskem poškodovanih okrog 50 oseb, na Korziki pa na srečo nihče... teror brez meja...

V LR Kitajski pa še vedno le z največjim naporom in težavnimi odstranjujejo posledice katastrofalnih potresov, ki so po neuradnih virih (Peking) o tem ni hotel uradno objaviti ničesar) terjali okroglo milijon žrtev ter velikansko gmatno škodo. Nekateri znanstveniki na zahodu o tem pravijo, da je to tudi veliki madež na kitajske seizmologe, ki so presenečali svet z izjavami, da so sposobni napovedati potres... udarec mimo...

(ne) varne železnice...

IZ ZADNJEGA PAVLIHE

KORELO 76

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Izrazi ogorčenja zaradi postopka avstrijskih državnih organov do naše narodnostne manjšine v tej državi so se nadaljevali tudi v minulih dneh. Tako lahko rečemo, da skoraj ni kraja v Jugoslaviji, kjer ne bi obsodili početa avstrijskih oblasti, vsi delovni ljudje in občani naše domovine so se enotno zavzeli za pravice naših rojakov v Avstriji.

To so med drugim storili tudi na zaključku zvezne mladinske delovne akcije Kozjansko 76 v Planini pri Sevnici, od koder so brigadirji poslali tudi protestno pismo avstrijski vladi. Sklepne slovesnosti so se udeležili tudi Janez Barbočič, Emil Roje, Zdenko Mali in drugi.

Sicer pa so se minulo nedeljo zaključile številne zvezne in republiške delovne akcije po vsej državi. V Tatrah, tej že povsem brigadirski vasi v osrčju partizanskih Brkinov, so sklenili akcijo Brkini 76. Še pred tem so v Zavrtu slovesno odprli zadnji del brkinske slemenske ceste v makadamski izvedbi. Slovesnosti v Brkinih, kjer se je med NOB borilo 3000 borcev, od katerih jih je 500 padlo, so se poleg brigadirjev udeležili še Mitja Ribičič, Marjan Breclj, Livij Jakomin, predstavniki JLA, ZZB in drugi.

Iztekla pa so se tudi druge delovne akcije, med drugim tudi Suha Krajina 76, pa delovna akcija Slovenske Gorice 76. „Na svidenje naslednje leto na novi akciji,“ so si zaželeli tudi mladi, ki so sodelovali v republiški delovni akciji Kožbana 76, kjer so gradili vodovod.

V vseh naštetih akcijah, vključno z zvezno akcijo Posočje 76, ki se bo zaradi kasnejšega začetka končala 19. septembra, je sodelovalo 3600 brigadirjev. Med njimi je bilo tudi 850 mladih iz drugih krajev Jugoslavije. Toliko slovenskih članov ZSM pa je pomagalo svojim vrstnikom v akcijah, ki so jih organizirali v drugih republikah, kjer se tudi lahko pohvalijo z lepimi delovnimi uspehi.

Več kot delovni uspehi pa je vredna „brigadirska šola“, v kateri se kuje bratstvo in enotnost v duhu tradicij NOB in na načelih samoupravnega sistema. Mladina vseh narodov in narodnosti, najrazličnejših poklicev in delovnih navad se na delovnih akcijah spoznava med seboj, ustvarja prijateljstva in tovarištva ter razvija ustvarjalni odnos do dela in do družbene lastnine na delavsko-razrednih osnovah.

Prejšnji petek so se v Ljubljani sestali predsedniki občinskih in medobčinskih svetov zveze sindikatov ter predstavniki in se-

Na svidenje prihodnje leto

kretnarji republiških odborov sindikata, in sicer, da bi se dogovorili o nadaljnjih pripravah na seje konference zveze sindikatov Slovenije (20. septembra), ki bo sklenila razpravo o osnutku zakona o združenem delu.

Na sestanku so ugotovili, da smo v dosežanju razpravi o osnutku zakona o združenem delu dosegli dobre rezultate tako glede vsebinskih pripomb k osnutku zakona kot tudi pri spreminjanju in poglobljanju samoupravnih odnosov.

Zaradi dopustniškega mrtvila je razprava majskega nekoliko zamrta, kar pa bo treba zdaj nadoknaditi in razpravo pripeljati h koncu. To še posebej velja za tiste delovne skupnosti, ki iz objektivnih razlogov (ali pa ponekod tudi zaradi izgovarjanja nanje) beležijo že precej zamude. Tu gre predvsem za šolske delovne kolektive, na za tako imeno-

vano negospodarstvo nasploh ter za krajevne in samoupravne interesne skupnosti, ki so v razpravi o osnutku zakona močno zaostali za gospodarskimi delovnimi organizacijami.

Prvega septembra je začel veljati novi carinski zakon, ki prinaša precej novosti. Glavno načelo, vseobovno v novem zakonu je, da se carina plačuje za vse, kar se uvozi, pripelje ali dobi iz tujine. Novi zakon določa tudi, v katerih primerih se carina ne plačuje, oziroma katere ugodnosti veljajo za državljane, ki potujejo v tujino, in za delavce, ki se z začasnega dela v tujini vračajo domov.

Vsak potnik, ki se vrne iz tujine, lahko po novem zakonu uvozi brez carine blago do 800 din (doslej do 300). Ocarinjeno pa ni samo tisto blago, ki ni namenjeno za preprodajo, in samo v primeru, da nobeden od uvoženih proizvodov ni dražji od 350 din. Naši potniki ali tujci lahko vzamejo s seboj iz države ali prinesejo v državo največ 1500 din na osebo v bankovcih po 100 din.

Posobne carinske ugodnosti pri uvozu blaga veljajo za tiste državljane, ki so bili na delu v tujini najmanj dve leti ali 24 mesecev v treh zaporednih letih. Tisti pa, ki so bili v tujini deset let in več, pa so oproščeni carine za vse rabljene dele gospodinjске opreme. Toda ne glede na to, kako dolgo je bil kdo v tujini, mora pri uvozu avtomobila plačati najmanj 50 odstotkov njegove vrednosti.

Gospodarski inventar v vrednosti do 25.000 dinarjev lahko brez carine uvozijo naši občani, ki so preživeli v tujini dve leti. Pogoj je, da tega inventarja ne proizvajajo v Jugoslaviji in da ga bo tisti, ki ga bo uvozil, osebno uporabljal za storitveno-obrtno ali kmetijsko dejavnost.

Na gospodarskem razstavišču so v ponedeljek pod geslom „Vino kot hrana“ odprli 22. mednarodni vinogradniško-vinarski sejem, ki je letos združen z drugo svetovno razstavo vin in zasedanjem 56. generalne skupščine svetovne organizacije za vino in vinsko trgo. Sejem, ki bo trajal do petega septembra, je v imenu letošnjega pokrovitelja, predsednika republike Tita, odprl predsednik Gospodarske zbornice SFRJ Ilija Vakić.

tedenski zunanjepolitični pregled

Peta konferenca šefov držav ali vlad neuvršenih dežel še vedno odmeva v svetovnem tisku, radiju in televiziji, hkrati pa je tudi predmet uradnih komentarjev v svetovnih prestolnicah.

To še toliko bolj, ker so minuli teden objavili v Sri Lanki z majhno (toda spričo orjaškega dela razumljivo) zamudo tudi uradna besedila vseh dokumentov: poleg treh temeljnih (ekonomske in politične deklaracije ter akcijskega programa za ekonomsko sodelovanje) tudi več kot dvajset drugih, ki ponujajo celovit pogled neuvršenih na svet današnjega dne, njegove krize in možne rešitve.

Zadovoljstvo, ki preveva neuvršene dežele po dobro opravljenem delu v Colombu sicer ni povsod enako, saj ponekod (Kairo na primer) dodajajo k že sprejetim sklepom še nekatere svoje pomisleke in ideje, toda v celoti gledano so vendarle odmevi uglašeni pozitivno.

Manj so taki kajpak v nekaterih drugih deželah (ZDA, na primer), ki se čutijo prizadete zaradi tega ali onega sklepa pete konference — kar pa je kajpak bilo tudi pričakovati.

Vsekakor pa ostaja sedaj neuvršenim nemara težja naloga: doseči, da bodo uresničili v Colombu sprejete sklepe. To seveda ne bo lahko, niti je mogoče pričakovati, da bi se lahko kmalu zgodilo. Platforma neuvršenih je namreč tako temeljit poseg v sedanje stanje stvari v mednarodnih ekonomskih in političnih odnosih, da jo preprosto ni mogoče čez noč (in niti v nekaj letih) povsem spremeniti v dejanja.

Colombo zato ostaja kažipot, jasen in dosleden, na dolgi, dolgi poti v boljši, vamejši in mirnejši svet prihodnosti.

SPREMENJENA VLADA

Francija je medtem doživela spremembo v vladi palači — toda ta sprememba po vsej verjetnosti ne bo kaj prida odmevala po svetu, zakaj porojena je bila predvsem iz notranjih nasprotij in izvedena za domačo porabo.

Raymond Barre, ki je zamenjal dosedanjega premiera Jacquesa Chiraca, je to dovolj jasno povedal v svojem nastopnem razgovoru z novinarji. Dejal je, da bodo on in njegovi ministri bolj navezani na predsedniško palačo, kot se je to dogajalo s prejšnjo vlado — od tam pa je Chirac prejemal navete, ki jih ni hotel vselej upoštevati, zaradi česar se je moral tudi posloviti.

Opazovalci sodijo, da se v francoski zunanji politiki ne bo nič spremenilo, v notranji pa napovedujejo zaostroeno borbo proti inflaciji in trdnejšo odločnost doseči stabilizacijo.

Novi premier je, tako kot je to tudi predsednik republike Giscard d'Estaing, znan strokovnjak za ekonomska in še posebej denarna vprašanja — kar je tudi eden izmed razlogov, da ga je predsednik republike izbral

Colombo še odmeva

za premierja. Dejstvo je namreč, da je Francija v precejšnjih gospodarskih zadregah: frank drsi in tudi nezaposlenost se večja, kar ob manjšem izvozu ne vzbuja prevelikega optimizma.

POSEG IZ MOSKVE

V Libanonu se državljanska vojna nadaljuje brez pomembnejših novic — če odštejemo posreden „ukor“, ki ga je Sovjetska zveza prek komentarja v časopisu „Pravda“ namenila Egiptu in Siriji.

Ta ukor si je Sirija zaslužila zaradi svojega vdora v Libanon, Egipt pa zaradi — po očeh Moskve — vse ostrejših napadov tiska in funkcionarjev na Libijo in njene voditelje.

To kaže, da kani Sovjetska zveza znova nekoliko aktivneje poseči v razvoj na Bliznjem vzhodu, kjer se zadnje čase nasploh dogajajo nenavadne reči.

Dokaz za to trditve je izredno stanje v Kuvajtu, kjer so oblasti menda v zadnjem trenutku preprečile začetek upora in neredov, ki naj bi jih kanili prirediteli Palestinci, živeči v tej deželi. Ti so namreč nezadovoljni s počasnim reševanjem libanonske krize in so poskušali s svojim vplivom (v Kuvajtu jih je nekaj deset tisoč in mnogi so na vplivnih položajih) v drugih arabskih deželah doseči, da bi Arabci napolnili vendarle nekaj storili za končanje bratomorne vojne.

TELEGRAMI

TEHERAN — Portugalski premier Mario Soares je izjavil, da Portugalska razmišlja o možnosti, da bi Združenim državam Amerike preprosto uporabo vojaških opoišč na Azorskih otokih za preskrbo Izraela z orožjem med morebitno novo vojno na Bliznjem vzhodu.

WASHINGTON — V jedrski centrali Hanford je prišlo do eksplozije, v kateri je bil ranjen eden, deset drugih pa je bilo izpostavljenih sevanju. Ni še znano, ali gre za eksplozijo jedrskega značaja, niti, ali je določena količina radioaktivnih delcev prišla v atmosfero.

PRIPRAVE NA 30-LETNICO – 27. avgusta se je sestel pripravljajni odbor za proslavo 30-letnice Ljudske tehnike in delovanja AMD Novo mesto, ki bo 11. septembra pri Miklavžu na Gorjancih. V počastitev praznovanja bodo vsi klubi in sekcije prikazali svoje dejavnosti. (Foto: Mikulan)

KMALU NARED – Delavci Cestnega podjetja iz Ljubljane te dni končujejo dela na Čevljarskem mostu v Ribnici, ki bo najboljša vez med obema bregovima Bistrice. Most, ki bo predstavljal zahodno vpadnico v mesto, bo asfaltiran do 12. septembra. (Foto: F. Brus)

KONČNO ZA 90-LETNICO „ZASADILI LOPATE“ ZA NOVO KMETIJSKO ŠOLO – Po dolgotrajnih pripravah so pod Trško goro te dni le začeli graditi gospodarska poslopja bodočega Kmetijskega šolskega centra, ki se bo sčasoma umaknil z utesnjenega Grma. Predvideno je, da bodo do maja prihodnjega leta zgradili hlev za govejo živino, svinjak, kokošnjak, silose in še nekatere naprave. Šolsko poslopje z dijaškim domom bo na vrsti kasneje. Prvi del gradnje bo veljal 20 milijonov, ves kmetijski šolski center pa približno 50 milijonov dinarjev. Stavbe gradi Agroobnova iz Ljubljane.

INDOK CENTER TUDI V RIBNICI
Te dni se v Ribnici veliko razpravlja o ustanovitvi prvega INDOK centra za potrebe občine. Ustanovitelji bodo družbenopolitične skupnosti in organizacije, samoupravne interesne skupnosti in organi samoupravljanja v tozdih. Odločitev, da se najprej ustanovi le en centralni INDOK center, je povsem pravilna, saj bi bilo preuranjeno začeti z njihovim ustanavljanjem v tozdih, ker še ta oblika obveščanja ni dovolj razvita.

Kam s presežkom cestnega posojila?

Akcija za vpis cestnega posojila je imela v novomeški občini lep odziv, saj se je do 27. avgusta nabralo že 18,6 odst. več, kakor znaša obveznost. In vpis posojila je še v teku, saj je v krajevnih skupnostih šele dodobra stekel. Kmetje, upokojenci in obrtniki še niso rekli zadnje besede, prav tako je pričakovati še nekaj izdatnejših prispevkov posojil od delovnih kolektivov, kjer zaradi dopustov še niso sklepali o tem.

Beriču, predsedniku novomeške občinske skupščine in hkrati predsedniku štaba za vpis posojila. Povedal je: „Štab dokončnega predloga nima, pač pa imamo v zvezi tem povsem jasna stališča. Presežek bo uporabljen zlasti za modernizacijo regionalnih in magistrálnih cest v naseljih, za rekonstrukcijo mestnih vpadnic in obnovo starega mosta čez Krko v Kandiji, ki predstavlja zdaj ne le za mesto, temveč tudi za Dolenjsko in Slovenijo ozko grlo v prometu.“

geslom VINO – HRANA. Če vidimo v zmernem pitju vina sestavni del prehrane, ne pa pred-

vsem omamnega alkohola, in se z vinom proti alkoholizmu celo bori. Je kakovost vina še pomembnejša kot sicer. Prav v tem je izjemnost letošnjega sejma, ki so ga odprli v ponedeljek. Kot so poudarjali na četrtkovi novinarski konferenci poznavalci vin, je bil zadnja leta dosežen v svetu bistven premik v kakovosti vin. Posledica tega je, da je letos mednarodna komisija za ocenjevanje vin komajda odkrila kak vzorec, ki je zaslužil, da so ga izvrgli.

vanskih. Zastran njih nam: ni treba zardevati. Med najboljšimi so bili – kar 16 odstotkov si jih je prislužilo veliko zlato medaljo. Samo potrdili so, da imamo izredno izbiro najrazličnejših tipov vin in da se glede tega lahko enakopravno primerjamo celo s prvo vinogradniško deželjo sveta – Francijo, čeprav smo po količini šele deseti.

Slovinov enolog in dolgoletni član mednarodnih ocenjevalnih komisij inž. Janez Istenič je na konferenci dejal: „Naša vina so se odlično uveljavila, so med najboljšimi na svetu, odkar smo izboljšali tehnologijo pridelave in predelave. Tako rekoč iz vsakega zdravega grozda je mogoče pridelati prvovrstno vino. Le nekaj vin je, ki ne „vžgejo“ pri mednarodni vinski komisiji in nikoli ne pridejo do visokih priznanj. To so pri nas toliko priljubljeni cviček, teran in bizelčan. To so sicer dobra, pitna namizna vina, vendar preklesla za degustatorje iz drugih dežel, da bi jim prisodili vrhunsko kakovost.“

M. LEGAN

Sejmišča

NOVO MESTO: tokrat so rejci prašičkov s ceňami le nekoliko popustili. Naprodaj je bilo samo 222 pujskov in 42 nad tri mesece starih prašičev. Prodali so skupno 115 živali; pujski so stali od 600 do 850 din, od tri do šest mesecev stari prašiči pa 860 do 1.050 din.

BREŽICE: na sejmu so pripeljali 404 prašiče, od tega le 14 starejših nad tri mesece. Prodali so jih skupno 338. Pujski so bili po 40,00 din, nad tri mesece stari prašiči pa od 22 do 23 dinarjev za kilogram žive teže.

JAKOB BERIČ: dokončna ureditve prometa v občini niso sanje brez osnove

Kam bomo dali presežek – je bilo vprašanje, ki smo ga zastavili Jakobu

SPET SEJEM NA VESELI GORI

Prvi jesenski, tako imenovani „žegnanjski sejem“ na Veseli gori pri Sentrupertu bo v soboto, 4. septembra. Vabljeno je kupci in prodalci živine, kramarskega blaga, suhe robe in izdelkov domače obrti.

Pričakovati je torej, da bo asfalt dobil še kak večji kraj, ko pa govorimo o mestnih vpadnicah, je tudi verjetno, da bo cesta proti Mačkovicu doživela skorajšnjo razširitev in obnovo, kajti taka, kot je, bo po otvoritvi novega mostu prava past za vse udeležence v prometu. Z obnovo in razširitvijo starega mosta bi vsi laže zadihali. Tovorni promet bo potočal zunaj mesta, če pa bo stari most tako širok, da se bosta na njem lahko srečala dva avtobusa, tudi ne bo več dolgih kolon ob prometnih konicah.

Vse to bo zgrajeno kajpak v okviru možnosti. Kolikor bo denarja, toliko muzike. Kot kažejo prvi izračuni, dokončna ureditve prometa v občini niso sanje brez osnove, temveč resnična možnost, če zberemo okrog 30 odstotkov presežka posojila. Manjka še dobrih 10 odstotkov sredstev, zato naj se zamudniki čimprej in čimbolj izkažejo.

R. BACER

RAZOČARANJE ZA NAS: cviček, pa tudi teran in bizelčan nikoli ne posežejo po visokih priznanjih na vinskih sejmiš. Ocenjevalcem se zdijo prekislil – ne pa našim ljudem, kot je tale kmet z Malkovca nad Trziščem.

Med 1007 vzorci, ki so jih po novi Wedelovi metodi ocenili za letošnji sejem, je bilo 235 jugoslo-

Manj ust za mizo

Statistično oko neutrudno bdi nad nami in si prizadeva ujeti v številke vse naše življenje, tudi dobesedno vzeto, torej rojstva – prirastek, smrti – negativni prirastek... Statistiki vse stvari spravijo v predalčke, iz njih pa lahko zvemo, recimo, kako je in kaj bo s prebivalstvom, ga bo več, ga bo manj, kam gre za kruhom in še sto drugih stvari.

Zadnji bilten „Družbeni razvoj Slovenije“, ki ga izdaja republiški Statistični zavod, prinaša med drugim pregled gibanja prebivalstva po občinah. Kdor zna brati številke, mu precej povedo. Kaj pomeni, če ima občina Velenje največji naravni prirast v naši republici in če imajo

STATISTIKA KAŽE: štiri naše občine se „manjšajo“

občine Brežice, Sevnica in Trebnje skoraj najnižjega? Samo Tolmin ima v Sloveniji še večji „negativni prirast“, kot imenujejo zmanjševanje prebivalstva statistiki.

Nasploh je zanimivo, da se slovenski rod spet krepi, saj se naravni prirastek povečuje in je znašal v letošnjem prvem polletju že 6,6 na 1000 prebivalcev. Če pristejemo še priseljevanje – to pa je usmerjeno predvsem tja, kjer so možnosti za življenje – se skupni prirast poveča na približno 12 na 1000 prebivalcev. Toda tudi upoštevale priseljevanje, imamo v Sloveniji kar 14 občin, kjer se skupno število ljudi manjša, ne pa večja, kot velja to za povprečje. Med njimi so kar štiri občine Dolenjske in Posavske: Trebnje, Ribnica, Brežice in Sevnica. Preostale štiri občine: Krško, Metlika, Črnomelj in Novo mesto, imajo sicer prirastek, vendar manjši od republiškega povprečja in samo občina Kočevje se po številu svojega prebivalstva veča hitreje kot povprečna Slovenija.

M. L.

credno je zapisati...

Konferenca v Colombu, ta velika in uspešna manifestacija naših moči, pripravljenosti in sposobnosti gibanja neuvršenih, da kot eden izmed odločilnih dejavnikov sodeluje v reševanju problemov sodobnega sveta, je še vedno predmet največje pozornosti v mednarodni javnosti.

Dolg Colombu

Velika publiciteta po vsem svetu, reagiranje mnogih državnikov in drugih vidnih osebnosti iz političnega življenja na vseh celinah, pričajo o izredno velikem zanimanju za sklepe šefov držav in vlad neuvršenih držav, ki s svojim političnim izhodiščem, naraščajočim številom in pomenu v svetu predstavljajo nepogrešljiv dejavnik vpliva in odločanja v mednarodnih odnosih. Analize in komentarji posvečajo vso pozornost ocenam trajnejših rezultatov, objektivnim posledicam in vplivom, ki jih bo konferenca imela na zadnji razvoj gibanja neuvršenosti, na razvoj mednarodnih odnosov in na mednarodno življenje sploh.

Takšen razvoj dogodkov ne more nikogar presenetiti. Potek konference in njeni pomembni in daljnosežni sklepi na političnem in ekonomskem področju in predvsem način in okvir bodočega koordiniranja aktivnosti in sodelovanja neuvršenih so takšne narave, da nikakor ne morejo biti neopažene.

Zaradi vsega tega predstavljajo sklepi iz Colomba za vse neuvrščene ne samo spodbudo in ohrabritev, temveč tudi realno politično obveznost, da v prihodnosti prispevajo svoj delež, da se angažirajo in prevzamejo svoj del odgovornosti za njihovo uresničevanje. Neuvrščene države se zavedajo, da njihovi cilji niso lahko dosegljivi, da so ovire in odpori njihovim zahtevam in predlogom na posameznih točkah globusa vztrajni in trdovratni in da lahko samo s stalnimi, organiziranimi in združenimi napori te ovire odpravijo in dosežejo svoj cilj. S sklepi o novem položaju in vlogi, načinu dela in funkcijah koordinacijskega biroja, sprejetimi v Colombu, je gibanje neuvršenih držav dobilo mehanizem, ki lahko zagotovi vztrajnost in organiziranost v njegovem delovanju. Odločnost neuvršenih držav, da z lastnimi napori, vsaka zase in s tesnejšim medsebojnim sodelovanjem na področju gospodarstva, znanosti in tehnologije, informacij in kulture, pospešijo svoj ekonomski, družbeni in kulturni razvoj, da okrepijo svojo neodvisnost, vlogo in vpliv v mednarodnih odnosih, terja praktično delovanje vseh neuvršenih držav, da bi se takšno sodelovanje uresničilo in postalo bolj vsebinsko, učinkovito in vsestransko.

(Iz uvodnika „Komunista“)

Kmetijski nasveti

Izboljšanje koruzne silaže

Zasluzeno je vse pogostejše omenjena v pogovorih med kmetovalci. Urea, najbolj koncentrirano dušično gnojilo, ki vsebuje kar 46 odst. dušika, ni prinesla „male revolucije“ le v foliamo (listno) gnojenje rastlin, temveč tudi v prehrano domačih živali. Prav te dni poročajo iz Prekmurja o njenem novem uspehu. Ureapremiks, nova mešanica uree in rudnin, je namreč dala tam izvrstne rezultate v pitanju. Omogočila je nad kilogramski dnevni prirast goveda in ima zaradi svoje nizke cene (1 kg ureapremiksa stane 1,5 din, en kilogram doslej uporabljanega superkonzentrata s podobnim učinkom pa kar 4,5 din!) očitno veliko prihodnost v živinoreji.

Ker je čas siliranja koruze, naj kmetovalce, ki to delajo, spomnimo na še eno zelo koristno obliko uporabe uree – na dodajanje koruzni silaži.

Koruzna silaža je, če je pravilno pripravljena, izjemno dobra voluminozna krma. Ob dodajanju dobrega sena lahko daje brez drugih dodatkov do 14 litrov mleka na dan pri eni kravi. Le eno napako ima: preširoko beljakovinsko razmerje, kar pomeni preveč škrobnih enot oziroma premalo beljakovin. Uspeh je zares dober in zanesljiv le, če koruzno silažo dopolnimo s kako beljakovinsko krmo. Lahko je to detelja, lahko otavič, najbolj zanesljiv uspeh pa prinese (če izvmemo, seve, močna krmila) dodatke uree, pravilno primešane ob siliranju.

Ustrezno beljakovinsko razmerje dosežemo že, če toni silaže dodamo 4 kg uree. Le-ta mora biti s silažo temeljito pomešana, kar je mogoče doseči zlasti s posebnim dozatorjem. Ena omejitev pa velja: uree ni priporočljivo dodajati koruzni silaži, ki ima manj kot 25 odst. suhe snovi, ker bi jo odcedni sok sicer odnašal v nižje sloje in razporeditev ne bi bila več ustrezna.

Sicer pa velja še poudariti, da urea ne slabša okusnosti silaže in ne vpliva neugodno na fermentacijo, vretje silaže. Čeprav je najbolj preprosta beljakovinska krma, jo prežvekovalski vamp zmore predelati v druge beljakovine in na tej zmožnosti je zasnovana vsa njena uporabnost v živinoreji.

Inž. M. L.

Vino kot hrana

Stoletja prej in stoletja po tem, ko je kitajski lirik Li-Tai-Po zapel hvalnico: „Nebo in zemlja vinu sta prijazna, sovražiti ga – ni to misel blazna?“ je bilo vino predvsem poživilo, vir omame, primerne za beg iz življenjske resničnosti. Toda vino mora v splošni rabi postati več kot to. Ta temeljna misel je vodila tudi organizatorje letošnjega 22. mednarodnega vinogradniško vinarkega sejma, ki so ljubljansko veliko vinsko predstavo, združeno z drugo svetovno razstavo vin in 56. generalno skupščino mednarodnega urada za vinsko trto in vino, pripravili pod

– Poglej no, kakšno bo vreme v Egiptu, da bomo vedeli, kako bo letos z našim pridelkom krompirja ...

(Karikatura: Marjan Bregar)

Brežičani v Železno Kaplo

V soboto bodo v Železni Kapli nastopili pobrateni pevski zbori iz Slovenije

V soboto, 12. septembra, bodo v Železni Kapli na Koroškem nastopili štiri pobrateni pevski zbori iz Slovenije in zamejstva: moški pevski zbor Svobode Strazišče - Kranj, moški pevski zbor DPD Svoboda bratov Milavcev iz Brezic, moški pevski zbor Vasilij Mirk iz Proseka - Kontovela in moški pevski zbor slovenskega prosvetnega društva Zarja iz Železne Kaple. To bo njihovo četrto srečanje. Prvi skupni koncert so imeli v Kranju, drugega v Brežicah, tretji je bil v Trstu in zdaj na Koroškem. Vsak zbor bo zase zapel po tri pesmi, vsi skupaj pa bodo nastopili s štirimi pesmimi.

Uvodni nagovor na koncertu v Železni Kapli bo imel dr. Franci Zwitter. Na prireditelje so domačini povabili tudi italijanskega in jugoslovanskega konzula ter predstavnik kranjske in brežiške občine.

Franjo Roš

Pred desetinimi dnevi so se Celjani zadržali poslovlili od svojega pesnika, pisatelja in pedagoga Franja Roša, ki je po 79 plodnih letih ustvarjanja za seboj pustil ogromno vrzel.

Franjo Roš se je rodil v Kranju, vendar se je kmalu preselil s starši v Celje. Tu je obiskoval osnovno šolo in gimnazijo. Kmalu ga je zajela I. svetovna vojna in nato se je pod Maistrovim vodstvom boril na Koroškem. Začetek II. svetovne vojne mu je prinesel izgnanstvo v Čuprijo. Svoja leta v Srbiji je opisal v knjigi Slovenski izgnanci v Srbiji 1941-1945. Takoj po vojni je prevzel vidna mesta v prosveti. Najprej je bil okrožni nadzornik, nato profesor na nižji gimnaziji in ob koncu profesor zgodovine na celjskem učiteljskišči. Pisatelj je začel že v gimnazijskih letih in se posvetil mladinski književnosti kot pesnik, pisatelj in dramatik. Tako je sodeloval v Vrhu, Zvončku, Našem rodu, po vojni pa v Cicibanu.

To je le delček njegove poti kulturnega ustvarjalca. Kot takega ga poznajo vsi Celjani in zato ni nič čudnega, da so ga izvolili za častnega občana. V mestu ob Savinji ni bilo kulturne prireditve, ki se je pokojini Fran Roš ne bi udeležil.

S svojim delom, s svojim obnašanjem in zavzetostjo je Celjanom in nasploh Slovencem postavil trajen spomenik, ki nas bo spominjal na čase, ko je Franjo Roš gradil in ustvarjal, na čase, ko si Celjani svojega kulturnega življenja brez njega niso mogli predstavljati.

S. SKOČIR

ODPRLI VRATA

Minulo soboto so obiskali novo tovarno gradbene keramike v Račjem selu (odprli jo bodo v soboto ob trebanjskem občinskem prazniku) delavci matičnega kolektiva Ljubljanskih opekarn in upokojenci. Ogledali so si sodobno proizvodnjo v novi tovarni. Na proizvoznosti slovesnosti so podelili tudi priznanja delavcem, ki so v tovarni že 10, 20, 30 in več let. Delavci iz Račjega sela so sprejeli v goste okrog 250 članov matičnega kolektiva.

Z lučjo po investitorja?

Privlačni načrti za hotel in gostinski objekt v zahodnem krilu kostanjeviškega gradu

Če bi tistim, ki poznajo kostanjeviški grad ali cistercijski samostan, kot tudi imenujejo poslopje zaradi njegove nekdanje namembnosti, povedali, da poteka njegova obnova šele petnajsto leto, potem bi najbrž vsi potrčili, da so zanj storili veliko več, kot bi lahko pričakovali.

Posebna delovna skupina sklada za obnovo in restavracijo tega pomembnega arhitektonskega spomenika se je to leto sicer skrčila na deset zaposlenih, vendar pa vse načrte dosledno uresničuje. „Konsolidacijska dela“ so že v veliki meri izvršena, ponekod pa je zgradba dobila tudi že svojo prvotno podobo. To velja predvsem za vzhodno grajsko krilo, ki je že zapolnjeno z novimi „stanovalci“: s krškimi „Agrokombinatom“, hotelom „Sretni“, Vinarskim muzejem in „Galerijo Božidarja Jaka“.

Večino letošnjih sredstev in del so usmerili v južni del poslopja, kjer so pred časom odprli nova prostrora „Galerije Jakac“ in kjer sta že skoraj nared prostora, ki bosta sprejala pletersko umetnostno zbirko in pa vinoteko. Seveda je ob tem še veliko pomembnih, še neuresničenih načrtov. Najprej bo treba dokončati obnovo celotnega južnega krila, katerega namen je znan že vrsto let. Tu in v celotnem zahodnem krilu naj bi uredili hotelsko-gostinski objekt s sto posteljami, dvema restavracijama in drugimi potreb-

nimi prostori. Domači strokovnjaki zagotavljajo, da bi dela v zahodnem krilu veljala samo okoli milijardo starih dinarjev, prav toliko pa bi potrebovali še za vso hotelsko opremo. Vsota nikakor ni velika, če jo primerjamo s sredstvi, ki jih vlagajo v enake novogradnje. Seveda pa v Kostanjevico ne bi bilo treba še posebej vabiti gostov, saj obišče kraj in njegove znamenitosti vsako leto več deset tisoč izletnikov, ki se zaradi pomanjkanja prenočitvenih zmogljivosti tamkaj ne zadržajo dalj časa.

V takih razmerah pravzaprav le težko razumemo, da grajski objekt in njegov hotelski načrt še nista privabila resnejšega investitorja.

Z. ŠEBEK

VERBIČ V „KRKA“ - Predsednik slovenske gospodarske zbornice Andrej Verbič (levo) je minuli četrtek obiskal novomeško tovarno zdravil „Krka“ in se z njenimi predstavniki dalj časa pogovarjal o gospodarskih problemih. (Foto: Mikulan)

Slavje v Starih žagah

Prvič po vojni so se sešli borci Ekonomata SCVPB

21. avgusta so se sešli v Starih žagah borci nekdanjega Ekonomata Slovenske centralne vojnog partizanske bolnice (SCVPB). Ob tej priložnosti so odkrili ploščo v spomin na to, da je bil v Starih žagah od marca 1943 do maja 1945 sedež te enote. Ekonomat SCVPB, ki je oskrboval največjo bolnišnico v partizanskem Rogu, je bil sestavljen iz najzanesljivejših borcev. Njen prvi vodja je bil Ivan Mavrovič - Ivanov, sedaj polkovnik v pokoju, politični komisar pa Cveto Pelko-Cveto, družbenopolitični delavec iz Celja.

Slavja se je udeležila skoraj večina nekdanjih pripadnikov te enote, med njimi tudi še živa vodja Slavko More in Franjo Nagode. Proslava sta organizirala krajevni odbor ZB NOV in KS Dolenjske Toplice s podporo sekcije za partizansko zdravstvo Slovenskega zdravniškega društva, pokrovitelj pa je bila tovarna zdravil „Krka“ iz Novega mesta. V imenu sekcije za partizansko zdravstvo sta bili na proslavi navzoči tudi dr. Pavla Jerina-Lah in dr. Ruža Šegedin, ki je bila tudi ena izmed upravnice SCVPB.

Spominsko ploščo je odkril tov. Ivanov, raport navzočih pripadnikov enote pa mu je predal Stanko Gorše, podpolkovnik v pokoju. Otvoritveni nagovor je imel Franc Knaus - Simon, slavnostni govor pa Cveto Pelko. V njem je poudaril sedanje

naloge borčevskih organizacij in spomnil na vsestransko pomoč in sodelovanje okoliških prebivalcev. Izrazil je tudi ogorčenost nad dogodki v sosednji Avstriji, ki namerava prešteti narodnostni manjšini Slovencev in Hrvatov.

Prireditve, ki je potekala v nadvse tovariškem in prijetnem vzdušju, saj so se člani te enote sešli prvič po vojni, so razen že naštetih omogočili tudi organizacija ZSMS Dolenjske Toplice ter delavci gozdnega obrata. Udeleženci shoda se vsem iskreno zahvaljujejo.

K. M.

EDEN MRTEV, DVA RANJENA

28. avgusta v poznih večernih urah se je na lokalni cesti pri križišču Skopice-Boršt zgodila huda nesreča, ki je spet terjala mlado življenje. Vzrok: prehitra vožnja in nepravilno prehitovanje. 26-letni Ivan Bevc iz Cerkelj je pripeljal pred odcep za Boršt in pravilno zavil v križišče, medtem pa je za njim pridrvel 19-letni Zoran Savič iz Brezic, ga prehitel v križišču in se zaletel vanj. Trčenje je bilo tako močno, da je Bevc avto dvakrat obrnilo, nato pa vrlo v vrtno ograjo. Pri tem je bil Bevcov sopotnik 20-letni Marko Kalin iz Župeče vasi tako poškodovan, da je umrl na kraju nesreče, Nikola Mišič in Radka Muna, sopotnika v Savičevem avtu, pa so z lažjimi poškodbami prepeljali v bolnišnico. Vrh vsega je nastalo še za 40.000 din gnotne škode.

Bolniška presega plan

V prvem polletju je bilo največ bolniških izostankov v krški občini, najmanj pa v Metliki

Po prvih podatkih za letošnje prvo polletje smo v dolenjski zdravstveni regiji spet presegli izostanke od dela nad planiranimi. Bolniška, ki gre v breme delovnih organizacij, je bila za 6,48 odst. nad pričakovanjem. Pri tem imajo največ „zaslug“ zaposleni v krški občini, medtem ko je treba Metličane pohvaliti, ker so dosegli najmanj tovrstnih izostankov.

Tudi boleznine, ki trajajo nad 30 dni, so skupno za 9,22 odst. presegle pričakovanja. Tudi v tem primeru je krški konec največ bolehal, najmanj daljših bolezninskih dopustov pa je bilo zabeleženih v novomeški občini.

Vedeti moramo, da take prekorajčitve povzročajo velike stroške, ki jih bodo spet utrpeli delovni dolen-

4200 M „NOVE“ CESTE

Pred kratkim so zabrneli stroji na makadamski cesti Črnomelj-Straznji vrh. Občinsko cesto bodo delavci, če bo vreme količkaj ugodno, po vsej verjetnosti prekrili z asfaltom že letos. Na 4200 m dolgem čistišču delajo Beograd, črnomaljsko komunalno podjetje in nekaj obrtnikov.

74 STANOVANJ

Ribniška občina vlaga zadnja leta ogromno naporov v gradnjo družbenih stanovanj. Odkar deluje Samoupravna stanovanjska skupnost in odkar veljajo družbeni ukrepi za organizirano stanovanjsko izgradnjo, je bilo na območju te občine zgrajenih že 74 stanovanj. V prvem polletju letos pa je bilo 33 stanovanj že vseljivih.

PRIPRAVLJAJO OCENO DELA

Kočevski komunisti tudi te dni ne mirujejo. V kratkem bodo opravili oceno doseganega dela v osnovnih organizacijah ŽK in komiteja ter analizo socialne strukture in dejavnosti svojega članstva.

O vseh navedenih stvareh bo najprej razpravljala komite, nato pa bo razprava med članstvom. Zaključki tega dela bodo služili za orientacijo v prihodni sezoni.

PRAVOČASNE PRIPRAVE

Krčani se uspešno pripravljajo na Teden Komunista, ki bo sredi oktobra v krški občini. V sedmih dneh se bo izvršilo več kulturnih prireditev: srečanja s slovenskimi umetniki, dnevi domačih knjig, ustanovitev dveh marksističnih knjižnic in čitalnic, več likovnih razstav. Poseben poudarek bodo dali amaterski ustvarjalnosti. Vodstvo akcije ima v rokah koordinacijski odbor.

METLIKA: STOPILA PRED AVTO - 20. avgusta, malo pred 20. uro, je domačin Franc Volč vozil z avtom po CBE, pred trgovino Metalke pa je z desne nenadoma stopila na cesto 72-letna Dragica Badovinac. Avto jo je zadel in so jo poškodovano odpeljali v bolnišnico.

SOTESKA: ALKOTEST JE POZEL ENEL - 22. avgusta zvečer je Janez Širčelj iz Meniške vasi vozil z avtom proti Dvoru, na vrh klanca pa je zapeljal na levo čez bankino in trčil v dva obcestna kamna, nakar se je avto prevrnil čez nasip proti Krki, vendar je še pred vodo obstal. Škode je za 10.000 dinarjev, voznika pa so preizkusili z alkotestom, ki je pokazal preveč zelenila.

rekli so

Stane Dolanc:

Izredno zadovoljni s konferenco

Vse, kar se danes dogaja, je realnost in od nje ne moremo bežati. Pri tem mislim predvsem na položaj na Bliznjem vzhodu, določeneje na Libanon, odnose med Egiptom in Libijo, vprašanje Zahodne Sahare in drugo. Sedaj, po konferenci, bo vse to moralo dobiti novo kvaliteto v prizadevanjih za urejanje teh sporov. Kajti dejstvo je, da ogromna večina tukaj prisotnih zahteva od držav, med katerimi so se razvili spori, da se sporazumejo na miren način, da najdejo rešitve. Takšno ozračje na konferenci bo gotovo vplivalo na tiste, od katerih je odvisno urejanje teh problemov...

...To pomeni, da smo imeli prav, ko smo vse naše priprave in nastop na tem srečanju uskladili z našo politiko nevtršenosti. Mislim, da je s takšnim stališčem v Berlinu Jugoslavija veliko pridobila, saj je na tem srečanju komunističnih partij ugotovljeno, kaj pomeni za nas nevtršeno gibanje, da je to naša temeljna strateška opredelitev na mednarodnem prizorišču...

...Kajti če ne bi pomenili to, kar pomenimo, se nekaterim velikim silam ne bi izplačalo spuščati se v politiko pritiskov in propagandnih napadov. Zato nas to ne bi smelo razburjati, pač pa potrditi, da imamo prav, potrditi vrednost gibanja ter nam omogočiti, da ugotovimo, kje so njegove slabe točke. Mi smo s konferenco izredno zadovoljni, mislimo, da je to nov prispevek k afirmaciji gibanja in njegovih ciljev, pa tudi prispevek k urejanju številnih akutnih političnih vprašanj, tako med nevtršenimi kot v svetu.

(Iz izjave sekretarja IK predsedstva CK ZKJ za Tanjug)

Ali Sukrija:

Nepopustljiv odnos do nedela

Kar zadeva vedenje zaposlenih v gospodarstvu in zunaj njega, je škodljiv vsak popustljiv odnos do nedela, lenobe. Če dovolimo, da na posameznih delovnih mestih delajo nesposobni in strokovno nepodkovani ljudje, potem to pomeni, da taka kadrovska politika resnično ni dobra. Če imamo ljudi, ki niso sposobni opravljati določenega dela tako, kot je treba, potem jih je treba premestiti na taka delovna mesta, kjer bodo lahko največ prispevali. To ne velja samo za strokovnjake, ampak tudi za druge delovne ljudi, in sicer tako v gospodarstvu kakor zunaj njega. Kajti ravno toliko škode, kot jo napravi nesposoben strokovnjak v gospodarstvu, lahko napravi tudi nesposoben učitelj v prosveti ali brezvesten zdravnik, ki daje bolniške dopuste zdravim osebam. Takšni ljudje samo podpirajo različne špekulacije, služijo samo ozkim in osebnim interesom, ne pa interesom delavskega razreda in naše socialistične samoupravne družbe v celoti. Vse te in druge naloge niso samo naloge komunistov, ampak tudi naloge članov drugih družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov, vsakega delovnega človeka.

(Iz razprave člana izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ na politično-gospodarskem aktivu Kosovske Mitrovice)

Šport

KOČEVJE - V okviru priprav na novo tekmovalno sezono so domači nogometaši pred kratkim igrali z Ribnico in prepričljivo zmagali s 6:0. Zadetke so dosegli: Kozic 3, Rajšel, Palavra in Kopač. (Z. F.)

SEVNICA - Domači šahovski klub je pred kratkim pripravil hitropotezni turnir za mesec avgust (na juliskem je zmagal ljubljanski Tavec), na katerem je nastopilo sedemnajst igralcev. Z odlično igro je zmagal Rudi Blas in premagal vse nasprotnike. Drugi je bil Derstvenšek (11 točk), tretji Robek (11), četrti Maurer (11) itd. (J. B.)

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 21. 8. do 28. 8. so v brežiški porodnišnici rodile: Bernarda Godec iz Jesenic na Dol. - dečka, Janja Žugec iz Podbočja - Jožico, Ljudmila Kročelj iz Vrha - Janeza, Marija Bršč iz Brezic - Roberta, Marijana Pavec iz Drnovega - Roberta, Marija Horžen iz Skopice - Boštjana, Ivanka Bzik iz Zaprešča - deklico, Antonija Benda iz Železnikov - Simona, Ljubica Debogovič iz Trstenika - Davorja, Vera Tomše iz Crna - Boštjana, Marijana Bosina iz Krškega - Nataša, Branka Zagrajšek iz Dol. Boštjanja - Vesno, Danijela Bevc z Blance - dečka, Anica Ostilj iz Samobora - Dražena, Emila Cakanč iz Novakova - Andrejana. - CESTITAMO!

UMRLI SO:

Pretekli teden so v naši bolnišnici umrli: Marija Bobek, upokojenka iz Krškega, stara 74 let; Amalija Plafčič, gospodinja iz Luga, stara 74 let; Alfonz Melničak, elektro-monter iz Samobora, star 49 let; Ivan Krevelj, upokojenec s Senovega, star 46 let.

SEVNICA OKREPLJENA

V novi tekmovalni sezoni bodo sevniški rokometarji nastopili okrepljeni. V njihovem dresu bodo nastopili trije novi igralci, in sicer Edvard Trbovc, ki se je vrnil iz JLA, Celjan Marjan Guček in dvometraš Peter Ivančič. Vrsto bo treniral Darko Setine.

JOŽE PEČNIK

To stran ste napisali sami! — To stran ste

„Zadnje slovo naj mi izreče borec!“

Od zvestih soborcev bi se morali posloviti tako, kot zaslužijo

Štukljev Tone iz Tuševca Dola v Beli krajini je dočkal 85 let, preživel dve svetovni vojni in bil nosilec spomenice. Bil je priljubljen, priden in pošten mož. Zadnja želja se mu pa ni izpolnila.

Pred kratkim so se v Tuševem dolu v Beli krajini domačini poslovili od sovaščana Antona Maleriča ali po domače Stukljevega Toneta. Bil je nosilec spomenice, a se od njega tisti, ki bi to morali, niso poslovnili s kratkim govorom. To je naredilo na precej ljudi mučen vtis in se jim je videl tak odnos do odhajajočega zaslužnega borca nezamisljiv. Tako je Štukljev Tone tiho odšel, kakor je skromno in tiho tudi živel.

Bil je znan precej daleč naokrog kot delaven in pošten mož. Drugače kmet, na zemljo živo navezan, pa tudi občasnaj krajevni aktivist. Že na samem začetku NOB se je brez pomisleka priključil temu gibanju ter mu ostal zvest do konca. Tako je postal tudi nosilec spomenice. Po vojni je naredil marsikaj za izboljšanje razmer v svojem kraju, npr. pri speljavi vodovoda in kraju, ureditvi cest in podobnem. „Vendar vode, ki bo pritekla skozi pipo v hišo, jaz ne bom več pil,“ je govoril. Res se je zgodilo tako.

Pokojni Malerič je v življenju veliko doživel in prestal, moral je pretrpeti tudi marsikatero krivico. Vse to pa je znal moško in potrpežljivo prenašati. Še več: kljub

osebni težavam je vedno imel lep in bodrilno besedo za druge.

V prvi svetovni vojni je nosil vojaško sukno celih šest let. Tako se je samo na fronti (Galicija, soška fronta itd.) moral boriti za tuje interese kar 26 mesecev. Bil je ranjen, ujeti so ga in preživel je nad dve leti v ujetniškem taborišču na Siciliji. Pobjegnil je in lep kos poti je iz Italije prehodil peš do svoje Bele krajine. Za časa partizanstva je imel delovne stike tudi z narodnim herojem Stanetom Rozmanom. Sin Tone pa mu je že 1942 padel kot kurir.

Štukljev Tone je potrpežljivo čakal na zadnji klic usode. Pred odhodom je toplo naročil: „Lepo prosim, povejte v Crnomlju, da bi rad slišal besedo borca, preden grem... Naj mi le povedo nekaj besed v slovo, to želim!“

Soročniki so ob pokojnikovi smrti sporočili ustreznim ustanovam v Crnomlju njegove želje; obrnili so se tudi na tamkajšnje Zvezo borcev. Zaprili so vsaj za kratek poslovnili govor, pa nič. Prizadeti so bili razočarani: „Očka Tone v času vojne ni vprašal, ali bi bilo lepše doma v zapečku s prekrizanimi rokami ali pa se priključiti tistim, ki so odšli v boj. Vedel je, kaj mu je

storiti. Zato ni prav tako pozabiti na zaslužnega člodka.“

Tone je tiho odšel, kot je tiho tudi živel. Pa se ga vsaj mi spomnimo s toplo besedo in z željo, da bi ostal trajno v našem spominu. ALBIN HUMAR

Odgovor ve Novomontaža

Nekako 14 dni je od tega, ko je na moj naslov (bolje rečeno tašče, op. p.) prispel račun, ki ga je poslala Novomontaža, z vsebino: „Izdelava in montaža cvetličnih podstavkov 509,00 din. Rok plačila je 8 dni po prejemu računa. Vse to ni nič posebnega, le to, da o kakšnih cvetličnih podstavkih v našem stanovanju ni ne duha ne sluha. Res pa je, da smo jih naročili. No, z računom sem takoj odšel v Novomontažo, kjer se mi je prijazna uslužbenka opravičila za napako in mi povedala, da bom čez nekaj dni dobil pojasnilo, pismeno. In res: ondan me je v nabiralniku čakalo novo presenečenje. Seveda o opravičilu ni bilo govora, vsebina pa je bila: „Ker v dogovorjenem roku niste plačali navedenega zneska, vam obračunamo 8-odstotne zamudne obresti in 10 din stroškov. Vsoto poravnajte takoj!“

Pa naj še kdo reče, da ženske v pisarnah nič ne delajo! V tem primeru so celo prehitile svoje tovariše iz proizvodnje. Nekaj me pa ob vsem tem le zanima. Kljub temu da sem cvetlične podstavke naročil, mi ni jasno, kako lahko proizvedu, ki ima mere prilagojene našemu stanovanju (v tem primeru balkonu, op. p.), že vnaprej določijo ceno. In kako lahko zaračunajo montažo podstavkov, ko pa še ti niso narejeni ali pa v najboljšem primeru ležijo v njihovem skladišču?

No, ne bom zavlačeval, le ob ponovnem računu ali morebitnem vabilu na razgovor k sodniku za prekrške se bom znova oglašil.

B. BUDJA
Novo mesto

CONCORDE NA ZNAMKAH

Potem, ko je 10. januarja letos prvič poletelo francosko nadzvočno letalo Concorde, se je poštna uprava Francije odločila izdati znakom ob tem dogodku. Znak simbolizira prvi polet Concorde in ima poseben poštni žig z oznako Prvi dan.

Za zbiralce znamk na temo o letalstvu bo ta znakma vsekakor izredno zanimiva. A. ARKO

1974. LETA IZDANIH 6500 ZNAMK

Po podatkih strokovnega filatelističnega časopisa Michel Rungschau je bilo v letu 1974 izdanih skupaj 6500 znamk in 561 spominjskih znamkovnih blokov.

Po številu izdanih znamk je na prvem mestu Gvineja z 254 znamkami in 72 spominjskih bloki, medtem ko si Jugoslavija deli 32. mesto skupaj z Libijo in DR Vietnamom. A. ARKO

Tovariš, ne tako!

Zgodilo se je v četrtek, 26. avgusta, ob pol osmih jutraj. Dva brežiška miličnika sta med opravljanjem svoje službe pred gasilskim domom v Brežicah zapisala številko svetlo rjavega kadeta s celjsko registracijo, ki je parkiral na prepovedanem mestu, vozniku pa sta za brisalec zataknila obvestilo.

Ko sta opravila svojo dolžnost, je izza vogala prihitel lastnik vozila in začel miličnika pregovarjati, da bi mu oprostila prekršek. Nato se je pričel sklicevati na to, da je vojni invalid, vendar brez uspeha, saj na vozilu ni imel nalepke, s katero bi lahko kot invalid parkiral tudi na sicer nedovoljenem mestu. Ko se miličnika nista hotela omehčati, se je tovariš s kadetom razhudil in se pričel kar glasno pogovarjati, češ da on s takimi smrkavci že ne bo razpravjal in da se bodo že drugje pogovorili.

Tovariš, ali ste pomislili, kako naporna in odgovorna in mnogokrat tudi nevhvalna je služba miličnikov? Ali ste morda pomislili, kaj bi se zgodilo, če bi v tistem času izbruhnil požar in gasilci zaradi vašega avtomobila ne bi mogli iz garaže? Pomislite, ali sta miličnika res zaslužila tako zmerjanje, in prepričan sem, da boste ob priložnosti stopili na postajo milice in se opravičili!

M. KLINC

MOŽNOST ZA STAREJŠE

Glasbena šola v Crnomlju je od leta 1964, ko je začela delovati, glasbeno izobrazila precej Belokranjcev. Vendar so se gojenci glasbene šole porazgubili, izgubili stik s šolo in večkrat tudi zanemarili aktivno ukvarjanje z glasbo. Prav zaradi tega v letošnjem šolskem letu Glasbena šola Crnomelj odpira možnost, da se nekdanji, starejši gojenci šole vpišejo v ansambelski oziroma orkestrski oddelke. Tako bo glasbena šola dobila čvrsto orkestralno jedro, v katerega bi se vključevali novinci, hkrati pa bi glasbeni amaterji izpopolnjevali svoja znanja in obvladovanje instrumentov. Zdj mora šola ob menjavi generacij vedno znova graditi nove kerne.

To je novost letošnjega razpisa za vpis v glasbeno šolo. V pripravnico bodo sprejeli do 20 novincev, vpišejo pa tudi v 1. – 6. razred.

POZORNOST IZOBRAŽEVANJU

V krški občini tudi v nastopajoči jesensko-zimski sezoni ne bodo pozabili na izobraževanje kmečkih žensk. Namen strokovnih in drugih predavanj je, da bi jim pokazali, kako z manj trpljenja doseže večji gospodarski učinek. V delo s kmečkimi proizvajalkami se bodo vključile tudi družbenopolitične organizacije in tako utirale pot kmetijski pospeševalni službi v sleherno vas. Izobraževalni program za kmetijske proizvajalke bo obsegal tri področja: splošni, kmetijski in vzgojni del. To pomeni, naj bi se kmečke ženske vsestransko izobraževale, ne le strokovno, in se tako uspešneje uveljavljale v družbenopolitičnem življenju.

„Naše razočaranje je popolno“

Odlok o prepovedi parcelacije – zavora za zasebno gradnjo stanovanj

Odlok o prepovedi parcelacije je sprejet, tudi nekatere vasi v KS Otočec zajema ta nepopolnari ukrep, zato me kot občana KS posebno zanima. Odlok v glavnem obravnava podeželsko KS in sili ljudi v mesto. Časnik „Delo“ je precej objektivno prikazal reakcijo delegacij KS, medtem ko Dolenjski list pojasnjuje, kot da je krivda je v neučakanosti bodočih investitorjev.

Moram poudariti, da je tudi predlagatelj v obrazložitvi tega ukrepa zelo zelo skop, tako da ne veš, ali je naše urbanistično načrtovanje tik pred zaključkom ali se niti pričelo ni. Iz vsega, kar lahko razberem iz dosedanjih informacij, bi vsaj kar zadeva urbanistično planiranje v podeželskih KS, sklepal, da smo na začetku. Če je tako, lahko hitro presodim, da še nekaj let ne bo zadalnega plana vasi v KS, ki jih omenja odlok. Veljavnost odloka je omejena morda na l. 1999, temu primerna je namreč hitrost načrtovanja izbrabe prostora.

In kakšne bodo posledice? Vsekakor je laže ugotoviti stanje, kot pa predvidevati posledice, toda očitno je, da bo imel ta ukrep več različnih posledic. Vplival bo na delo strokovnih služb občine in republike in to tako, da bo še zmanjšal eksperimentalno, saj bo nedelavnost ščitil odlok. Nadalje bo omogočal sedanjo slabo organiziranost pooblaščenih organizacij za izdelavo urbanistične in zgradbene dokumentacije. Vplival pa še za KS Otočec. Zato smo ukrep toliko bolj neugodno sprejeli, saj smo pričakovali, da bi v drugi polovici leta v KS Otočec že imeli urbanistični načrt, ki bi zajemal v odloku navedene vasi. Pričakovali smo, da bi tudi obstoječe stare stavbe vključili v obdelavo in ne glede na trenutne denarne možnosti lastnikov predvideli sanacijo. Pričakovali smo veliko, dobili pa samo dodatno zavoro, tako da je naše razočaranje popolno. Namesto da bi se veselili ljudi, ki sami rešujejo svoje stanovanjske težave, jih lahko tisti, ki smo že zgradili domove, le tolažimo, da bodo čez

nekaj let tudi oni lanko začeli graditi.

Odlok seveda izvzema parcelacijo za potrebe družbenih objektov, toda to nam veliko ne pomaga. Saj družbenih objektov ne moremo načrtovati izolirano od stanovanj. Tisti, ki pozna probleme glede bodoče vzporednice hitre ceste, bo toliko bolj razumel naše presenečenje. Namreč: objubljeno je bilo, da bo bodoča avtocesta dokončno začrtana do novembra 1975. Toda tega ni in očitno tudi letos ne bo, tako da si bo cestni sklad še vedno lahko privoščil spremembo trase, celo tik pred pričetkom del. Vzporednice ni v srednjoročnem načrtu, torj bodo občani lahko šele po letu 1980 dobili gradbeno dovoljenje, do tedaj pa si lahko kupujejo v mestu gradbene parcele po 150.000 (novih) din, se vozijo v mesto graditi in nato na Otočec na delo.

Soglašamo s tem, da je potrebno okolje varovati, toda tega smo se spomnili šele sedaj, ko smo eno generacijo spravili pod streho. Ta generacija, ki je doslej ustvarjala, je še lahko nekako gradila, drugi pa razer tega, da ljudi pošiljamo po posamezne dokumente v Ljubljano in morda celo v Beograd, naprtimo še odlok.

JOŽE BEG
Otočec-ob Krki 75

Baročna in kmečka plastika

Razstava plastik v galeriji Posavskega muzeja začenja razstavno sezono — Zapolnjene vrzeli razstavne politike

V GALERII Posavskega muzeja bo s 3. septembrom začela razstavna dejavnost, ki smo jo do danes v Brežicah močno pogrešali. Z otvoritvijo občanske razstave Posavskega muzeja BAROČNA IN KMEČKA PLASTIKA POSAVJA se bo začel v novi, moderni galeriji Posavskega muzeja ciklus razstav v želji, da bi se Brežičanom in širšemu občinstvu iz Posavja približale kulture vrednote. V letošnji jeseni bo poleg baročne in ljudske plastike v septembru še razstava CANKARJEVO GLEDALIŠČE s sodelovanjem Slovenskega gledališkega muzeja in v oktobru SANITETA MED NARODNOOSVOBODILNO BOROBO. Izbor razstav naj bi zapolnil nekatere vrzeli razstavne politike v Posavju, saj si bo, ob utečenih likovnih prireditvah ustanovek kulturnega festivala in občasnih likovnih razstavah v galerijah Sevnice in Krškega Posavski muzej prizadeval približati širšemu krogu občinstva predvsem kvaliteten razstave s področja kulturnogodovinske dediščine.

Misel o razstavi BAROČNA IN KMEČKA PLASTIKA POSAVJA je nastala ob sistematični dokumentaciji lesenih plastik v Posavskem muzeju. Bogata in pestra zbirka najrazličnejših kipov, potrebnih strokovnega popravila in umetnostnega ovrednotenja, je bila vzrok, da je muzej za letošnjo prvo občansko razstavo pripravil ravno baročno in ljudsko plastiko. V treh razstavnih prostorih bo prikazan izbor najboljših baročnih del iz 17. in 18.

stoletja ter izbor značilnih kmečkih nabožnih plastik, ki so krasile hišne oltarje in pročelja poslopij konec 18. stol. in v 19. stol. Med razstavljenimi deli se odlikujejo po rezbarski dovršenosti plastike kiparja Mihaela Pogačnika iz Slov. Konjice (1709-1735) in Jožefa Strauba iz Maribora (1712-1756).

Fotografije okolja, v katerem je ljudska plastika živela, in posnetki restauratorskega dela na sodobno obnovljenem kipu, prav tako pa izčrpen katalog dobro dopolnjujejo razstavljenemu gradivo. Avtor besedila prof. Ferdinand Serbelj, umetnostni zgodovinar in zunanji sodelavec Posavskega muzeja, je v besedilu kataloga orisal nastanek razkošnih baročnih oblik ter kasnejše ljudske plastike. Knjižica bo prav prišla tako dijakom pri učenju tega obdobja umetnostne zgodovine kot tudi ljubiteljem naše kulturne preteklosti, saj se ne omejuje samo na razstavljenemu gradivo, temveč opisuje splošno družbeno dogajanje od 17. do 19. stoletja, v katerem se je porodila izrazna moč razgibanega baroka, se razvila in nato zaradi novih družbenih tokov tudi zamrla.

Ob svoji pedagoški in kulturni usmeritvi pa želi razstava opozoriti tudi na našo bogato kulturno dediščino, ki nujno potrebuje obnovitvene posege, da bomo lahko tudi generacijam, ki prihajajo za nami, izročili del kulturne dediščine, ustvarjene s trdim delom naših prednikov.

M. G.

JANEZ PLATIŠE

Utrujeni popotnik kino

Kaj je s potujočim kinom? — Dejavnost, ki zamira

Težko je odtrgati se tako majhen košček sredstva za kulturno dejavnost na tako imenovanem podeželju. Preprosto zato, ker velja prepričanje, da tako imenovanemu podeželju nikakor ne gre pripisati vloge, kakršno imajo urbani centri, ki so nosilci in središča kulturnega dogajanja. Jasno je, da bodo taki ostali tudi vnaprej, saj v mnogih primerih narava posameznih dejavnosti zahteva pogoje, kakršne lahko nudi le mesto. Vendar pa zaradi tega podeželja je ne bi smeli zanemariti.

Dogaja se, da manjši dolenski kraji izgubljajo še tiste prireditve, ki sodijo v najširšo osnovo kulturnega življenja. Gledališki amaterizem se sručuje s težavami zaradi prostora, pevske zbori so vse redkejši, ker jih spodvina donosnejše ukvarjanje z narodnozabavno glasbo. Ni malo krajev in zaselkov na Dolenjskem, kjer je edino kulturno prireditev predstavljala obisk potujočega kina. V zadnjem letu pa je še ta kulturni popotnik po dolenskih zaselkih utrujen obstal.

V letu 1973 je imel potujoči kino novomeškega Zavoda za kulturno dejavnost 177 predstav v 18 krajih in 7900 obiskovalcev, lani si je 2600 obiskovalcev ogledalo le še 64 predstav v 7 krajih, letos pa sta bili samo dve predstavi. Potujoči kino je popolnoma zamrl. Podatki govore, da je podobna usoda doletela potujoče kinematografije tudi v drugih slovenskih občinah.

Na zavodu pa tudi na naših „uredništvih v gosteh“ so ljudje večkrat potožili, da se počutijo zapostavljene, ker niti potujočega kina ni več k njim. Imajo kar prav. Kako preiti mrtvilo, v katerega je zapadli potujoči kino po ukinitvi republiškega sklada za pospeševanje

domačega filma in kinematografije?

Zavod je izdelal načrt za sanacijo, po katerem sta dve možnosti za oživetje te dejavnosti. Po prvi naj bi krajevne skupnosti ali druge družbenopolitične organizacije odkupile posamezne filmske predstave. Druga možnost, ki je pravičnejša, pa bi bila, da kulturna skupnost odmeri namenska sredstva za uredništven program potujočega kina.

Zakaj pravičnejša? Ker se mora interes občanov, živečih v raznih krajevnih skupnostih, izkazati in uredništveni programski prav v kulturni skupnosti, če naj ta igra tisto vlogo, ki jo mora. Samo tako bo mogoče tudi potegniti odločno črto v programu potujočega kina — črto, ki bo pomenila, da programa ne bo režirala želja po dinarju, ampak hotenje po oblikovanju filmske vzgojene obiskovalca tudi na našem tako imenovanem podeželju. M. MARKELJ

HRVAŠKI KRISTUS — Lesena plastika neznanega ljudskega rezbarja, ki jo hrani Posavski muzej v Brežicah.

Srebrni jubilej

25 let Arheološkega vestnika — Najdbe na Dolenjskem

Izšel je petindvajseti letnik Arheološkega vestnika, osrednjega slovenskega arheološkega glasila, ki ga izdaja Institut za arheologijo Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Težišče tega zvezka Arh. vestnika je na prispevkih 12 avtorjev, ki obravnavajo različna vprašanja o antičnem steklu v Jugoslaviji. Te razprave so plod znanstvenega kolokvija jugoslovanskih arheologov na to temo, ki je bil leta 1971 v Ljubljani. Sledijo razdelki, ki obravnavajo epigrafsko, numizmatiko, ter prispevki iz različnih arheoloških obdobjev in raznih krajev Slovenije in Jugoslavije ter na koncu še knjižne ocene in diskusije. Celoten zvezek obsega 595 strani.

Za bralce Dolenjskega lista bo zanimivo izvedeti, da je v tej številki Arh. vestnika objavljenih več prispevkov, ki obravnavajo arheološko preteklost Spodnjega Posavja in Bele krajine. Vinko Stribar je obravnaval keltske žgane grobove s Pungarta v Metliki. To grobišče (64 grobov) je bilo odkrito leta 1965 ob gradnji osnovne šole. Janez Dular je obdelal 11 rimskih grobov iz 1. in 2. stol. n. št., ki so bili odkriti na Borštu v Metliki. O najdbah v Posavju govori trije prispevki: Paola Korošec poroča o načrtanih arheoloških raziskavah (ki še trajajo) na Svetih gorah v letih 1971-1972, pri čemer je bilo odkritih več staroslovenskih grobov in en germanski. Josip Korošec ml. pa izčrpno poroča o raziskavah zgodnjedravske gradbene dejavnosti na Svetih gorah, predvsem v Martinovi in Boštjanovi kapeli. O odkritju doslej neznanne rimskodobne naselbine, odlomkih rimskih napisnih kamnov in drugih drobnih najdbah v Velikem Kamnu pri Senovem piše Slavko Ciglenečki. Spričo bogate arheološke dediščine, ki jo krije dolenska zemlja, ni številke Arh. vestnika, v kateri ne bi bil objavljen vsaj en prispevek z Dolenjskega.

Cepprav je Arh. vestnik izšel z zamudno, je treba poudariti njegov srebrni jubilej, petindvajset let izhajanja, odkar je leta 1950 izšla prva številka na pobudo in pod uredništvom sedaj že pokojnega prof. Josipa Korošca. Ob jubileju želimo Arh. vestniku polno afirmacijo med najuglednejšimi glasila in mednarodnih strokovnih krogi, hkrati pa tudi uveljavitev naših arheoloških raziskovalcev. T. K.

kultura in izobraževanje

USPEŠNA SEZONA MIRENSKIH PEVCEV

V sezoni 1975/76 je pevski zbor Svoboda z Mirne imel 43 nastopov, od tega 24 na pogrbenih svečanostih, ostalih 19 pa so bili samostojni koncerti, nastopi na proslavah in raznih drugih prireditvah. Naj omenimo pomembnejše. Od leta 1973 redno nastopa na pevskem Taboru v Sentvidu pri Stični, sodeluje na medobčinski reviji pevskih zborov Bratstvo in enotnost, ki združuje občine ob Kolpi in dolensko regijo. Imel je samostojen koncert v Slovenskem narodnem domu v Zagrebu. Rojaki, ki živijo v Zagrebu, so Mirencane zelo prisrčno sprejeli in so bili s koncertom zelo zadovoljni. Samostojen koncert pa so imeli tudi v Podzemlju v Beli krajini. Na letošnjem pevskem Taboru v Sentvidu pri Stični pa so peli na zaključni prireditvi.

KOBETOVA RAZSTAVA V TREBNJEM

V galeriji likovnih samorastnikov v Trebnjem bodo jutri ob 18. uri svečano odprli razstavo Borisa Kobeta „Po poteh Gubčeve brigade“. Razstava je posvečena 34. obletnici ustanovitve II. SNOUB „Matija Gubec“ in prazniku občine Trebnje. Član predsedstva SR Slovenije Janez Vipotnik bo razstavo odprl, o umetniku in njegovem delu pa bo govoril dr. Emilijan Cevc.

Mali kulturni barometer

NOVA NADALJEVANKA — Radiotelevizija Skopje je v okolici Ohrida dokončala snemanje nadaljevanke „Veliki gozd“. Barvno nadaljevanke, ki bo imela 10 polurnih epizod in govori o raznih akcijah mladih fantov med NOB, je režiral Blagoj Andrejev po romanu Vidoja Vidličekoga.

UČBENIKI — Anketa časopisa Borbe je pokazala, da je založenost s univerzitetnimi učbeniki v Jugoslaviji zelo slaba. Učbenikov je malo, kolikor pa jih je, so predragi.

GROHARJEVA KOLONIJA — V Škofji Loki se je prejšnji teden začela 10. Groharjeva slikarska kolonija, ki je ob novomeški in ravenski najbolj znana tovorstna prireditve. Udeleženci kolonije upodabljajo motive starodavnega mesta.

MOKRA SEZONA — V puljski Areni se je končala prva „Operna sezona 76“. Organizatorju je ponajbolje vreme, tako da se zdalec ni bilo doseženo pričakovano število obiskovalcev.

PIRANSKI VIKEND — V soboto in nedeljo je bil v Piranu 11. slikarski „ex tempore“, svojvrstna prireditev, ki jo organizira vsako leto Mestna galerija. Tudi letos so v Piranu ustvarjali domači in tuji slikarji.

„IGRE“ V ŠTIVILKAH — 27. dubrovniške poletne igre, ki so se

zaključile prejšnji teden, si je ogledalo 37000 obiskovalcev. Pri 96 prireditvah (dramskih, opernih, koncertnih, folklornih) je sodelovalo okoli 2000 umetnikov iz Jugoslavije, Velike Britanije, Francije, Italije, ZDA, SZ, Romunije, Češkoslovaške, Madžarske, Nizozemske, Danske in Brazilije.

SMRT NOBELOVCA — V Stockholmu je umrl švedski pisatelj in dobitnik Nobelove nagrade za književnost Eyvind Johnson.

KRIŽANKE ZE POČIVAJO — S prihajajočo jesenjo se končujejo tudi letošnje mednarodne kulturne prireditve v ljubljanskih križankah. Uradno so se zaključile v petek. V nedeljo je bila na sporedu še repriza Andrejevega „Pogovora z Goyo“.

USODNA UKA ZEJA

Poslovalnica Mladinske knjige v Novem mestu je obiskala ukažejna podgana. Ogledala si je zalogo učbenikov, zvedela za cene in — poginila. Očividci si niso edini, ali je iz obupa naredila samomor ali pa je poslovalnica podgana iz usmiljenja umoril.

Dežurni poročajo

ZA HIP JE ŠLA V SOBO... 25. avgusta med 11. in 13. uro je bila iz stajevanja Jožice Adamlje v Slakovi 7 ukradena denarnica z legitimacijo in 800 dinarji. Adamljetova je prišla iz trgovine in košaro z denarnico postavila na mizo v kuhinji, sama pa je šla v sobo k otroku. Kmalu je opazila, da je bil medtem v stanovanju tat.

OCITNO VINJENEGA SO ODPULJALI - Anton Zelenger (19 let) z Dolža je 28. avgusta razgrajal po vasi in pri sosedu. Metal je tudi kamenje in ukročen je bil šele takrat, ko so ga odpeljali miličniki, da se iztrezni.

POTREBNA JE BILA POMOČ - 44-letni Anton Gregorčič iz Bršlina je 29. avgusta zvečer pod vplivom alkohola razgrajal v domači hiši. Razmetal je posodo z večerjo in svojcem grozil, da jih bo pretepel. Miličniki so ga odpeljali do iztreznitve, moral pa bo še k sodniku za prekrške.

VLOM ZA DINAR - 29. avgusta popoldne je bilo vlomljeno v hišo Ane Matko v Gabrju. Med tem, ko lastnice ni bilo doma, je nekdo premetal omaro in drugo, našel pa je en sam dinar, ker več denarja sploh ni bilo pri hiši.

SPET SO BILI NASILNI

28. avgusta popoldne je 26-letni Bojan Brajdič v družbi s kolegom istega rodu prišel v zadržno trgovino v Bršlinu. Bil je že očitno vinjen, hotel pa je še steklenico konjaka, vendar brez denarja. Ponujal je ročno uro, vendar trgovci takih kupčij ne smejo sklepati. Rom je nato samovoljno vzel konjak, iz trgovine pa so poklicali na pomoč miličnike, ki so vinjenega Brajdiča odpeljali.

Še dlje bo ostal za zidom

Pojasnjene izginjave na sevniškem koncu: vlom in kraja na begu

Novomeško okrajno sodišče je obravnavalo primer Franca Kobala, obtoženega več kaznivih dejanj, storjenih v lanskem aprilu na begu iz vzgojno-poboljševalnega doma Radeče.

21-letni Franc Kobal, očitno željan svobode, je aprila lani še z drugimi vrstniki pobegnil iz zavoda, nato pa z mladoletnim K. Z. potoval po naših krajih. Najprej sta v Radečah ukradla motorno kolo in se z njim pripeljala v Sevnico.

Mladoletnik je tam vlomil v tovarnjak in vzel usnjen suknjič s kuverto, v kateri je bilo 9.500 dinarjev. Kobal je bil medtem na straži. Padel je dež, zato sta fanta hotela priti do pokritega vozila. Vlomila sta v avto Sevnčanke Jožice Blas in ga skušala vžgati, vendar sta bila prepredena. Dobila pa sta v avtu dežnik, tako da sta bila varna vsaj pred nalivom.

Iz Sevnice sta odpotovala na Jesenice, tam pa je Kobal vlomil v avto Peregrina Reharja in mu odnesel odoje ter nekaj drugih manj vrednih predmetov. Kdo ve, kako dolga bi bila še vrsta takih podvigov, če ju ne bi zalotili.

Senat pod predsedstvom Janeza Kramariča je Kobalu prisodil kazen za 2 vlima, 1 navadno tatvino in za poskus odvzema motornega vozila. Ker pa prestaja kazen v Celju že za prej storjene grehe, so mu izrekli enotno kazen: dve leti zapor. Sodba še čaka na provnomočnost.

KRONIKA NESREČ

JAMA: TOVORNJAK POD CE-STO - 25. avgusta popoldne je Peter Šmajdek iz Regerče vasi vozil kamion med Dvorom in Laščami. V levem ovinku je na poti zaradi okvare stal drug kamion. Med tem, ko ga je Šmajdek obvozil, pa je zapeljal na bankino, ki se je pod težo tovarnjaka udrla. Kamion se je prevrnil v dolino pod cesto, škode pa je za 8.000 din.

VAHTA: AMERIKANCA JE ZANESLO - 24. avgusta dopoldne je 82-letni Peter Kobetic iz Chicaga vozil z avtom iz Bele krajine proti Novemu mestu, v ostrem desnem ovinku na Vahti pa ga je zaneslo, da je zapeljal čez cesto na travnik in se prevrnil na stehno. Med prevačanjem je padla iz vozila sopotnica Anica Golobič s Kala pri Semiču in se poškodovala, laže pa je bil ranjen tudi voznik. Gmotno škodo cenijo na 10.000 dinarjev.

KRIVOGlavICE: USTAVIL NA TIRIH - 25. avgusta zgodaj zjutraj je Alojz Plankar iz Kamnika pripeljal z osebnim avtom do železniškega prehoda, ki ni zavaran, ni pa se tudi prepričal, če ga lahko varno prečka. Ko je bil avto na tirih, je pripeljal iz Gradca motorni vlak. Plankar in njegova dva sopotnika so brž skočili iz avtomobila in srečno ušli, lokomotiva pa je

avto zadela in ga vlekla nekaj časa za seboj. Škode je za 7.000 dinarjev.

ŠMARJETA: PRELOMIL JE DROG - 22. avgusta pozno zvečer je Anton Franjga iz Novega mesta vozil z osebnim avtom po cesti Šmarjeta-Zbure, v ovinku pa ga je zaradi prehitre vožnje zaneslo. Zaletel se je v drog električne napeljave, ga prelomil in potrgal žice. Vozač je naredil za 20.000 dinarjev škode.

DOL KRONOVO: PEŠEC NA MAGISTRALI - 28. avgusta popoldne je Subotičan Grga Kopunović vozil z avtom proti Zagrebu, v nepreglednem ovinku pri Kronovem pa je prišel na cesto 36-letni pešec Anton Jeruc iz Goriške vasi. Avto ga je zadel in zbil, hudo poškodovanega neprevidečca pa so odpeljali v bolnišnico. Gmotno škodo cenijo na 10.000 dinarjev.

SKOPICE: JELEN NA CESTI - Ko je 28. avgusta zvečer Marijan Špes iz Krškega vozil z avtom proti Zagrebu, je na cesto pritekel jelen. Srečanje z živaljo se je žalostno končalo, kajti jelen je poginil, laže poškodbe pa sta dobila tudi voznik in sopotnica Branka Simič iz Leskoveca. Jelena so izročili lovski družini Brežice, avto pa mehaniku, kajti škode je za 10.000 din.

AVTO JE PREPOLOVILO, VOZNIK OBLEŽAL MRTEV

28. avgusta ponoči je 29-letni Franc Podjed iz Kamnika vozil po magistralni cesti proti Ljubljani, na ravnem delu ceste pri Gmajni pa je nenadoma zavil v levo in silovito trčil v tovornjak, ki ga je naproti pripeljal Armando Prelac iz okolice Buj. Osební avto je kar prepolovilo, voznika pa vrglo ven, kjer je na cesti obležal mrtev. Tudi tovornjak je pristal v jarku. Nesreča je razen življenja terjala še za 60.000 din gmotne škode.

Do nadaljnjega preloženo

Pri tehtanju krivde Terezije Prosevc iz Kapel so potrebni novi dokazi in nove priče

Drugi dan sodnega procesa pred novomeškim okrajnim sodiščem je predsednik senata Janez Kramarič objavil, da je sojenje do nadaljnjega preloženo.

Potem ko je sodišče že zaslialo nekaj glavnih prič: inž. Matjaža Križanca, direktorja podjetja Rudija Pavliča, blagajnika, in Anico Starešino, uslužbenko (vsi iz Obrtno kovinskega podjetja Dobova), je ugotovilo, da so potrebni še novi dokazi.

Kot so omenjeni povedali, je edino direktor nekaj mesecev sumil Prosevčovo jemanja denarja, ker bi po njegovem moralo v podjetju ostati več ostanka dohodka, ona pa je dokaj razsipno živeala. Tako Pavlič in Starešina, ki sta oba delala za obtoženko v isti sobi, nista nikdar opazila nič sumljivega. Tako, zatrujeta, nista nikdar videla, da je ob izplačilnih dneh zmanjkalo veliko denarja: zadnja leta kar po 50.000 dinarjev na mesec, prej pa nekoliko manj. Vendar je skupna poverljiva vsota dosegla nad 2,3 milijona dinarjev.

Cudno pri vsem je, da tega denarja prav za prav nikjer ni videli. Tudi za garderobo, s katero je bila Prosevčeva dobro založena, in občasne izlete v letovišča toliko denarja ni mogla porabiti. Kje torej je denar? Zgrajeni vikend blizu Samobora ne cenijo več kot na 300.000 dinarjev.

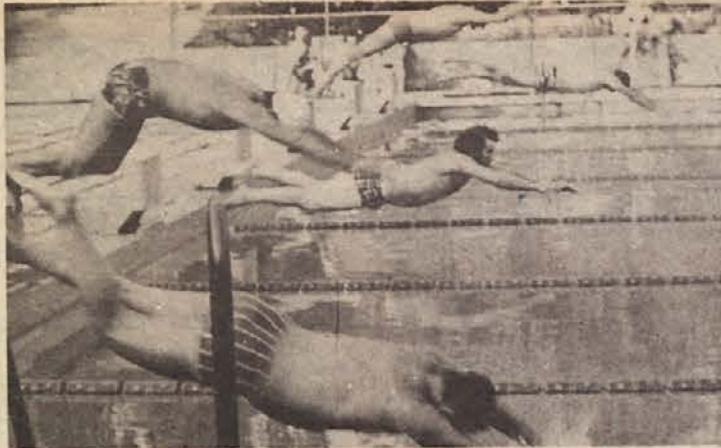
Prosevčeva je tudi drugi dan obravnave izjavljala, da je kuverte z denarjem od leta 1972 dalje izročala direktorju, ta pa je te trditve smatral za žalitev. Da pa je bilo poslovanje v

tem podjetju nasploh čudno, je bilo na razpravi večkrat slišati. Tako so našli celo vrsto nepodpisanih, vendar izplačanih plačilnih listov. V obrazcih DRD, ki jih podjetja pošiljajo navadno vsake pol leta banki, pa so bile v primeru Obrtno kovinskega podjetja navedene „lišne številke“, kajti prikazanega je veliko več dohodka, kot so ga v resnici ustvarili. Tako so imeli tudi kar dobre osebné dohodka. Očitno pa je, da teh obrazcev nikjer niso kontrolirali, ker nikdar ni nihče opozoril, da so pri številkah in v računanju velike napake.

RIA BAČER

TRIKRAT ZABODEN

Zrtev romskega nasilja je bil 25. avgusta tudi kmet Ignac Jeršina iz Račjega sela. Ta dan sta pri njem delala v vinogradu 22-letni Bernard Brajdič-Nani iz romskega naselja pri Račjem selu in njegov oče. Ob delu so tudi pili, ko pa je prišla ura obračuna, je prišlo do spora. Nani je potegnil bajonet in kmeta Jeršino dvakrat sunil v trebuh, enkrat pa v roko. Jeršina je imel srečo, kajti utrpel je le lažje poškodbe.

ZAČETEK DELAVSKIH IGER - Minuli teden so se v Dolenjskih Toplicah začele delavske športne igre. Prvi rezultati so pokazali, da so skoraj vsi tekmovalci po vrsti dosegli slabše rezultate kot pred letom dni. Na sliki: start na 50 metrov.

Republiški prvaki drugi

Na državnem prvenstvu v hitrostnem potapljanju in plavanju s plavutmi novomeška KPA druga

Novomeški klub za podvodne aktivnosti, ki je pred dobrimi štirinajstimi dnevi v Ljubljani na republiškem prvenstvu osvojil prvo mesto, se je še enkrat izkazal: na državnem prvenstvu v Trbovljah so Novomeščani igrali v zelo dobri formi, in čeravno niso dosegli rekordnih dosežkov, so osvojili odlično drugo mesto.

Tudi tokrat so bili od Dolenjcev boljši Rečani, ki se s tem, dokaj neznanim športom ukvarjajo precej dlje časa kot Novomeščani, če pa ne bi imeli nekaj odličnih posameznikov, bi po vsej verjetnosti pokal za državne prvake osvojila izenačena novomeška vrsta.

Rezultati - moški, potapljanje 50 m na vdih: 3. Strniša 21,8; 7. Kušar 22,8; 100 m: 5. Kušar 59,4; 400 m: 3. Kušar 5:01,3; 800 m: 5. Kušar 11:32,4; 100 m plavanje: 4. Strniša 51,0, 6. Zupančič 51,3; 10. Kušar 52,2; 200 m: 4. Strniša 1:56,1; 400 m: 2. Vohar 4:13,6; 10. Strniša 4:42,4; 800 m: 1. Vohar 9:01,8; 1500 m: 1. Vohar 17:25,2; 4 x 100 m: 2. Novo mesto 3:28,5; 4 x 200 m: 3. Novo mesto 8:23,4; ekipno:

1. Kostrena 253, 2. Novo mesto 168, 3. Partizan 141 itd. Zenske, potapljanje 25 m na vdih: 3. Novak 12,1, 4. Vitasovič 12,5; 100 m: 2. Novak 1:06,3; 400 m: 2. Novak 5:42,2; 100 m plavanje 1. Novak 56,3 (državni rekord); 200 m: 1. Novak 2:09,2; 4 x 100 m: 2. Novo mesto 4:07,7; ekipni vrstni red: 1. Kostrena, 3. Novo mesto 125 itd.

NLES ZMAGAL

Na III. spominskem rokometnem turnirju Lovšin-Zobec - tokrat je bil mednaroden - je prvo mesto osvojil drugoligaš Inles. Nastopil je še Jadran iz Kozine in zahodnonemško moštvo VTB Altjuhrden. Rezultati: Inles - Jadran 18:12, Jadran - VTB 14:18 in Inles - VTB 19:16.

KRKA VABI NA DERBI

Novi slovenski rokometni ligaši, igralci iz Novega mesta, vabijo svoje privržence na prvo prvenstveno tekmo, in sicer na srečanje z vrstniki iz Brežic. Dolenjski derbi prve slovenske lige bo v soboto ob 19. uri v športni dvorani.

Za Novomeščane 11 medalj

Na atletskem prvenstvu Slovenije za mlajše mladince in mladinke so bili najboljši Novomeščani

Minuli teden so se na novomeškem stadionu zbrali najboljši mlajši mladinci in mladinke iz vse republike in se potegovali za naslove prvakov v atletiki.

Navzlic slabim tekmovalnim možnostim - novomeški stadion še vedno nima steze iz umetne mase - so bili doseženi dobri rezultati. Domači klub je zastopalo 30 tekmovalcev. Medtem ko so bili fantje prvi, so se dekleta odrezala nekoliko slabše in osvojile šele peto mesto. Mladinci so osvojili 11 medalj (4 zlato, 4 srebrne in 3 bronaste), pri dekletih pa je bila prva metalka kopja Mikličeva. Vsekakor je presenetil Novomeščan Darko Cujnik, ki je z dvema prvima mestoma in dvema srebrnima medaljami postal najuspešnejši tekmovalcev pri fantih.

Starejši mladinci in mladinke so nastopili v Kranju, Novomeščani pa so osvojili osem kolajn (dve zlati, dve srebrni in štiri bronaste), mladinke pa so domov prinesle eno bronasto odličje.

Rezultati: mlajši mladinci - 110 m ovire: 5. Lapajne 19,6; 400 m: 3. Kraševc 53,3; 5. Štupar 54,0, 6. Kapš 54,4; 3000 m: 5. Semec 9:26,6; 4 x 100 m: 1. Novo mesto I (Cujnik, Kranjčič, Kraševc, Štupar) 45,9, 5. Novo mesto II (Malnar, Kapš, Blatnik, Gačša) 48,5; daljina: 5. Kranjčič 623; krogla: 1. Cujnik 12,97.

NA DRŽAVNO PRVENSTVO

Na zadnjem republiškem strelskem tekmovalstvu sta mladince Franc Cugelj in pionir Drago Godnjavec (oba SD Trebnje) ponovno presešla republiško normo in se tako že drugič uvrstila med tekmovalce za državno prvenstvo v Beogradu, ki bo 11. in 12. septembra. J. P.

DELOVNE AKCIJE

Novomeški smučarski klub Rog bo pripravil delovne akcije, in sicer v septembru. Prva bo v soboto, naslednji dve pa 11. in 18. septembra. V Črmošnjice bodo organizirali prevoz (ob 8,30 z avtobusne postaje), udeleženci pa naj s seboj prinesejo orodje.

ŠE ENKRAT: OKOLI GRMA

Minuli teden smo pisali o dobro pripravljene dirki okoli Grma, pomotoma pa smo izpustili, da je bila pokrovitelj kolesarske prireditve tudi novomeška občinska skupščina.

NOVO MESTO - BLED

Danes popoldne bo ob 16.30 na Loki polfinalna pokalna odbojkarška tekma med Novim mestom in Bledom, članom druge zvezne lige. Če bo deževno, bo tekma v novomeški športni dvorani.

SD ROG:

DANES SESTANEK

Tekmovalna komisija pri SD Rog bo danes ob 17. uri pripravila pred OS Grm v Novem mestu sestanek. Pogovarjali se bodo o kondicijskih treningih, zato je udeležba obvezna za vse člame. Klub bo pripravil treninge na snegu in tako nadaljeval priprave iz junija in julija, ko je organiziral zelo uspešne treninge na Jezerskem in Češki koči.

PREHODNA POKALA OSTALA DOMA

V počastitev trebanjskega praznika je Strelska zveza pripravila medobčinsko strelsko tekmovanje, na katerem je nastopilo 41 tekmovalcev. Med ekipami so bili najboljši domači strelci s 659 krogi, med posamezniki pa je bil vrstni red naslednji: Godnjavec 182, 2. Kolenc 174 (oba Trebnje) in 3. Zupančič (Novo mesto) 170 krogov.

V nedeljo so trebanjski strelci pripravili tekmovanje v občinskem merilu. Rezultati: Trebnje 633, Dob 622 krogov; posamezno: Hercog (Trebnje) 170 krogov, Hrovat (Mokronog) 167, Leskovec (Dob) 166 krogov.

J. P.

NOVOMEŠKI ZMAGI

V Karlovcu so minuli teden pripravili mladinsko kolesarsko dirko (v spomin na narodnega heroja Josipa Kraša), na njej pa so bili najboljši Novotekovski kolesarji iz Novega mesta. Med mlajšimi mladinci je bil prvi Vehar, pri starejših pa Mijajlovič, ki je prehitel klubskega tovariša Antončiča in Podberščaka iz Krškega.

PODBERŠČAK PRVI

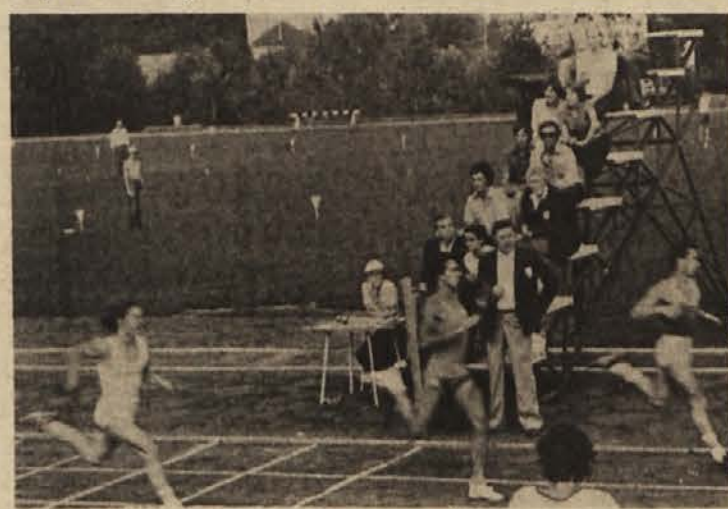
Kolesarski klub Kokrica je minuli teden pripravil slovensko prvenstvo za kolesarje turiste, ki so se ga udeležili tudi Krčani. Pri mlajših mladincih je bil najboljši Podberščak, pri članih turistih je bil S. Podberščak tretji, pri veteranih pa je najstarejši udeleženec 69-letni Štefanič privozil na cilj šesti.

DIRKA VETERANOV: ANTONČIČ DRUGI

Tradicionalne 11. kolesarske dirke za „Nagrado veteranov“ so se udeležili tudi novomeški kolesarji in dosegli lep uspeh v konkurenci starejših mladincev. 104 km dolgo progo je želelo prevoziti kar 41 kolesarjev, na cilj pa jih je prišlo le enaindvajset. Med njimi je bila celotna Novoteksova posadka. Antončič je bil drugi, Turk peti, B. Mijajlovič sedmi, S. Mijajlovič pa je osmi. V konkurenci mlajših mladincev je Novo mesto zastopal Vehar, ki je bil odličen, tretji.

Atletsko prvenstvo za mlajše mladince in mladinke je prineslo veliko dobrih rezultatov, izkazali pa so se Novomeščani, ki so postali republiški prvaki. Na sliki: tek na 1000 m, v katerem je zmagal Kapš. (Foto: Bojan Košmerek)

DOBRI REZULTATI - Čeravno se novomeški atletski stadion ne more postaviti s sodobnimi tekmovalnimi napravami - edina posodobitev v zadnjih letih je sodniški stolp (na sliki) - so mlajši mladinci in mladinke na minulem republiškem prvenstvu dosegli nekaj dobrih rezultatov. (Foto: Janez Pezelj)

PROSTA DELOVNA MESTA!

SVET DELOVNE SKUPNOSTI UPRAVE OBČINSKE SKUPŠČINE ČRNOMELJ

razpisuje prosta delovna mesta:

1. ŠEFA IN MATIČARJA KRAJEVNEGA URADA VINICA
2. ŠEFA IN MATIČARJA KRAJEVNEGA URADA STARI TRG
3. REFERENTA ZA BORCE.

Pogoji: pod 1 in 2: srednješolska izobrazba, pod 3: višja šolska izobrazba ter moralno-politične kvalitete. Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov v 15 dneh po objavi.

„NOVOTEHNA“

trgovsko podjetje na debelo in drobno, Novo mesto, Glavni trg 11,

objavlja prosta delovna mesta

4 SKLADIŠČNIH DELAVCEV

Pogoj: polkvalificiran ali nekvalificiran delavec, odslužen vojaški rok.

Prijave sprejema splošni sektor podjetja 10 dni po objavi na naslov: „Novotehna“, Novo mesto, Glavni trg 11.

SLOVENIJALES, tovarna pohištva, Brežice p.o.

razpisuje prosto delovno mesto

— VODJA PRODAJNE SLUŽBE

ZAHTEVANI POKLIC: dipl. oec., lesarski ali gozdarski inženir s 3 leti delovnih izkušenj, oec., gozdarski ali lesarski inženir s 5 leti delovnih izkušenj, oz. ekonomski tehnik z 12 leti delovnih izkušenj.

DODATNI POGOJI: aktivno znanje enega svetovnega jezika, poznavanje zunanjetrgovskega poslovanja.

Kandidat mora predložiti program razvoja prodajne funkcije v delovni organizaciji za 4-letno obdobje.

Rok za prijavo je 20. september 1976. Prijave naslovite na delovno organizacijo.

„TRANSPORT“ Krško

objavlja na podlagi določil samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu eno prosto delovno mesto

ADMINISTRATORKE

POGOJI: srednja administrativna ali srednja ekonomska šola z dobrim obvladanjem strojepisja in stenografije ter nekaj let prakse v splošni in samoupravni administraciji. Poskusna doba traja 3 mesece. Delo se združuje za nedoločen čas. Osební dohodek po samoupravnem sporazumu in drugih internih aktih. Nastop dela takoj po izbiri oziroma po dogovoru.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po tej objavi.

LICITACIJA!

ISKRA
INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO
61000 LJUBLJANA
n.sol.o. TOZD ELA
NOVO MESTO, n.sol.o.

objavlja po sklepu DS TOZD

JAVNO LICITACIJO
za prodajo osnovnega sredstva:

FURGON ZASTAVA 750
— izklicna cena 4.000,00 din

Licitacija bo v obratu GRABEN dne 17. 10. 1976 ob 11. uri. Obvezen je polog 10 odstotkov izklicne cene, ki ga je treba vplačati pol ure pred pričetkom licitacije.

„NOVOTEHNA“,
trgovsko podjetje,
Novo mesto,

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

naslednjih osnovnih sredstev:

- DOSTAVNEGA AVTOMOBILA IMV Diesel kamionet, nosilnost 1 t, v voznem stanju
Izklicna cena: 25.000,00 din
- AVTOMOBILSKE DVOOSNE PRIKOLICE z dvojnimi kolesi, tip „Tehnostoj“ AP 9, 3-21 1, nosilnost 6,5 t, brezhibna.
Izklicna cena: 50.000,00 din

Osnovna sredstva se nahajajo na avtomobilskem servisu „Novotehne“ v Novem mestu, Šmihelska 12, in si jih je možno ogledati vsak delovni dan od 7. — 12. ure. Javna licitacija bo 6. 9. 1976 ob 15. uri v avtomobilskem servisu „Novotehne“, Šmihelska 12.

OSNOVNA ŠOLA MIRNA

objavlja LICITACIJO ZA PRODAJO

KOMBIJA IMV
1600 SUPER B TURIST,

leto izdelave 1972. Avto je v voznem stanju.

Začetek licitacije bo 7. 9. 1976 ob 8. uri za družbeni sektor, ob 10. uri za zasebni sektor. Ogled vozila 6. 9. 1976 od 7. do 15. ure. Interesenti morajo pred pričetkom licitacije položiti 10 % od izklicne cene.

VPIS V ŠOLO!

EKONOMSKO-ADMINISTRATIVNI ŠOLSKI CENTER NOVO MESTO

razpisuje za šol. leto 1976/77 vpis v:

1. RAZRED EKONOMSKE SREDNJE ŠOLE — oddelek za odrasle
1. RAZRED DVELETNE ADMINISTRATIVNE ŠOLE — oddelek za odrasle
3. STROJEPISNI TEČAJ

Prošnjo, kolkovano s kolkom za 2,00 din, je treba oddati najkasneje do 10. septembra 1976 in priložiti:

1. spričevalo 8. razreda osnovne šole,
2. izpisek iz rojstne oz. poročne matične knjige,
3. potrdilo o zaposlitvi,
4. izjavo o financiranju šolnine.

Sestanek vpisanih slušateljev v 1. letnik bo 16. septembra, in sicer za ekonomsko srednjo šolo-odd. za odrasle ob 16. uri, za dveletno administrativno šolo-odd. za odrasle ob 17. uri in za strojepisni tečaj ob 18. uri.

Vpisovanje slušateljev 2. letnika in 4. letnika ekonomske srednje šole-odd. za odrasle ter 2. letnika dveletne administrativne šole-odd. za odrasle bo 17. septembra ob 16. uri.

ŠTIPENDIJE

REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST STROKOVNA SLUŽBA — NOVO MESTO

razpisuje za šolsko leto 1976/77 naslednje štipendije:

- 3 na 2-letni administrativni šoli,
- 3 na ekonomski srednji šoli, od teh eno za podružnico Krško,
- 1 na višji pravni ali upravni šoli,
- 1 na ekonomski fakulteti.

Rok prijave: 15 dni po objavi razpisa.

Višino štipendije določa samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih v združenem delu. Prednost pri dodelitvi štipendije imajo kandidati višjih letnikov.

Kandidati za štipendije naj vložijo prošnje na obrazcu 1,65 (DZS) in priložijo zadnje šolsko spričevalo, oziroma potrdilo o opravljenih izpitih.

Prošnje pošljite na naslov: Regionalna zdravstvena skupnost Strokovna služba, Novo mesto, Kidričev trg 3.

vsak četrtek
DOLENJSKI LIST

in vsak teden

NOVO-NOVO-NOVO

V ČIŠČENJE SPREJEMAMO POLEG TEKSTILNIH TUDI USNJENA OBLAČILA IN PREPROGE VSEH VELIKOSTI NA RAZPOLAGO VAM JE SPREJEMALIŠČE V TREBNJEM, RIMSKA C. 1

KEMIČNA ČISTILNICA

„LABOD“ LJUBLJANA

GRADITELJI!

OBVESTILO

LJUBLJANSKE OPEKARNE

TOVARNA KERAMIČNIH PLOŠČIC V RAČJEM SELU PRI TREBNJEM,

OBVEŠČA BRALCE DOLENJSKEGA LISTA, POTROŠNIKE GRADBENEGA MATERIALA, DA SMO S 26. 7. 1976 ZAČELI PRODAJATI KVALITETNE NEGLAZIRANE KERAMIČNE PLOŠČICE IZ POSKUSNE PROIZVODNJE ZA OBLAGANJE TAL IN FASAD. KERAMIČNE PLOŠČICE IZDELUJEMO V TOVARNI KERAMIČNIH PLOŠČIC V RAČJEM SELU PRI TREBNJEM.

PRODAJNA MESTA: LJUBLJANSKE OPEKARNE, LJUBLJANA, CESTA NA VRHOVCE 2, INDUSTRIJSKA PRODAJALNA IN RAČJE SELO PRI TREBNJEM.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ALOJZA ŠIMCA

kolarskega mojstra v pokoju iz Črnomlja

se zahvaljujemo vsem, ki ste mu ob težki bolezni kakorkoli pomagali in mu stali ob strani do poslednje ure. Iskrena hvala vsem, ki ste ga spoštovali in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem ter delovnim organizacijam za izraženo sožalje in darovano cvetje. Lepa hvala duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 44. letu starosti zapustil naš ljubljani sin, brat in stric

LOJZE MAKOVEC

s Podturna pri Dol. Toplicah

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih, za darovane vence in cvetje ter za tako številno spremstvo na zadnji poti. Posebno smo dolžni zahvaliti se članom gasilskega društva s Podturna, zlasti Jožetu Goršetu za organizacijo in vso skrb pri pogrebu, govorniku Jožetu Šmalcu za poslovilne besede ter za podarjeni venec. Najlepša hvala kolektivu Novolesa iz Straže za podarjena venca, godbi ter govorniku Jožetu Kočmrlju za poslovilne besede, Dijaškemu domu Majde Silc iz Novega mesta in podjetju „Gorjanci“ iz Vavte vasi za podarjena venca ter pevcem iz Dolenjskih Toplic. Iskrena hvala tudi kaplanu za opravljeni obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste ga imeli radi in se ga boste še spominjali.

Žalujoči: mama, sestri Pepca s hčerko Diano, Anica z družino, Ivanka, brata Tone in Jože z družinama.

2. septembra 1976, Podturen, Sela pri Dol. Toplicah, Novo mesto, Avstralija.

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti dragega moža, očeta, dedka in brata

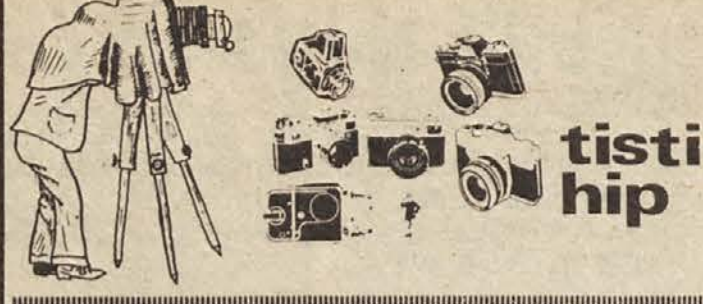
FRANCA SRPČIČA

mizarja iz Dol. Skopic 48

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so dragega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti in mu zasuli grob s cvetjem. V najtežjih trenutkih slovesa nismo bili sami, zato vsem skupaj še enkrat naša iskrena zahvala.

Vsi njegovi!

Dol. Skopice, 16. avgusta 1976

tisti hip

PO SVETU OKOLI

SVETLEČI REPI – Britansko ministrstvo za promet je zaukazalo, da morajo jetenci svojim konjem na rep pritrčiti mačje oko, če jezdijo ponoči naokoli.

UNIČEVALEC PTIČEV – Indijski kmet Čatan je za stavo pojedel 135 dozov, manjših indijskih ptičev. Za ta podvig je dobil kot nagrado osem piščancev. Prijatelji pričakujejo, da mu bo zraslo perje.

TISOČLETNA PREVARA – Nedolgo tega je kustos kairskega muzeja Ali Hasan odkril, da so dragi kamni v nakitu iz grobnice mladega faraona Tutankamona ponarejeni. Namesto dragih kamnov so v nakit vdneli koščke stekla.

PROSTOVOLJNO – Južno-korejska vlada je začela akcijo za odstranjevanje tujih besed iz oglasov in časnikarskega pisarja. Izganjanje predvsem angleščino in japonsčino. Vključevanje v akcijo je prostovoljno, pravijo uradniki, vendar bo tisti, ki bo kršil pravila, zaprt do 29 dni. Akcije bi se južnokorejska vlada lahko lotila še temeljiteje – a izgnati bi morala nekaj tisoč ameriških vojakov.

NAPREDEK – Sedanja etiopska vlada je določila, da imajo vsi delavci pravico dvakrat na teden eno ur predsedati na sestankih. Delodajalci jim morajo zagotoviti ustrezne prostore za sestankovanje. Pri nas bi morda lahko določili, da bi nekateri vsaj dvakrat na teden po eno uro delali, ne pa sestankovali.

PILOTSKA NEVARNOST – Po statistiki manchesterške univerze so piloti varnejši v letalnih kot v avtomobilih. Dvekrat več jih umre v avtomobilskih nesrečah kot v letalskih. Počakajmo, da bo promet v zraku tak, kot je na cestah, pa bomo videli, kako bo potem s piloti.

OB RAT – V nekem tekmovanju v ameriškem mestu Golden Falls so belci močno premagali potomce Indijancev v metanju lista in streljanju z lokom. Rdečekotiči pa so belce premagali v stenografiji in strojepisju.

MLADINA ISZ Podturna in Meniške vasi je preteklo nedeljo priredila kolesarsko dirko, pri kateri so sodelovali kolesarji iz vse okolice. Start je bil v Podtumu. **DIVJE SVINJE** kar naprej delajo škodo na polju, nihče pa se ne zmenja, da bi to preprečili ali pa škodo plačal. Na občini pravijo, naj kmetje kupijo ferol, ki s svojim ostrim vonjem odganja nadležne nočne goste. Preiskusili so tudi s tem, vendar to nič ne pomaga. Edino uspešno sredstvo je stalno varovanje pridelkov preko noči, to pa je zelo naporno. Kmetje se hudejejo, ker nihče nič ne ukrene, da bi se škoda po tej divjadi omejila.

(iz DOLENJSKEGA LISTA 30. avgusta 1956)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenske Novice.

Precizno je udarjal mile pesmi

(Z g o d b o) .na čelu prišli so izletniki pred kopalnišče, ter po kratkem odmoru podali se v park, kjer se je vršil koncert. Mešani zbor se je odlikoval, peze so se največ narodne pesmi. Največje pozornost pa je nase obračal mešan tamburaški zbor, ki je precizno udarjal mile slovenske pesmi. Tudi godba je prav dobro igrala več komadov. Priprediteljem zabave srčna hvala. Koncerta vdeležili so se tudi gostje, kolikor jih je tukaj; med tujci, ki so se prvič semkaj zdravili, bilo je mnogo dostojanstvenikov; upati je da bodo naše Toplice, ki so že nad tisoče bolnikov ozdravile, vedno bolj obiskane.

(N o v o l e p o) .hiso je ravno sedaj dozidala novomeška občina na kapucinskem trgu. Vporabila se je v to nekdanja kapucinska cerkev s samostanom, deloma pa je zidanje novo. Skupni utis tega zidanja je, ako se v poštev jemlje, da se je hotelo obstoječe trdno zidovje porabiti, prav dober, in tudi notranje je za svoj namen videti ugodno napravljeno. Nastanila se je tam novomeška glavna davkarinja in tudi nekaj finančnih uradov.

(O g l a s a) .Zaloga piva Reininghaus je v isti hiši, kjer so se povčelale ledeniške kletki in se vabijo gosposde gostilničarji na odjemanje splošno znanega piva.

(iz DOLENJSKIH NOVIC 15. avgusta 1896)

„Raj“ za delavca

Tri mesece dopusta na leto, štiritredni delovni teden in delovni čas po lastnem izboru – to čaka zaposlene v podjetjih Zvezne republike Nemčije v drugi polovici osemdesetih let. Tako piše časnik Capital. Napoved opira na izsledke raziskovalne skupine inštituta „Interflex“ iz Durhausa.

Predlagatelji novosti, ki vzbujajo veliko zanimanja, naklonjenosti pa tudi pomislekov, zlasti tistih, ki so „odgovorni za funkcioniranje delovnega procesa“, opozarjajo, da bo prinesla revolucionarne spremembe tako rekoč na vseh področjih človekovega udejstevovanja. Prinesla bo povsem drugačen odnos do dela, do izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti, do izrabe prostega časa, do nagradjanja, spremenila pa bo tudi odnos med delodajalci in delavci.

Oslovnica zamisel pravi, da bi po novem delavec sklenil pogodbo z delodajalcem za določeno število delovnih ur na leto. Kdaj naj bi zares opravljal delovne ure, bi bila potem stvar nadaljnje dogovorjanja, ki bi pripomoglo do tega, da bi bili delovni čas in delovne nprave zares intenzivno izkoriščeni. Celo v Nemčiji, ki je mnogim že dolgo zgled dobre organizacije dela, računajo, da je najmanj 15 odstotkov delovnega časa povsem neizkoriščenega.

Za predlagatelji novosti ob tem ne vedo povsem zanesljivega načina, kako preprečiti zlorabe, ki bi jih bilo – ob širši napredni državi – nepravilno priznati. Čemu bi se zredni državi, svobodno izbrani delovni čas, ki so ga uvedli v številnih nemških podjetjih in ustanovah je prinesel precej tovrstnih neprivik.

Kako neki bi se zaveda obesla, če bi jo presadili v naše razmere, kjer smo gotovo večji mojstri za „izigravanje delovnega sistema“?

**KRIPANOV
KOTIČEK
KRIPANOV
KOTIČEK**

Čigav blagor?

Kamorkoli prideš in postuša ljudi, vsak vidi in ve zgolj za svoje težave, vidi dobre strani pri drugih, za vse drugo mu ni mar.

Letos je bilo bolj ali manj slečenim gostom ob morju močno vroče, pa so si kar naprej želeli hladne pijače za gasitev žeje, ki jih je dušila. Vseprek so godrnjali: „Blagor krčmarjem, ki so tako počasni in tako leni, da si še novove nočejo prisluziti.“

Res so delali počasi, vendar je bilo tudi krčmarjem vroče, pa še ves dan so morali streči gostom in tudi pozno v noč, ako je bilo treba. V čakalnica zdravstvenih domov kar naprej postusamo: „Blagor dohtarjem, ki prihajajo ob osmih v službo, opoldne, najkasneje ob enih, pa že končajo. Mi prihajamo ob šestih, pa ves čas garamo.“

Morda garajo, vendar ko iščeč takega garača v pisarni, ga od devete do enajste ure ni videti, ker je ves ta čas na malici.

Tisti, ki so brez otrok, blagorajejo številne družine.

„Atomske“ krave bika Sama

Strokovnjak je odvil pokrov z luknje na želodcu bika Velikega Sama.

Creda goved z luknjo v želodcu – Živi merilci

V puščavi ameriške zvezne države Nevada so postavili posebno farmo za govejo živino. Farma je vzorno urejena, oskrbovana in se loči od drugih nevdskih farm po tem, da imajo krave in bik Veliki Sam luknjo v želodcu. Luknjo zapira pokrov, 15 centimetrov v premeru. Pokrov od časa do časa odvijajo in poberejo vsebino iz želodca ter jo v laboratorijskih analizirajo.

Namen teh poskusov je, da ugotovijo, kako na živali in rastline, ki so glavna sestavina človekove prehrane, vplivajo različne stopnje radioaktivnega žarčenja. Vsak dan dajejo čredi v krmo radioaktivni izotop jodina-131 ali pa krave in bika krmijo s pridniki, ki jih na poljih prašajo z radioaktivnimi snovmi.

Dvakrat na leto zakoljejo po šest krav. Njihove organe in tkiva najpobornejše preučujejo pod mikroskopi. Na ta način želijo odkriti, kje se v telesu skladiščijo radioaktivnosti, prav tako pa tudi, v kolikem času se stopnja radioaktivnosti zniža.

Strokovnjaki, ki imajo na skrbi raziskovalno delo na tej farmi, preiskujejo vse čaš tuj mleko krav ter zbirajo njihove iztrebke. Vse to dajo v plastične vrečke in shranijo. Pravijo, da je mleko neskojudljivo in prav tako meso. Kljub temu pa mleka radioaktivnih krav ne sme nihče piti.

S pomočjo analiz vsebin želodca lahko znanstveniki hitro ugotovijo porast radioaktivnih odpadkov in menda hitro vedo, če je kje na svetu eksplodirala atomska bomba.

Mali „izdajalci“ skrivnosti Lune

382130 gramov Luninega prahu in kamenja v analizi

Spektakularni del poleta na Mesec je že skoraj pozabljen, kajti pozornost pritegujejo poskusi na Marsu in v sovjetskem vesoljskem laboratoriju Sajut. Vendar pa se je za prave znanstvenike velika pustolovščina šele začela. Proučevanje vzorcev Mesečevih skal poteka tiho, odmaknjeno od javnosti, pa vendar šele to delo v laboratorijih daje poletu na Mesec pravo znanstveno vrednost.

Na Zemlji je trenutno 382 130 gramov materiala z našega naravnega satelita. 382 kilogramov so prepeljali Američani, 130 gramov pa sovjetske atomske postaje. Od tega so Američani dali znanstvenikom

Astronavti so na Mesecu opravili le delček raziskav.

drugih dežel 38 kilogramov kamenja in prahu z Meseca. Seveda te velike količine niti niso tako pomembne za analize, ko bi po končanem srečanju ne začeli udeleženci skrivnostno umirati. Vzrok je bil tisti čas neznan. Zdravstveni delavci, ki jih je prav naključje, da umirajo samo udeleženci srečanja, presenečeno, so se zagnali v raziskovanje in odkrivanje dozvednega mikroskopskega morila.

Simptomi bolezni so bili podobni tistim, ki spremljajo gripo: utrujenost, bolečina v prsih, vročina. To je nazivno spodbudilo, da so iskali virus, ki naj bi povzročal nenavado bolezen. V tem času je obolelo že 130 veteranov, umrlo pa jih je 25. Zavlada je panika. Svoji udeležencev srečanja vojnih veteranov in vsi tisti, ki so kakorkoli prišli z njimi v stik, so bili pod stalno kontrolo.

TIK PRED SPLOŠNO PANIKO

Javnost je zajel preplah, še posebno ker so medicinski strokovnjaki bolj tavali v temi neznanja kot v luči znanja, ko bi bilo potrebno razložiti skrivnostno umiranje. Telesniški pozivi na domove zdravnikov, zdravstvene ustanove in bolnišnice so se množili in vse več je bilo preplašenih ljudi, ki so bolečine in vročine imeli za prva znamenja „legionske bolezni“.

Panika je gorila zajeti že več ljudi, ko se je razvedelo, da sta obolela tudi šofer avtobusa in

**Miki Muster
Janez Trnovc**

Trenutek nato je počil strel in leguan se je smrtno zadet zvrnil s skale v reko. Tedaj se je Kuni iztrgal Zoranu iz rok, stekel do skale in se brez pomislekov pogljal v reko. To je bila tudi sreča, zakaj deroča reka bi bila sicer ustrujenega kuščarja odvlekla s seboj in Bojanov lovski plen bi bil dobesedno »splaval po vodi«. Pes je plen za rep povlekel na breg.

Reševter prejšnje križanke

Apokaliptični jezdeci niso poraženi

Nevarnost epidemij ni izgnila – Kaj je povzročilo nenavado skupinsko obolelost udeležencev srečanja vojnih veteranov v Philadelphiji?

Vse se je začelo zelo preprosto in običajno. V ameriškem mestu Philadelphija so se od 21. do 24. julija zbrali vojni veterani na vsakoletnem srečanju. Družabna prireditelj z godbo in skupnim basketom bi kmalu izginila iz spomina in se zila v vrsto tradicionalnih prireditelj, nepomembnih za široko javnost, ko bi po končanem srečanju ne začeli udeleženci skrivnostno umirati. Vzrok je bil tisti čas neznan. Zdravstveni delavci, ki jih je prav naključje, da umirajo samo udeleženci srečanja, presenečeno, so se zagnali v raziskovanje in odkrivanje dozvednega mikroskopskega morila.

Simptomi bolezni so bili podobni tistim, ki spremljajo gripo: utrujenost, bolečina v prsih, vročina. To je nazivno spodbudilo, da so iskali virus, ki naj bi povzročal nenavado bolezen. V tem času je obolelo že 130 veteranov, umrlo pa jih je 25. Zavlada je panika. Svoji udeležencev srečanja vojnih veteranov in vsi tisti, ki so kakorkoli prišli z njimi v stik, so bili pod stalno kontrolo.

TIK PRED SPLOŠNO PANIKO

Javnost je zajel preplah, še posebno ker so medicinski strokovnjaki bolj tavali v temi neznanja kot v luči znanja, ko bi bilo potrebno razložiti skrivnostno umiranje. Telesniški pozivi na domove zdravnikov, zdravstvene ustanove in bolnišnice so se množili in vse več je bilo preplašenih ljudi, ki so bolečine in vročine imeli za prva znamenja „legionske bolezni“.

Panika je gorila zajeti že več ljudi, ko se je razvedelo, da sta obolela tudi šofer avtobusa in

**Miki Muster
Janez Trnovc**

Dečka sta leguana potegnila na jaso ob reki in si ga natanko ogledala. Bil je skoraj tako velik kakor Bojan. Zdjaj, ko je bil ustreljen, se njegova luskinasta koža ni več svetila v tako lepih modrih, zelenih in rdečih odtenkih kakor prej, ko je še živ čepel na skali. Bojan in Zoran sta ga začela razkosavati. Rezala sta z njega najlepše kose za pečenko zase in za psa.

Reševter prejšnje križanke

Apokaliptični jezdeci niso poraženi

Nevarnost epidemij ni izgnila – Kaj je povzročilo nenavado skupinsko obolelost udeležencev srečanja vojnih veteranov v Philadelphiji?

Vse se je začelo zelo preprosto in običajno. V ameriškem mestu Philadelphija so se od 21. do 24. julija zbrali vojni veterani na vsakoletnem srečanju. Družabna prireditelj z godbo in skupnim basketom bi kmalu izginila iz spomina in se zila v vrsto tradicionalnih prireditelj, nepomembnih za široko javnost, ko bi po končanem srečanju ne začeli udeleženci skrivnostno umirati. Vzrok je bil tisti čas neznan. Zdravstveni delavci, ki jih je prav naključje, da umirajo samo udeleženci srečanja, presenečeno, so se zagnali v raziskovanje in odkrivanje dozvednega mikroskopskega morila.

Simptomi bolezni so bili podobni tistim, ki spremljajo gripo: utrujenost, bolečina v prsih, vročina. To je nazivno spodbudilo, da so iskali virus, ki naj bi povzročal nenavado bolezen. V tem času je obolelo že 130 veteranov, umrlo pa jih je 25. Zavlada je panika. Svoji udeležencev srečanja vojnih veteranov in vsi tisti, ki so kakorkoli prišli z njimi v stik, so bili pod stalno kontrolo.

TIK PRED SPLOŠNO PANIKO

Javnost je zajel preplah, še posebno ker so medicinski strokovnjaki bolj tavali v temi neznanja kot v luči znanja, ko bi bilo potrebno razložiti skrivnostno umiranje. Telesniški pozivi na domove zdravnikov, zdravstvene ustanove in bolnišnice so se množili in vse več je bilo preplašenih ljudi, ki so bolečine in vročine imeli za prva znamenja „legionske bolezni“.

Panika je gorila zajeti že več ljudi, ko se je razvedelo, da sta obolela tudi šofer avtobusa in

**Miki Muster
Janez Trnovc**

Dečka sta suhega dračja, napravila veliki ogenj in potem nad žerjavico na lesenem drog kakor na računju pekla leguano meso. Polivala sta ga z njegovo lastno mastjo in še osolila s soljo, ki sta jo nosila s seboj. Ugotovila sta, da je leguan res prav slastna pečenka, čeprav takega duha, da se mu je treba še privaditi. Kuni pa se s tem vprašanjem ni prav nič ukvarjal.

d l	ena za el, kapa citeto	atirski heroj	delavnik	konica	germ. orel	d l	sredozemna rastlina	klopknj.	z ime
del	karpatov							oce	
jap.	lučka						ključ	ženin	oce
etiopijski knjaz				gora v Srbiji					
arabije				ruško imetje			z ime		
						anti-gonin		berite	dl
dl	norost	pancevo	zabiti zard			nezelje nje	gr. otok	mrhovinar	
poz. elekt. troda		vzvod	torisece	kilogram-meter mit. letalec		sapica	rim. cesar		
ples				pinjovarka bozarski značilna oblika	mera	anti-mon			
ščitni ovoj					lesena hiša	sneženi moz			
od toce poškodovano žito									
površ. mera			dvojica		v vsako hišo	dl	stara površ. mera		

sumil virus, ki povzročal prašičjo gripo, vendar so analize pokazale, da tega virusa ni bilo ne v hrani ne v organizmih obolelih ali umrlih vojnih veteranov. Se več: preiskava vzorcev tkiv, krvi in celo preiskava pripravila pod najmočnejšim elektronskim mikroskopom ni dala pozitivnih rezultatov. Krivec za nenado epidemijo še vedno ni poznan in odkrit.

Nekateri strokovnjaki celo domnevajo, da je epidemijo sprožila hrana, prepolna konzervirane, kemičnih sredstev in drogul, ki so dandanašnji novi spremljevalci pri vzgajanju živine ali pridelkov.

Lahko torej iščemo krivca v civilizaciji sami?

Nekdaj so bili ljudje prepričani, da epidemije prinašajo zli demoni. Bakrorez kaže demona kuge.

BOLEZNI SE SE SKRIVAJO

Prav tako strokovnjaki niso prenehali z bojem. Na vsak način bodo odkrili, kaj za virus, če je to sploh bil virus, je povzročil umiranje veteranov. Sprava so

Razlaga epidemije je bila preprosta. Tisočletja so se otroci igrali v prahu in blatu ulic, kjer se nahaja virus, ki povzročal omenjeno bolezen. Vendar so ti otroci razvili potrebna protitelesa v svoji krvi in so bili zanj imun. Ko pa so se nove generacije rojevale in živeli v higiensko neoporečnem okolju, so to obrambno sposobnost izgubili in virus je lahko začel svojo smrtonosno pot.

NO PASARAN!

Na begu sem večkrat, čepo za kakšnim grmom ali iz goščave, opazoval nemške vojake – nekdo je stal nemški general – in gledal v nebo, kjer so zateglo tulili „mesesmiti“ in „stuke“, kot bi lovili sapo na begu pred hitrejšimi in spretnimi angleškimi lovci „spitfajeri“.

Bil sem že nekaj časa na francoskih tleh. Počutil sem se precej bolj varnega med ljudmi, s katerimi sem imel še nekaj skupnega: strah pred umikajočimi se Nemci, o katerih je šel glas, da so zelo maščevalni. Kamor sem prišel, sem dobil jesti in piti, poskušali pa so se me čimprej odkrižati. Zavaljo tega se nisem hudoval, saj sem jih zelo dobro razumel. Kajpak sem na tej odisejki bolj kot kdajkoli spoznal tudi lakoto. Naneslo je, da tudi tri dni nisem dal drugega v usta kot drevesni list. Lakoto sem včasih potешil z vodo. Pa tudi z vodo sem se nehaj nalivati, saj sem kmalu začutil krče v želodcu.

Nekoč sem ždel v majhnem gozdičku in videl nemške vojake trunoma bežati. Bili so brez orožja, nosili pa so kovečke in cule. Na begu iz Francije niso zamudili priložnosti, da bi ne izropali, kar je še ostalo. Francoz, s katerim sem kasneje potoval v Nancy, mi je pripovedoval, kako Nemci še zadnji trenutke strahujejo francosko prebivalstvo in ga izsiljujejo. Nemčiji je takrat že bila zadnja ura, nemški vojaki, posebno zagrizeni esesovci in drugi pokvarjenci, pa so v propadajoči raji vlekli nakradene dobrine „za potem, ko bo mir“. Bilo je tudi nekaj primerov, da se je vse do tega trenutka krvoločni volk oblekel v kožo jagnjeta. Ta ponižnost pa je bila nemalokrat samo krinka, da so esesovci, ki jim je gorelo pod petami, lahko prišli do plena.

MED SLOVENSKIMI IZSELJENCI

Dan po mojem prihodu v Nancy je v to mesto prišel predstavnik nacionalnega komiteja iz Jugoslavije. Zamenjal naj bi bil dotodanjega konzula propadle kraljevine Jugoslavije. Pridrži mi se mu za dva dni. Obiskala sva več naselbin, kjer so živeli naši rojaki. Na tej poti me je dohitelo sporočilo, poslano iz Nancija, naj se odpravim v Pariz, kjer so se zbiral protivojilci za prekormorske brigade. Vse, ki so izjavili, da se želijo bojni, so poslali v Marseille, od tam v Italijo in na jugoslovansko ozemlje.

Prijavil sem se tudi jaz, pa so me zavrnili, češ da sem lahko bojni konsten v Franciji. Res so me poslali v severno Francijo na politično delo med slovenske rudarje. Tam sem skupaj s še enim Slovincem razlagal našim rudarjem pomen narodnosvobodilnega boja v Jugoslaviji. Pri tem nisem zamudil priložnosti, da ne bi kakšne rekel tudi čez župnike in kaplane, ki so naš narodnosvobodilni boj prikazovali za nazadnjaških pozicij, kot nekaj slabega in za večino nesprejemljivega. Pridigje te duhovščine, kajpak niso bili vsi taki, so bile posebno ostre proti ljudski oblasti, ki se je porajala v osvobodbenih delih Jugoslavije. Hodila sva iz naselbine v naselbino, govorila, prepričevala, pojasnjevala. To najino poslanstvo je trajalo več kot pol leta. Delo je bilo lepo, prijetno, lahko sva prepričala ljudi in jih odvrnila od poslušnosti kaplanom, tembol ker so bili ljudje na kaplane nasršeni, saj do takrat nihče ni mogel dobiti dela, če ga le-oni niso pripravili. Midva pa sva imela v tej akciji še enega zaveznika: priporočilo novih francoskih oblasti.

ODHOD DOMOV SE JE BLIŽAL

Najino delovanje je vidno rodilo sadove. Kmalu so bile razpuščene vse dotodanje organizacije in ustanovljeni narodnosvobodilni odbori. Nova jugoslovanska stvarnost je poglajala korenine na francoskih tleh – med slovenskimi izseljenci. Po domačem zgledu so se tudi tu vrstile najrazličnejše konference, volili so delegate za pokrajinski konferenco, ki je bila v Nanciju. Na tej konferenci so ustanovili organ, kateremu so bile podrejene vse terenske organizacije. Na konferenco je iz Pariza prišel Stane Vilhar z neko tovarniško iz nacionalnega komiteja.

Povabili so me, da bi tudi jaz delal v nacionalnem komiteju, pa sem se branil, češ da nimam prave izobrazbe in izkušenj, da stvar se vse premalo poznam, zato bi ji nemara bolj škodil kot koristil. To pa ni bil dovolj prepričljiv razlog, zato sem naposled moral pristati, da bom v komiteju vsaj začasno. In tako je tudi bilo: komiteju sem pomagal, kakor sem vedel in znal, predvsem pa kakor so od mene želeli.

Moje bivanje v Franciji se je končalo 8. avgusta 1945. Telega dne sem v Parizu sedel na vlak in se odpeljal v Jugoslavijo. Prvih pot tolikih letih zdostma sem spet stopil na domača tla na Jesenicah.

Počrvinja je prav to leto dopolnil štirideset let.

Rodil se je 25. avgusta 1905 kot sin kmečkih staršev v Bircni vasi. Ker je bilo pri mizi več ust kot kruha, je že v mladosti nšetokrat občutil, kako je, kadar „v trebuhu polndne zvonj“. Zapustil je „blišč in bedo“ kmečkega življenja in odšel za težaškega delavca v gozd. Do vojaščine je še nekako slo, ko pa je slekel vojaško suknjo, ga je doletela brezposelnost. Krivični socialni red stare Jugoslavije se mu je obivil na vrat, da je videl edini izhod v tujini. Štirindvajsetleten je leta 1929, ko je svet pestil vsesplošna gospodarska kriza, povezal nekaj osebnih stvari v culo in odšel v Francijo.

GRENKA SREČA V TUJINI

Življenje v tujini je bilo vse prej, kot poslano z rožicami. V Franciji bi se rad zaposlil v tovarni, a ni imel sreče. Videl je, kako so Francozi svoje ljudi metali čez prag, ko je tako tavaj od vrat do vrat, so mu rekli, naj poskusi srečo na neki pami žagi. Odpravil se je k lastnkovemu namestniku. Ta ga je premeril od nog do glave in ko se je prepričal, da je fant še pri močeh, je Počrvini boljšo s kretinjo kot z besedo dal na znanje, da je sprejet. Miha je zaviljal rokave, gledal kot črna živina, na koncu tedna pa dobil komaj toliko frankov, da je poteshil lakoto. Nezačuden, da se je znašel v taki kaši, je že začel razmišljati, da bi se vrnil na rodno grudo, češ da mu doma ne more biti slabše. Ko pa je obrnil žepa, da je zbral denar za vožnjo, je moral namero opustiti.

4. SEPTEMBER 1942

V GOZDU JUŽNO OD VASI TREBELNO NAD MOKRONOGOM JE BILA USTANOVLJENA II. SNOUB „MATIJA GUBEC“ (POZNEJE IV. SNOUB). NA USTANOVNEM METINGU SE JE ZBRALO OKOLI 850 PARTIZANOV, KATERIM JE V IMENU GLAVNEGA POVELJSTVA GOVORIL ALEŠ BEBLER. V SPOMIN NA TA DOGODEK PRAZNUJEJO OBČANI TREBANJSKE OBČINE VSAKO LETO 4. SEPTEMBRA SVOJ PRAZNIK

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE TREBNJE

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE

ZAUPANJE IN SAMOUPRAVNI ODNOSI — POGOJ ZA USPEŠNO SODELOVANJE MED KMETIJSKO ZADRUGO IN KOOPERANTI

Kmetijska zadruga Trebnje je bila ustanovljena leta 1945 in je edina kmetijska organizacija v občini Trebnje.

Kmetijska zadruga Trebnje je bila ustanovljena leta 1945 in je vseskozi edina kmetijska organizacija v občini. Že od vsega začetka je bilo njeno delo oteženo zaradi izredno razdrobljenih kmetijskih zemljišč na hribovitem in gričevnatem kraškem področju. Razdrobljenost kmetijskih zemljišč je rezultat socialno-ekonomskega položaja kmetijstva v zgodovinskem obdobju in tudi konfiguracije zemljišč. Za ilustracijo naj navedemo, da ima 70 odstotkov kmečkih gospodarstev manj kot 3 hektare obdelovalne zemlje in le 1,6 % gospodarstev več kot 10 hektarov obdelovalne zem-

lje, a še ta so v glavnem v izrazito hribovitih in slabo rodovitnih področjih.

PROIZVODNA USMERITEV

Proizvodna in splošna gospodarska usmeritev Kmetijske zadruge Trebnje je kooperacijska proizvodnja krompirja, govejega mesa in mleka ter dodatna proizvodnja kumaric in ribeza. Osnova delovanja Kmetijske zadruge je v kooperacijskem sodelovanju na družbenih in zasebnih površinah, zato so njene dejavnosti še naslednje:

- oskrbovanje kmetov — članov z vsem reprodukcijskim materialom za osebno porabo in kmetijsko proizvodnjo,
- odkupovanje vseh kmetijskih proizvodov in gozdnih sade-

- žev,
 - organiziranje in vodenje hranilno-kreditne službe za vse kmete člane in delavce zadruge,
 - organiziranje in vodenje močne pospeševalne službe pri organiziranju moderne kmetijske tehnike, strojnih skupnosti, obnovi hlevov in novogradnjah ter pomoč pri financiranju teh naložb,
 - široko zastavljeno izobraževanje vseh članov v zimskih tečajih na seminarjih, demonstracijah, raznih ekskurzijah po domovini in tujini z namenom ogleda preusmerjenih kmetij. To izobraževanje poteka že od leta 1969, zelo intenzivno pa od leta 1972.
- Glede na izredno razdrobljenost kmetijskih zemljišč je bila

edina možnost za modernizacijo kmetijstva v ustanovitvi strojnih skupnosti, v katere so vključili že preko 1400 kmetov. Mnogo naporov pa so vložili tudi v preusmeritev kmetij. Tako so načrtno preusmerili okoli 300 kmetij, predvsem za proizvodnjo mleka, mesa in krompirja. V ta namen so vložili preko 100 milijonov dinarjev, ki so jih porabili za adaptacijo in gradnjo hlevov, prevetrovalne naprave, molzne stroje, traktorje in za razno drugo kmetijsko mehanizacijo. Vsako leto pa porabijo kmetje člani še okoli 5 milijonov dinarjev za obratna sredstva, to je za nabavo kvalitetnih semen, škropiv, gnojil ter drugega materiala. 80 % teh sredstev dobi zadruga od predelovalne industrije in le 20 % bančnih sredstev. Predelovalna industrija je financirala razvoj zasebnega kmetijstva na osnovi poslovno-tehničnih pogodb, sklenjenih s Kmetijsko zadrugo.

Kmetijska zadruga Trebnje je resnično zadruga kmetov in delavci v njej opravljajo le servis v imenu kmetov članov, ki so to zadrugo ustanovili.

SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST ZADRUGE

Kmetje člani sklenejo z zadrugo člansko pogodbo, s katero se zavežejo, da bodo proizvajali v tesnem sodelovanju z zadrugo pet let. To pomeni, da bodo od nje kupovali vse reprodukcijski material in preko nje tudi prodajali vse kmetijske proizvode. Kmet, član zadruge, ima pravico biti voljen v vse samoupravne organe zadruge, dobiti dolgoročne in kratko-

Trgovina z reprodukcijskim materialom Kmetijske zadruge Trebnje v Velikem Gabru.

Složno k novim nalogam

Občinski praznik je za vse občane pomemben dogodek, saj ob tej priložnosti vsakokrat pregledamo dosežene uspehe v preteklem letu in si načrtujemo naloge za prihodnje. Reči moram, da bera letošnjega leta ni tolikšna kot v preteklem letu, vsaj na področju gospodarstva ne. Menim pa, da smo z doseženim lahko zadovoljni, saj je vrednost investicijskih naložb skorajda tolikšna kot lani. Naj navedem samo poglavitne investicije: dokončana je ena največjih naložb v občini — tovarna gradbene keramike v Račjem selu pri Trebnjem, ki je veljala 150 milijonov dinarjev, zgrajena je nova šola v Mokronogu, nov otroški vrtec v Trebnjem, športno igrišče v Trebnjem, dograjenih bo 67 novih družbenih stanovanj, zgrajeni bodo skladiščni prostori TOZD Novoles v Trebnjem, adaptiran je bil kulturni dom na Mirni, dograjeni bodo proizvodni prostori TOZD Elme na Čatežu, dokončana je bila modernizacija ceste Stefan-Velika Loka in dograjen vodovod Velika Loka-Dobmič do Knežje vasi. Vrednost teh investicij je znašala nekaj več kot 100 milijonov dinarjev, skupna vrednost izvršenih naložb znaša torej okoli 250 milijono-

nov dinarjev.

Pomembne uspehe so dosegle krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in nekatera društva. Še zlasti smo lahko zadovoljni z razvojem osnovnega šolstva in kulture, pri čemer velja še posebej omeniti tabor likovnih samorastnikov, ki iz leta v leto žanje večje uspehe. Ob posodobljeni tehnologiji in boljši strojni opremljenosti je doseglo spodbudne rezultate tudi kmetijstvo: 7.000 ton krompirja, 3.000.000 l mleka, 400 ton povrtin in 1.300 ton mesa. Kljub slabemu vremenu nam je uspelo obdržati nezmanjšan stalež živine in povečati nekatere donose.

Ves čas nam najbolj zastajajo terciarne dejavnosti: trgovina, gostinstvo, turizem, storitvena obrt in komunalna dejavnost. Na tem področju nas zatorej čakajo v prihodnje zelo pomembne naloge. Seveda tudi na ostalih področjih nismo brez načrtov. Nekaj programov nam je ostalo iz preteklega obdobja, drugi pa so novi. Njihova skupna vrednost bo znašala okoli 100 milijonov dinarjev.

Za hitrejši dvig življenjskega standarda naših občanov, kar smo si zastavili kot eno prioriteten nalog v petletnem planu, se bodo

Slavko Kržan — predsednik Skupščine občine Trebnje

morale potruditi krajevne skupnosti preko najrazličnejših oblik angažiranja občanov. Naše gospodarstvo bo v tem in prihodnjem letu še toliko obremenjeno s svojimi obveznostmi, da ne moremo računati na njegov večji delež. Pri vseh mnogih željah in hotenjih seveda ni moč uresničiti vsega, zato se bomo najprej lotili najbolj nujnih nalog in se o vsem dogovorili z delovnimi ljudmi in občani.

Delovnim ljudem in ostalim občanom čestitam za praznik in vsem želim mnogo delovnih uspehov in dobrega počutja v prihodnjem letu.

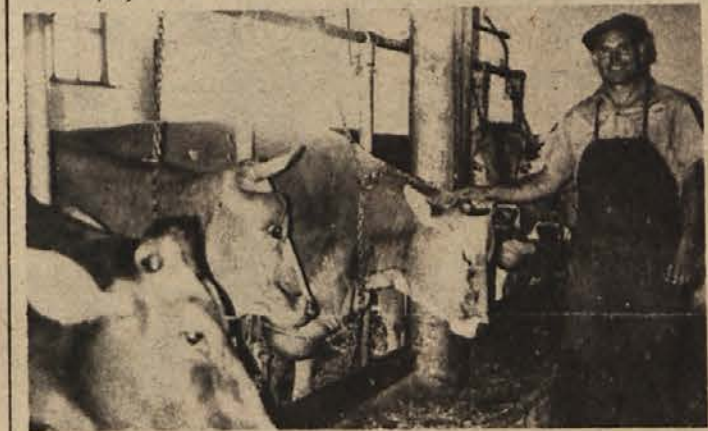
SLAVKO KRŽAN
predsednik skupščine občine Trebnje

Zadruga smo mi vsi!

Vzorno urejena kmetija Alojza Koporca iz vasi Cesta pri Velikem Gabru je rezultat dolgoletnega sodelovanja z zadrugo ter načrtnega usmerjenega kmetovanja. Tovariš Koporc je delegat v zboru združenega dela pri republiški skupščini v skupini za kmetijstvo.

„Letošnji pridelek krompirja bo okoli 18 do 20 ton na hektar, kar bo nekoliko manj od povprečnega pridelka, saj smo ob dobrih letinah z dobro sorto pridelali nad 25 in celo do 30 ton krompirja na hektar. Razen

krompirja pridelujem tudi pšenico in ostala žita, a le za lastne potrebe, za krmo živini. V novem hlevu, ki sem ga zgradil s pomočjo kredita, imam trenutno 18 glav živine — krave, mlekariče in pitance. Kot člani zadruge lahko dobimo kmetje kooperanti tudi do 100.000 dinarjev kredita z izredno ugodnimi pogoji, saj ga vrnemo v petih letih in plačamo le 3-odst. obresti. Razen tega smo kooperanti ob novogradnjah ali če nabavimo nove stroje, za pet let oproščeni zemljiškega davka.“

Sodobno urejen hlev je eden od pogojev za uspešno rejo.

ročne kredite, biti soudeležen pri delitvi dohodka, ustvarjenega v zadrugi, biti zavarovan po starostnem zavarovanju delavcev, otroci članov zadruge pa se lahko štipendirajo s sredstvi zadruge.

Osnovna samoupravna celica v zadrugi je zadržna enota; teh je v zadrugi devet. Najvišji samoupravni organ na nivoju zadruge pa je občni zbor, ki ima 27 članov, od tega 16 delegatov iz zadržnih enot. V vsaki zadržni enoti deluje

aktiv kmečkih žena — združenice, s katerimi sodeluje pospeševalna služba zadruge predvsem v vprašanih, ki zanimajo kmečko ženo kot proizvajalko, mater in gospodinjico, saj je veliko kmečkoga dela na njihovih ramenih, ker so možje po večini zaposleni v delovnih organizacijah. Kmetje člani zadovoljujejo vse svoje samoupravne pravice iz ustave in zakona o združevanju kmetov v zadržni enoti in preko delegatov v zadrugi.

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

INDUSTRIJA GRADBENE KERAMIKE TREBNJE

Ljubljanske opekarne

ZA OBČINSKI PRAZNIK – NOVA TOVARNA

OB NOVI INVESTICIJI

V Trebnjem praznuje občinski praznik z novo veliko delovno zmago, z odprtjem tovarne keramičnih sintriranih ploščic. To je tudi zmaga človeške in delovne solidarnosti delavcev Ljubljanskih opekarn, kot rezultat prepričanja, da bodo z združenimi silami in z delnim odpovedovanjem napravili več kot doslej. Zato je dokončanje tako pomembne investicije praznik za ves kolektiv. Na sejah delavskih svetov in zborih delovnih ljudi so delavci potrdili svojo zavest o nujnosti hitrejšega razvoja in potrebi po razširitvi proizvodne dejavnosti v skupini fine keramike. Nalogo so sprejeli 26. aprila 1974, končali pa 18. 3. 1976, ko so pričeli ogrevati tunnelsko peč za sintriranje keramičnih ploščic.

Krajanov občine Trebnje je v tovarni našlo večji in boljši kos kruha, socialno varnost za sedanjost in bodočo generacijo delavcev. Prepričani smo, da je zaradi bogastva kvalitetnih keramičnih surovin v širšem okolišju Račjega sela sedanja keramična tovarna zametek bodočega kombinata.

Preše

ČESTITAMO

POGLED V ZGODOVINO

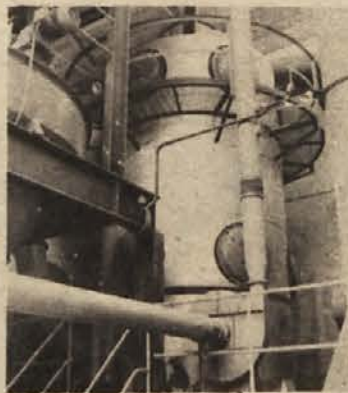
Malokatera industrijska panoga v Ljubljani ima tako bogato in staro tradicijo kot opekarne. Pisana dokumentacija o proizvodnji in prodaji žganih opečnih izdelkov z analizo proizvodnih stroškov sega v začetek 16. stoletja (1524), ko so na področju današnjega Trnovca in Tivolija obratovali trije opekarniški obrati pod nadzorstvom mestnega magistrata. Mestna poslopja, samostani in cerkve so bili zidani z opeko, ki je bila izdelana ročno in odžgana z drvmi v poljskih pečeh ali kopah teh treh obratov.

V 18. stoletju je razvoj mesta Ljubljane iztisnil opekarne v Mestni log, Koseze in na vznožje glinastih gričev Brda in Vrhovcev. Tehnologija dela se ni bistveno spremenila vse do leta 1900, ko so na Vrhovcih in Brdu zgradili tri nove mehanizirane obrate. Opekarske stroje so gnali že stabilni parni stroji, opečne izdelke pa so žgali s premogom v Hoffmannovih krožnih pečeh.

Obrata Vič in Brdo s sodobno opekarniško opremo sta bila v tem času največja na slovenskem območju. Razvoj opekarniške tehnologije in opreme je bil v Jugoslaviji izredno počasen, zato sta obrata postala jedro bodočega podjetja. Do leta 1955 sta bila po zmogljivosti in opremljenosti v vrhu slovenskega opekarništv.

RAZVOJ PO 2. SVETOVNI VOJNI

Podjetje Ljubljanske opekarne je bilo ustanovljeno z odločbo vlade LR Slovenije 17. 12. 1947. leta kot naslednik dotedanjih podjetij Združene opekarne d.d. Ljubljana, Emona d.o.z. Ljubljana in Stavbne družbe d.d. Ljubljana. To so bili obrati Vič, Brdo, Opeka in Log. Kasneje so jim priključili še tri zunanje obrate. Približno 600 delavcev je v povojnem obdobju obnove izdelalo 28 milijonov opečnih enot na leto. Značilno je, da je danes od nekdanjih sedmih opekarn, ki so bile po letu 1960 v sklopu našega podjetja, v obratovanju samo rekonstruirani obrat Brdo. Vzroki za ustavev proizvodnje so enaki: izčrpanost ležišča glin oz. razširitev zelenega pasu mesta Ljubljane ter zastarela in iztrošena tehnološka oprema.

Naprave za suho mletje glin

RAZŠIRITEV PROIZVODNJE NA PODROČJE FINE KERAMIKE

Pri iskanju novih surovinskih bazenov kvalitetnejših glin za oplemenjenje glin iz matičnega glinokopa so preiskali tudi kvaliteto in zalogo glinišča v Račjem selu pri Trebnjem. Analize kvalitete glin so pokazale, da je glina izredne kakovosti, z dobrimi keramičnimi lastnostmi za proizvodnjo sintriranih keramičnih proizvodov. Na podlagi vseh raziskav, investicijskega programa ter na podlagi poizkusno izdelanih ploščic v laboratorijih treh renomiranih evropskih firm so se novembra 1973 odločili, da začnejo z intenzivnimi pripravami za gradnjo tovarne glaziranih in neglaziranih keramičnih ploščic za oblaganje tal, fasad in notranjih sten. Predvidena kvaliteta je po JUS uvrščena v najzahtevnejšo skupino sintriranih keramičnih izdelkov.

Izbrana tehnologija proizvodnje starega obrata. Uvedba umetnega sušenja v novem obratu je pomenila prvo preokretnico tradicionalnega mišljenja opekarniških delavcev. Privajati so se morali industrijskemu procesu proizvodnje. Nenehna rast potreb po opečnem materialu je pogojevala hitrejšo rast zmogljivosti opekarniških obratov in modernizacijo tehnologije.

Ljubljanske opekarne so leta 1969 rekonstruirale stari obrat Vič. Avtomatizirali so fazo oblikovanja in odvzema opečnih izdelkov ter zgradili umetne sušilnice, leta 1970 pa so po enakem sistemu rekonstruirali tudi obrat Opeka, ki je po ukinitvi starega obrata na Brdu prevzel njegovo ime. Tisto leto je bil torej v celoti odpravljen sezonski značaj podjetja. Delavci drugih republik, nekdanji sezonci, so se v podjetju ustalili, nekateri pa so se za stalno naselili v Ljubljani.

Ljubljanske opekarne sestavljajo danes dve TOZD: opekarne Brdo in INDOP, TKP v poizkusnem obratovanju ter delovna skupnost Skupnih služb. Od več kot 600 delavcev z nižjo kvalifikacijo, kolikor jih je bilo leta 1947, jih je danes ostalo le 245. Kljub temu se je proizvodnja potrojila. Dejavnost v posameznih TOZD je danes usmerjena v izdelavo nosilnih in stropnih elementov. Najnovejši izdelek pa je tako imenovani TORI VOTLAK. Gradnja s tem opečnim elementom omogoča doseganje maksimalne zvočne in toplotne izolacije, saj je koeficient toplotnega prehoda $K = 0,50 \text{ kcal/m}^2\text{h}^{\circ}\text{C}$.

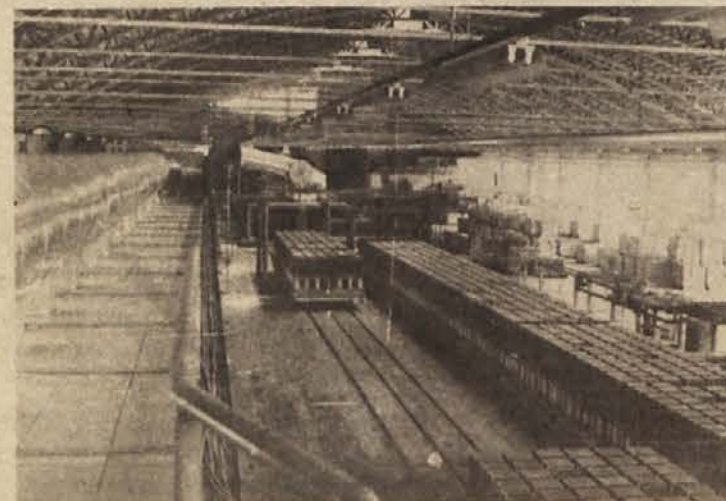
Površinska obdelava: Neglazirane – naravna barva, neglazirane z obarvano črepanjo in glazirane keramične ploščice v enobarvni ali v večbarvni kombinaciji.

Dejanska izbira asortimana glede na dimenzije in površinsko obdelavo se bo lahko prilagajala zahtevam kupcev.

Nova tovarna keramičnih ploščic bo v veliki meri prispevala k učvrstitvi gospodarstva občine Trebnje. Novih 108

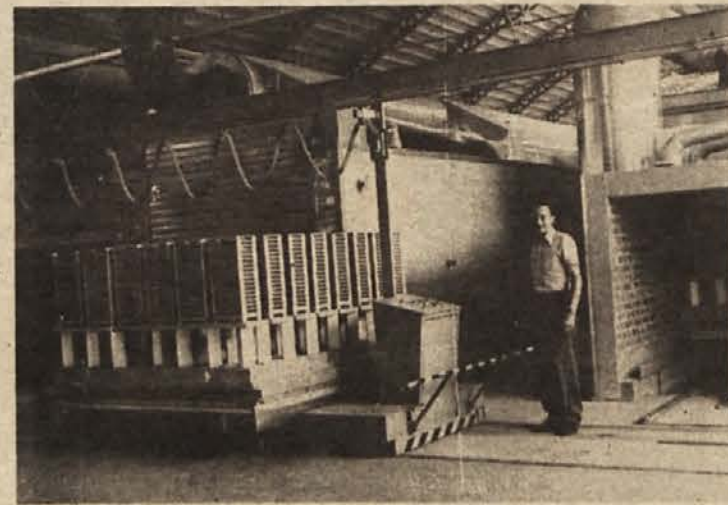
Glinišče – delo pri izkopu surovine, kjer so zaloge za 300 let

Delo je v glavnem avtomatizirano

Pogled v glavno proizvodno dvorano

Detalj iz tovarne: tunnelska sušilnica in tunnelska peč.

Plinska in vodovodna postaja

ZA PRAZNIK ČESTITAMO

uniles

NOVOLES TREBNJE

PROIZVODNJA AKRILNIH PLOŠČ IN PREDELAVA AKRILNIH PLOŠČ V GRADBENE ELEMENTE:

- SVETLOBNE KUPOLE
 - SVETLOBNE TRAKOVE
 - MONTIRANJE TEH GRADBENIH ELEMENTOV
- ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK!

Tovarna za proizvodnjo akrilnih plošč

trebanjska
industrija
montažnih
objektov
trebnje

**Čestitamo
za
občinski
praznik**

Projektiramo, razvijamo in izvajamo montažno gradnjo objektov za potrebe industrije, kmetijstva, trgovine, za splošne družbene potrebe in druge gospodarske panoge. Proizvajamo in montiramo serijske gradbene elemente:

- JEKLENO KONSTRUKCIJO
- SENDVIČ STREŠNE ELEMENTE MONOPANEL
- SENDVIČ FASADNE ELEMENTE SOMATHERM

Po naročilu izdelujemo še:

- IZVENTIPSE KONSTRUKCIJE
- MOSTNE ŽERJAVE
- CISTERNE VSEBINE 3000 - 200.000 l

ZA OBČINSKI PRAZNIK ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM!

MIZARSKO PODJETJE

TRELES Trebnje

Izdelujemo vse vrste pohištvene opreme po naročilu. Občanom in vsem sodelavcem čestitamo za praznik

MERCATOR

TOZD „GRADIŠČE“ TREBNJE

MERCATOR TOZD GRADIŠČE TREBNJE
CENJENIM POTROŠNIKOM PRIPOROČAMO NAKUPE V NAŠIH 17
PRODAJALNAH IN ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

INDUSTRIJA IN RUDNIKI NEKOVIN

„KREMEN“ NOVO MESTO

OE MIRNA

ČESTITAMO ZA PRAZNIK

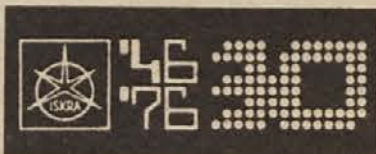
ISKRA MOKRONOG

Obrat je bil ustanovljen 29. novembra 1958 in je v začetku zaposloval 20 delavcev. Deloval je v okviru „Avtomatike“ Pržan. Obrat je do ustanovitve TOZD Iskra Mokronog doživel več kriz, ko so morali celo odpustiti delavce. Z ustanovitvijo TOZD ISKRA Mokronog leta 1974 se je stanje znatno izboljšalo, tako da je vrednost proizvodnje v 1975 narasla za celih 100 odstotkov. Danes izdelujejo v mokronoški Iskri elektrolitske kondenzatorje različnih tipov, pol-profesionalne in profesionalne kondenzatorje za industrijske in vojaške namene.

V zadnjih dveh letih so proizvodnjo precej avtomatizirali, preuredili so tudi proizvodne prostore in poskrbeli za obrat družbene prehrane, kar je velikega pomena, saj se mnogo delavk vozi na delo tudi iz več kot 10 km oddaljenih krajev. Spoprijeli so se tudi s stanovanjskimi problemi. V prihodnjem bodo kupili dve stanovanji, mnogim delavcem pa bodo pomagali pri individualnih gradnjah. Kar zadeva kadrovske probleme, v začetku jih je bilo veliko, kaže, da se bo stanje izboljšalo, saj imajo štipendiste na srednjih in visokih šolah, pa tudi nekaj učencev v gospodarstvu za elektro in strojno stroko. Zaposlejo 152 delavcev, v prihodnosti pa nameravajo zaposliti še nekaj nekvalificiranih delavk iz okolice Mokronoga.

Pridne in natančne delovne roke izdelujejo v Iskri Mokronog kondenzatorje vseh vrst.

ZA PRAZNIK ČESTITAMO

**TOZD „TESNILA“
TREBNJE – VELIKA LOKA**

Proizvodnja tesnil za avtomobile vseh svetovnih znamk.

TESNILA ZA MOTORJE Z NOTRANJIM IZGREVANJEM ZA POTREBE DOMAČE IN TUJE MOTORNE IN AVTOMOBILSKE INDUSTRIJE, TESNILA ZA REZERVNE DELE ZA VSE SVETOVNE ZNAMKE VOZIL

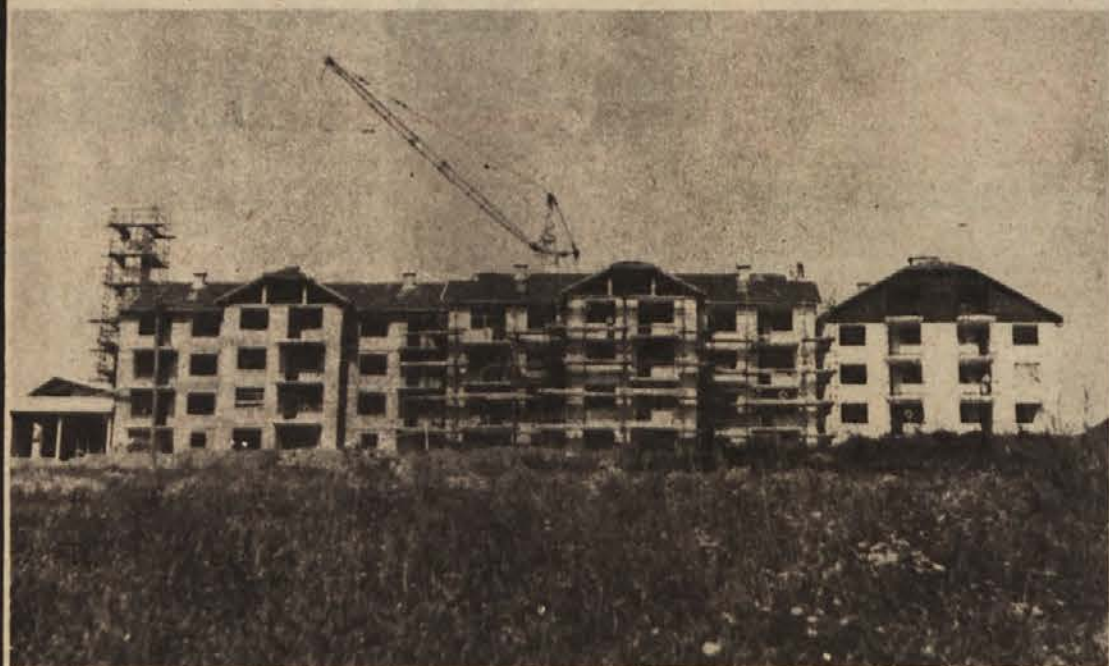
ČESTITAMO ZA
PRAZNIK

OBČINE!

trgovsko podjetje
NOVOTEHNA
novo mesto, glavni trg 11

V TREBNJEM SE PRIPOROČAJO:
– TRGOVINA Z REZERVNI MI DELI
– TRGOVINA S SPLOŠNIM TEHNIČNIM IN GRADBENIM MATERIALOM
– SERVIS „ZASTAVA“
OBČANOM TREBANJSKE OBČINE ŽELIMO SE MNOGO GOPODARSKIH USPEHOV IN JIM ČESTITAMO ZA PRAZNIK!

V novem stanovanjskem naselju v Trebnjem bodo skupno zgradili 250 stanovanj; v prvi fazi gradnje bo zgrajenih 42 stanovanj. Edinstven primer je kotlovnica, ki bo skupna za celotno naselje.

trgovsko
podjetje
na debelo
in drobno
novo mesto

**PRIPOROČAMO SE
IN ČESTITAMO ZA
OBČINSKI PRAZNIK!**

TOZD „TOVARNA OPREME“ MIRNA

RAZNI KOVINSKI ELEMENTI, SKLOPK, AVTODVIGALKE, ELEKTROINSTALACIJE, PLASTIČNI ELEMENTI, LESNI ELEMENTI, TAPETNIŠKA IN NOTRANJA OPREMA ZA AVTOMOBILE IN KAMP PRIKOLICE.

IMV Mirna – proizvodnja avtodvigalk (Foto: M. Vesel)

**ČESTITAMO
ZA
PRAZNIK
OBČINE!**

**HP KOLINSKA
TOZD TOVARNA ZA PREDELAVO
KROMPIRJA MIRNA**

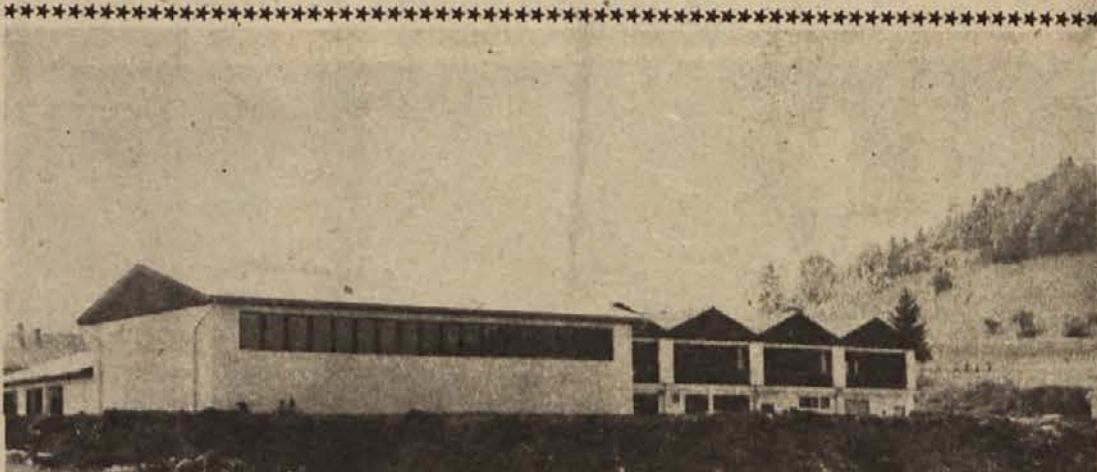
Ob tovarni na Mirni bo iz temeljev kmalu zraslo novo skladišče.

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE TREBNJE

KROJAŠKO PODJETJE TREBNJE

IZDELOVANJE PO MERI TER IZDELOVANJE VSEH VRST UNIFORM

**PRIPOROČAMO SE IN ČESTITAMO
ZA PRAZNIK OBČINE!**

Nova osnovna šola s telovadnico in vrtcem v Mokronogu je pomembna delovna zmaga. Zgrajena je bila izključno s samoprispeljki občanov.

Praznično prilogo zbral in uredil Marko Klinc

Obračunati z nedoslednostjo

Zivahno trimesečje — V septembru bodo ponekod nadoknadili zamujeno — Za površno opravljene naloge odgovorne tudi organizacije ZK — Ponovno o planskih usmeritvah

Maj, junij in julij sodijo med družbenopolitično najbolj razgibane mesece leta in komite občinske konference ZK je na avgustovski seji ocenil uspešnost opravljanja dela v obdobju, ko so občani razpravljali o osnutku zakona o združenem delu, sprejemali plansko usmeritev delovnih organizacij, srednjeročne programe tozgov in občine, razne dogovore in sporazume ter se vključevali v akcijo za vpis cestnega posojila.

Večina nalog je uspešno opravljena, kar je pripisati usklajenemu nastopu družbenopolitičnih organizacij v delovnih kolektivih in krajevnih skupnostih. Ocenilo se je, da so obravnavali za mesec osnovne organizacije ZK in hkrati analizirajo delo v svojem okolju, kjer razčlenjujejo

vzroke za zamude in površnosti. Tako zaostaja z razpravo o združenem delu večina krajevnih skupnosti. Tudi kmete so do sedaj premalo seznanili z osnutkom zakona, zato pripravljajo razgovore z njimi ponovno za prvo polovico septembra. V organizacijah združenja dela so spremljale razpravo ocene razmer v kolektivih, ki so bile ponekod zelo temeljite (Tovarna pohištva, Solski center, Region, Zavod za kulturo), ponekod pa površne in nedosledne.

Podobna ugotovitev velja za oblikovanje razvojnih usmeritev. Veliko pozornosti so posvetili nadaljnjemu razvoju predvsem v Tovarni pohištva, rpi Gozdnem gospodarstvu, v Agrari, Posavju, Slovinu, v Opekarni, tovarni IMV, Petrolu ter osnovnih šolah v Artičah in na Veliki Dolini. Komite poziva organizacije ZK, da ocenijo pripravo planskih usmeritev povsod tam, kjer niso vključili v razpravo delavcev in

samoupravnih organov. Za nedosledno opravljene naloge so odgovorne tudi organizacije ZK in komite jih poziva, da bi razpravljali o zaupnici odgovornih delavcev.

ASFALT SKOZI MIHALOVEC

Prebivalci vasi Mihalovec v dobovski krajevni skupnosti so sami zbrali denar za asfaltiranje ceste skozi vas, ki je dolga 2400 m. Manjka jim še 60 tisočakov, da bi delo lahko pričeli. Pri občinskem skladu za ceste iščejo finančno podporo, ker bi zaradi bojazni pred podražitvami radi takoj začeli delati.

VREDNO POSNEMANJA

Pri vpisu posojila za ceste so se izredno dobro odrezali delavci Remontnega zavoda v Bregani, kjer je 657 vpisnikov dalo 890 tisoč dinarjev za slovenske ceste. Ob tem velja pripomniti, da mnogi delavci prebivajo onstran republiške meje in so kljub temu podprli akcijo.

Iz žepa naj ne velja le za revne KS

Zakon o združenem delu ni neznanca za občane v KS — Kdo dela neodgovorno v SIS?

Pri občinski konferenci SZDL v Trebnjem se iz dneva v dan zbirajo pripombe občanov in delovnih ljudi iz krajevnih skupnosti. Spisek tistih, ki so prišle s terena o osnutku zakona o združenem delu med prvimi, so bile posredovane republiški konferenci SZDL že v začetku julija.

Javno razpravo o osnutku tega zakona so do roka izvedli kar v desetih krajevnih skupnostih od šestnajstih. Zanimivo je, da je bil obisk te razprave pod kritiko v tako veliki KS, kot je v Trebnjem (le troje udeležencev!), sklic morajo ponoviti tudi v Sentrupertu in Stefanu, v Knežji vasi pa se sploh še niso sestali. Največ pozornosti v razpravah je bilo deležno določilo v osnutku zakona o financiranju KS in samoupravno sporazumevanje ter dogovarjanje delavcev v tozd in KS. Ugotovljeno je bilo, da to financiranje v občini ni rešeno, predvsem zato ne, ker kriteriji niso usklajeni. Tako je padla vrsta

pripomb zoper dosednji način delitve denarja po številu prebivalstva, ne pa po programih in potrebah, seveda po dogovorjenem vrstnem redu med kraji.

Za nadaljnji razvoj trebanjske manj razvite občine je nedvomno pomemben politični kapital razumevanje občanov in delovnih ljudi po krajevnih skupnostih za institucijo samoprispevka. Razpravljali so se namreč zavzemali za to, da bi ga tudi vnaprej razpisovali za območje vse občine, ne le za območje posameznih krajevnih skupnosti. Marsikdo si ni mogel kaj, da ne bi rekel katere pikre na račun republi-

skih samoupravnih interesnih skupnosti, ker je bilo v preteklosti v tozdih, KS in drugih organih na ravni občine premalo časa za pojasnjevanje programov SIS in njihovih finančnih načrtov, to pa občinske samoupravne interesne skupnosti postavlja v podrejen položaj. Sicer ni vse v redu tudi pri slednjih, kot so ugotovili že na predzadnji seji predsedstva občinske konference SZDL v začetku julija. V organih SIS se namreč še niso lotili razprav o osnutku zakona o združenem delu. Podobno neodgovoren odnos se kaže tudi v večjih zvezah občinskih društev, posebno v občinski gasilski zvezi in občinskem odboru Rdečega križa.

ALFRED ŽELEZNIK

PRIPRAVLJAJO SE NA GRADNJO

Gasilsko društvo v Selu, majhni vasici blizu Mirne, je v svojem enoinpolletnem obstoju doseglo vidne uspehe. V društvo je včlanjenih 42 gasilcev, ki razpolagajo z gasilskim kombijem, cevni in električno sireno.

Zdaj se pripravljajo na gradnjo novega gasilskega doma, ker so sedanji prostori premajhni. Z deli bodo pričeli še naslednje leto, saj je za tako majhen kolektiv to velika naloga.

J. PLATIŠE

Iz kraja v kraj

DOBILI LOPATE — Brigadirji mladinske delovne brigade Matija Gubec so od Grospeľčanov končno le dobili lopate in krampe, kupljene za dobrniški vodovod. Jim bodo obrabnino šteli v dobro pri računu ob zaključku del?

NOJI — Sentruperčani ne morejo razumeti, zakaj jim v trebanjski Kmetijski zadrugi še vedno ne odgovorijo na pismo od lani, ko so jih zaprosili za zemljišče, kjer bi mladež rada nabijala žogo. Pa tako lepo so prosili! Gre za zemljišče, ki tako, kot je, nikomur ne hasne.

TREBANJSKE NOVICE

NOVO V BREŽICAH

NA OBISKU V SUHI KRAJINI — Minuli četrtek je obiskala brigadirje iz Posavja tričlanska delegacija iz Brezic, v kateri so bili sekretar medobčinskega sveta ZK Mirko Kambič, sekretar občinske Zveze sindikatov Tone Jesenko in sekretar občinske konference ZSMS Ivan Lokar. Ogledali so si gradbišča in se z brigadirji pogovarjali o uspehih letošnjih delovnih akcij.

LETOS GOŠTINSKA ŠOLA? — V brežiškem Šolskem centru namevajo odpreti več novih oddelkov, med njimi tudi oddelek gostinske šole. Za to stroko je v občini in v Posavju veliko zanimanja in mnogi učenci bi si prihranili vsakdanjo vožnjo v Novo mesto, kjer bi z zmanjšanjem vpisa v srednjo šolo lahko prešli na višjo stopnjo. To so za sedaj še želje in razmišljanja, ne pa dokončna odločitve, za katero je potreben pristanek republike.

SEDEMKRAT ZA TRIKRAT — Skupščino telesnokulturne skupnosti v Brezicah so morali sklicati zdaj že sedmič. Od 53 delegatov se jih je udeležilo samo 14, in še ti so prišli večinoma samo s pooblastili brez gradiva, kar kaže, da se večina delegacij sploh ni sestala. Doselej so bile sklepčne le tri seje skupščine, za kar so morali sklicati seje kar sedemkrat.

BREŽIŠKE VESTI

Pozabljivci pa molče

Naglica tokrat ne more biti izgovor za počasnost

Občinska konferenca SZDL v Brezicah pripravlja v sodelovanju z iniciativnim odborom ustanovitev skupnosti za varstvo pred požari. Tu ne gre za kako ustanavljanje na vrat na nos, saj so imeli povsod dovolj časa, da se odločijo za pristop in sporočijo svoje mnenje. Toda kljub temu kaže, da so zlasti v nekaterih kolektivih pozabili na svojo dolžnost.

Do sedaj je pristopilo k skupnosti le 41 organizacij združenega dela, čeprav je vseh skupaj 72. Tudi vse krajevne skupnosti še niso sporočile svoje odločitve, med temi so krajevna skupnost Artiče, Sromlje in Sentenart. Ostalih petnajst pa je

že pristopilo zraven. Med gasilskimi društvi je med zamudniki društvo v Velike Doline.

Najbolj preseneča podatek, da celo nekatere velike delovne organizacije niso čutilje potrebe, da bi se v okviru skupnosti dogovarjale za učinkovitejšo varovanje družbenega in zasebnega premoženja. Tako do sedaj ni bilo nobenega glasu od Tovarne prikolic IMV, od Salonita Anhovo-Rudnik Globoko, od Agrarie, Vodne skupnosti, od Posavja (tozd trgovina na veliko, tozd gostinstvo in turizem ter skupne službe), od Prevoza, GG Hortikultura in od Cateških Toplic.

Nikomur ni mar velike škode

Več blokov na Zdolski cesti ima neuporabne kleti, večkrat na leto so stopnice do polovice zalite z vodo — Kje je tu odgovornost?

Ko so iz bloka 18 a samo iz ene kleti odpeljali 16 samokolnic gramoza, ki ga je nanese voda, je ostala še luža, in okvir od vrat razpada. Blok postaja spodaj trhel.

Neprestano deževje, ki obilno moči Krško, je že lani v treh blokih tovarne celuloze povzročilo 16

poplav, letos so jih imeli malo manj. Stanovalci so že nič kolikokrat prosili komunalno podjetje za pomoč in popravilo, vendar se v letu dni ni premaknilo niti za pedenj. Ljudje postajajo vedno bolj nejevoljni, ne samo zato, ker kleti ne morejo uporabljati in nimajo kam dati oziromice, temveč tudi zaradi velike družbene škode, ki jo odgovorni tako zlahka prezrejo.

Med ljudmi se je razširila vest, da je bilo 1,2 milijona dinarjev dodeljenih za namensko ureditev kanalizacije na Zdolski cesti, toda od tega denarja ni v tej ulici ne duha ne sluha. Jeza je toliko večja, kajti prispevek za kanalizacijo redno pobirajo.

Do poplav v blokih je prišlo zaradi tega, ker je več kubikov zemlje in gramoza odnesla voda s

Sremske ceste navzdol, jaški so slabi ali neočiščeni, kanalizacija je po mnenju prizadetih stanovalcev nepravilno izpeljana. Če so si ustvarili napačno mnenje, bi jim moral kdo naliti čistega vina.

Nekateri posamezniki — gasilci, kot Marjan Špan, Alenik in Franc Švalj, so doslej opravili že čez 3.000 „prostovoljnih delovnih ur“, ko so reševali poplavo, večkrat s pomočjo cisterne in naprav. Niso več voljni delati, bes pa je čedalje večji. Franc Švalj, delavec tovarne „Djuro Salaj“ in eden prizadetih stanovalcev, je izjavil:

„Sem komunist in aktiven družbenopolitični delavec, pripravljen vedno pomagati ljudem, kar sem prav na primeru poplav v naših blokih že dokazal, ne morem pa razumeti, da se lahko posameznik ali odgovorno podjetje tako igra z družbenim premoženjem. Kje je tu odgovornost, o kateri toliko govormo?!“

V NOVI ŠOLI

Učenci iz šolskega okoliša Leskovec so začeli šolsko leto 1976/77 v novih učilnicah, kjer imajo vse možnosti za normalno delo. Nova šola nosi ime narodne herojinje Milke Kerinove iz Velikega Podloga. Milka Kerin je bila ena prvih partizank na tem območju. Na Štajerskem so jo zajeli Nemci, jo odpeljali v taborišče in jo tam stra hotno mučili. Na srečo ji je uspelo pobegniti. Vstopila je v Pohorski bataljon, nato v Savinjski bataljon, maja 1944 pa je padla v bojih za osvoboditev vasi Ljubno.

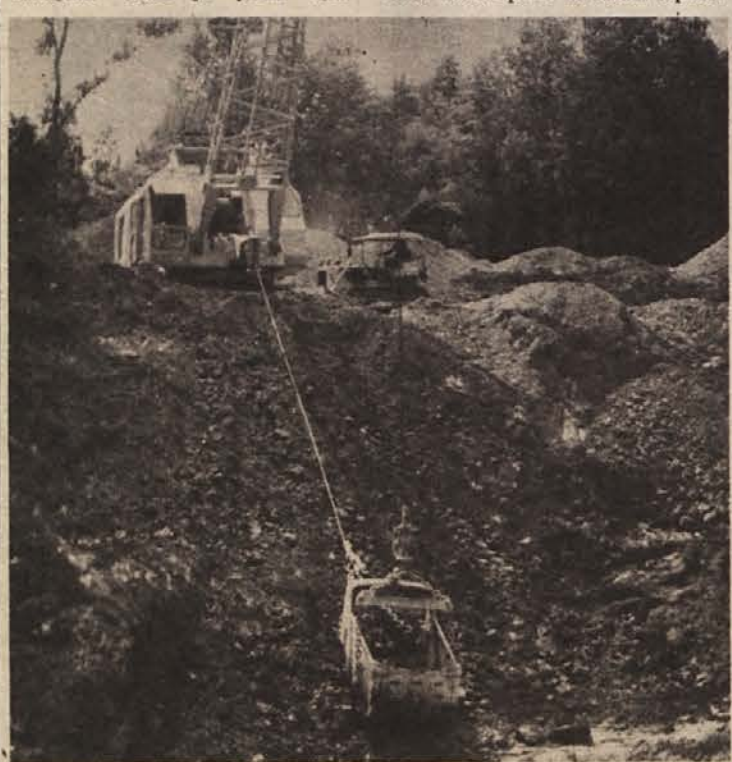
NADZOR NAD DOGOVOROM

Dobra kadrovska politika je temelj napredka, zato ji v krški občini posvečajo posebno pozornost. Nad izvajanjem dogovora, ki so ga podpisale delovne organizacije, občinska skupščina in drugi, bdi devetčlanski odbor. Vanj je občinska skupščina imenovala Franca Pavliča iz Celuloze, Adama Molana iz Kovinarske, Veroniko Hlastan iz brestaniške elektrarne, Antona Pleterkega iz Rudnika Senovo, Jožeta Vukčevića iz SOP, Cirila Puntarja od Pionirja, Rafka Orožna iz občinske konference SZDL, Marjana Markla iz občinskega sveta Zveze sindikatov in Marinko Jakel kot predstavnico občinske konference ZK.

KRŠKI TEDNIK

Dopustov je konec in starši so otroke spet zaupali varuhinjam v otroških vrtcih. Posnetek je iz vrtca na Senovem. (Foto: J. Teppey)

SUROVINE DOVOLJ — Nova tovarna gradbene keramike v Račjem selu (slavnostno jo bodo izročili namenu v soboto) ima v bližini skoraj neizčrpne količine kakovostne gline. Na sliki: v glinokopu. (Foto: Železnik)

UTRJUJEJO TUDI S PILOTI — Da bo od Marofa do Trnovca lahko bolj brez skrbi vozil avtobus, morajo marsikje breg utrditi tudi s piloti. V akciji so Slavko Pajk, Drago in Ivan Jazbec, tajnik gradbenega odbora Gumzej pa skrbi, tudi, da ne trpijo žeje. (Foto: A. Senica)

Avtobus ne le za polovico poti

Od Marofa do Trnovca krajanji širijo občinsko cesto — Za akcijo zbrali 80 podpisov

„Izletnikov“ avtobus ne more po delavca do Podvrha in Trnovca, kar pomeni, da morajo še polovico poti premeriti sleherni dan, kot vejo in znajo. Bliža se leto dni, odkar je bil imenovan gradbeni odbor pod vodstvom kmeta Andreja Senice iz Trnovca, da bi cesto razširili.

Kritičnih je 4,8 km ceste. Za akcijo je gradbeni odbor navdušil že 80 podpisnikov, med njimi so tudi lastniki zidanic na tem območju. Ljudje so se že obvezali za 80 tisočakov v denarju. Pohvalno je, da je to akcijo izdatno podprla tudi zabukovska krajevna skupnost s 70 tisočaki, kar je največ med vsemi nalogami v letošnjem načrtu. Ljudje bodo seveda sodelovali s prostovoljnimi delom in traktorskimi urami.

Marsikaj je že narejenega. Tako so ublažili ovinek pri Gračnarju in z

buldozermi uredili tudi obračališče za avtobuse. Minerji Geološkega zavoda naj bi jim odstrelili 2.000 kubikov peska za posipavanje. Po besedah predsednika gradbenega odbora Andreja Senice, ki je tod tudi duša vinogradniške skupnosti, je pred nedavnim odobrena pomoč KS Zabukovje vtila vsem mnogo volje. V prenekatem drugem kraju se s tako cesto ne bi sami mučili, češ saj je občinska. Občinska cestna služba se te akcije še dolgo ne bi mogla lotiti, ker ji primanjkuje denarja za vzdrževanje. Krajanom bo stala ob strani s strokovnimi nasveti, na ta

način je bilo v občini letos narejeno že več kot kdaj prej.

ALFRED ŽELEZNIK

SEVNIŠKI PABERKI

ZVEZA S SEVNICO — Minuli petek so se na pobudo občinskega sindikalnega sveta sestali predstavniki delovnih kolektivov, krajevne skupnosti in Izletnika zaradi ponovne uvedbe delavske proge Grahovica-Boštanj-Sevnica. Za to progo je po podpisih sodeč 95 delavcev, od katerih naj bi se redno vozilo z mesečnimi vozovnicami 53 vozačev. Dogovorili so se, naj bi sevniški kolektivi krili morebitno izgubo na tej progi, seveda bi se izkupiček od vozovnic obračunaval. Avtobus naj bi pričel ponovno voziti na tej progi že včeraj.

SE VEDNO ŽMIJO — Boštanjaska javna razsvetljava že prodorno para noč in meglo, luči na že poldruge leto odprtem mostu, pa še vedno žmiJO. Le koga bo treba pripraviti do naročilnice, da bodo postavljene luči tudi zares priključili na napetost?

VSE LE NI NAJDRAJŠE

Tržni inšpektor je zbral podatke o cenah v trgovinah s kmetijskim materialom v Posavju in Sentjerneju. Na kratko je marsikaj v Sevnici ceneješe med kmetijskimi stroji, žal pa je mogoče najti več višjih cen med zaščitnimi sredstvi. Slednjega tudi ljudje dosti porabijo, saj se ob toliko škodljivih dandanes že ni več mogoče ogniti skropljenjem. O tem bo razpravjal izvršni svet občinske skupščine, o čemer bodo še poročali.

KOMITE O GOSPODARJENJU

Komite občinske konference ZK Sevnica in komisija za družbeno-ekonomске odnose prijeta danes popoldne razširjeno sejo, kjer bodo obravnavali gospodarjenje združenega dela v občini, kot se to kaže v poletnih obračunih. Komite želi pripraviti temeljito oceno, ki naj bi jo še v tem mesecu obravnavale osnovne organizacije ZK, sindikalne organizacije in samoupravni organi v slehernem kolektivu.

SEVNIŠKI VESTNIK

Voda je ključ do razvoja

Kaj je z brusniškim vodovodom? Dokler tega ni, tudi asfaltiranje čaka

Ze več kot dve leti je minilo, odkar so Brusničani izkopal järke in položili vanje precej cevi, vode pa ni in ni. Jezijo se na občino, ki jim je že pred časom obljubila zajetje in rezervoar, pa tega ni storila.

Približno 250 gospodinjstev iz Brusnic, Malih Brusnic, Rateža, Gumberka in Sel pri Ratežu je že

prispevalo po 6500 dinarjev. Vsaka hiša je povprečno že opravila po 60 ur prostovoljnega dela. Zaradi pomanjkanja denarja pa so dela ustavili in nihče ne ve, kako bodo rešili ta največji komunalni problem. Voda je na tem območju ključ družbene razvoja. Kot kaže, zaradi nje tudi še niso pričeli graditi z davnjak

obljubljene osnovne šole. Izobraževalna skupnost in krajevna skupnost sta zanj že zdavnaj zagotovili potreben denar. Vprašanje je tudi, kako bodo pristojni rešili problem okužene vode v osnovni šoli. Novi stanovanjski blok, v katerem stanujejo učitelji, pa se mora zaradi napake v vodnjaku oskrbovati z vodo celo iz Novega mesta. Kaže tudi, da dokler ne bo vode, ni misliti niti na asfalt, kar posebno jezi Gabrčane. Ti namreč vztrajno podarjajo svoje zasluge za NOB in grozijo celo z maršalatom - vprašanje je le, kdo izmed njih se bo napolnil na tako dolgo pot.

Brusniško prebivalstvo je nezadovoljno. Nekateri robantijo, da je zanič njihovo vodstvo, drugi pravijo, da je tega kriva občina, tretji pa so ogorčeni zaradi odprtih jarkov, v katere padajo brusniške krave, se v njih prevračajo fičaki, včasih pa tudi ljudje.

Zategadelj je nujno potrebno, da bi za skupno mizo sedli predstavniki širše družbene skupnosti in rešili ta gordijski voz, da bi Brusniški dolini omogočili nadaljnji razvoj.

I. KULJAJ

Zadnji ZDRAVO!

„Suhokranjci so spoznali, da se nerazvitost ne dokazuje s protesti in razburjanjem, spoznali so, da nerazvitosti ne more reševati le širša družbena skupnost, ampak je odvisna predvsem od lastne organiziranosti in pripravljenosti za napredek“, je med drugim dejal Janez Slapnik, sekretar občinskega komiteja ZKS v Novem mestu, na zaključni brigadirski slovesnosti v Hinjah 29. avgusta. Kot vrsta drugih govornikov se je tudi on iskreno zahvalil mladim za vso pomoč nerazvitim krajem.

Na prireditvi je bilo podeljenih tudi 25 pisemnih priznanj zunanjim sodelavcem za uspešno in prizadevno pomoč brigadam. Priznanja iz vrst domačinov in občanov novomeške ter kočevske občine so dobili: Jože Hribar, Tone Pugelj, Tone Zbačnik, Tone Tomšič, dr. Igor Kotar, Ciril Skufca, Jože Plut, Milan Habjan, Jožica Fabjan, Aleš Kulovec, Avgust Avbar, Alojz Peter, Ljubiša Djorović, Nikola Padevski, Janez Zlajpah, Marija Padovan, Srečo Kodre, Rudi Orel, Igor Verovnik, posebej pa še člani štaba MDA.

VODA V RATJU

Za prebivalce Suhe krajine je bil minul petek nepozaben dan, saj je bila v Ratju otvoritev vodovoda. Aleš Kulovec, predsednik zbora krajevnih skupnosti občine Novo mesto je odprl vodovodno pipo, iz katere je zares pritekla voda. Veselje krajanov in brigadirjev, ki so vodovod gradili, je bilo nepopisno in se je nadaljevalo na srečanju, ki so ga pripravili krajanje iz odročne vasi Ratje.

M. S.

Vsak ima palico

Množično po naše ribe

Vseposvod okrog mesta lahko tudi v obdobju dežja vidimo mlade in stare, ki namakajo v vodo ribiške palice in potpuzljivo čakajo na prijem. Da je ribištvo na novomeškem območju postalo množično in je seglo med delavce in direktorje, med ženske in otroke, je povedal tudi Vlado Foršek, tehnični tajnik Ribiške družine Novo mesto:

„Letos je na našem območju izredno zanimanje za ribolov. Domnevam, da so k temu pripomogle neizpremenjene cene za ribiške karte, medtem ko so jih drugod povišali. Pri nas še vedno velja enodnevnna karta za lov na postvi 80 din za tuje in 60 din za domačine. Krape, ščuke, some in druge bele ribe pa lahko lovijo ves dan domačini za 50, tuji za 60 dinarjev.“

Veliko zanimanja je tudi za lov na ribniku Vodranec pri Gor. Kronovem, kjer imamo vložene krape, pa tudi za komercialni potok Radešćico okrog Podturna. Tu stane enodnevnna karta 100 din za ulov treh postvi. Vsak lahko izračuna, da je to res cenen ulov, verjetno pa pri teh cenah ne bomo mogli vztrajati.“

— Od kod je bilo letos največ gostov?

„Med tuji so na prvem mestu Nemci, nato Avstrijci, Švicarji, od domačih pa najraje zahajajo k nam ljudje iz raznih krajev Slovenije in Zagrebčani.“

-a

Brigadirjev ni strah dobrniškega kamna

Mladi iz trebanjske občine kar tri dni na trasi vodovoda — Zadovoljni z delom

Vse je že kazalo, da se je proti njim zarotilo še vreme, ki od petka, 20. avgusta, do nedelje 22. avgusta, ni bilo nič kaj prizanesljivo. Z deli na trasi vodovoda se je spoprijelo 54 mladih v štirih brigadah.

Po besedah predsednika občinske konference Zveze socialistične mladine trebanjske občine Tomaža Plazarja so brigadirji do kraja zasuli järke, kjer so že položene cevi, v dolžini okrog 5 km od Kneže vasi do avtoceste. Čez so prišli okrog 50 metrov. Drugi so se spoprijeli z izkopom kakšnih 200 metrov daleč iz Kneže vasi, kjer je znašala povprečna globina izkopa kar 1,70 metra. Kopali so tudi še na nekem drugem odseku, kjer so prišli okrog 100 metrov daleč, vendar niso mogli globlje kot 60 do 70 centimetrov, ker jim je to onemogočil kamen.

Tod bo še precej pokalo, preden bo teren razstreljen, zakaj s krampom so pri tako skalovitem svetu brez moči.

Vsaj toliko kot delo je pomembno tudi brigadirsko življenje. Mladi sami nočejo izrekat končne sodbe o kakovosti opravljenega dela, to bodo storile pristojne službe. V

času, kolikor ga je po delu v tel treh dneh ostalo, so poslušali eno predavanje o vrhunski konferenci neuvrščenih v Colombu, pripravil so en taborni ogenj s pestrim sporedom in seveda tudi ples. Pohvalna je tudi prizadevnost uredniškega odbora pod vodstvom Braneta Markeljca in Marjane Lamut, ki je s sodelavci izdal celo brigadirski ciklostiran časopis Matija Gubec kot imenujejo brigado. Brigadirki Milki Bizjak so kljub delu tekli prst tudi še na pisalnem stroju, da so lahko dobro napisane tudi matrice. V listu ne manjka prispevkov za dobro voljo, predvsem pa je veliko pesmi. Skoda, da so se domačini držali tako ob strani.

A. ZELENJEC

Bogato praznovanje

Praznovanje praznika občine Trebnje se je pričelo z vrsto športnih tekmovanj že minulo soboto. Včeraj ob 9. uri so v Trebnjem odprli dograjene prostore vrta, zatem pa še športno igrišče pri šoli. Jutri zvečer bo v Galeriji likovnih samorastnikov Janet Vipotnik, član predsedstva SRS, odprl razstavo slikarja inž. arh. Borisa Kobeta, na slavnostni akademiji v Domu kulture pa bo nastopil Slovenski oktet. Za gospodarstvo in družbene službe te manj razvite občine bodo pomembne otvoritve v soboto: ob 10. uri otvoritev nove osnovne šole v Mokronogu, kjer bo nato čez eno uro tudi slavnostna seja vseh zborov občinske skupščine. Ob 14. uri bo v Račjem selu otvoritev tovarne gradbene keramike Ljubljanskih opekarn. V nedeljo ob 9.30 pa bo še na Mirni srečanje kurirjev in vezistov NOV Slovenije.

ZAMENJAVE!

Pri občinski konferenci SZDL naj bi delalo več odborov za usklajevanje dela in uresničevanje ustave, kot npr. tudi za samoupravne interesne skupnosti. Predsednica občinske konference SZDL Ivanka Pavlin ugotavlja, da večina teh organov žal ne dela. Kazno je, da je tako, ker — riba smrdi pač pri glavi — niso imeli sreče z izbiro predsednikov teh teles.

IZKAZALI SO SE

V akciji vpisovanja posojil za ceste se je še posebej izkazala vrsta vasi v KS Veliki Gaber. Tako so krajani Žubin vpisali 170 odst. obvezze, Cest 157 odst., ravno toliko pa tuč v Malih Dolah. Lepe uspeh pričakujejo še v preostalih 1 vaseh.

PRESEGLI NAČRT — Od petka, 20. avgusta, pa do ponedeljka s mladi iz trebanjske občine pomagali graditi dobrniški vodovod. Ž pri zasipavanju jarkov pri Knežji vasi prvi dan so za polovic presegli načrt. Komandant brigade je bil Vlado Ostanek. Na sliki pri kopanju jarkov. (Foto: Z. Kramar)

DUŠAN SLANA

Dvoje vodovodov in boljše ceste

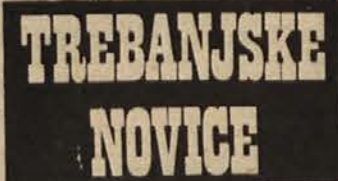
Šentruperška krajevna skupnost v sodelovanju z občani uspešno rešuje komunalna vprašanja — Cokla: zastoji v gradnji zaradi počasnosti urbanistov

Šentruperška krajevna skupnost se letos lahko pohvali z vrsto uspešnih akcij: opravljena so dela pri razširitvi šentruperškega vodovoda, ki jih je stal 1,05 milijona dinarjev, občani Zgornjega Zabukovja so si sami ravno tako zgradili vodovod ob pomoči KS. Približna vrednost prostovoljnih delovnih ur in prispevkov krajanov Zgornjega Zabukovja znaša 40 tisočakov.

To seveda ni vse. Letos namerava šentruperška krajevna skupnost v sodelovanju z občani rekonstruirati štiri kilometre ceste, od katere bo treba kar dva kilometra od Zabukovja do Ravnika urezati povsem na novo. Vrednost del bo znašala predvidoma 80 tisočakov. Potrebni denar bo zagotovila KS, domeni pa so se tudi, da bo vsak gospodar Zabukovja in ostalih zaselkov opravil 40 prostovoljnih delovnih ur na cesti. Delno nameravajo rekonstruirati tudi cesto Zaloka—Okrog, kar naj bi jih stalo 15 tisočakov. V svojem peskokopu si bodo zagotovili dovolj gramoza za posipavanje vseh krajevnih cest, dela pri izkopu jih bodo veljala okrog 60 tisočakov. Preurediti nameravajo šentruperški

gasilski dom, kjer nameravajo dobi svoj kotic organi KS in družbene politične organizacije. Zal se del niso mogla pričeti, ker, kot pravi predsednik KS Tone Zgonec, vedno nimajo niti lokacijskega dovoljenja. Po drugi strani jim skoraj že propada les, ki so jim ga podarili občani. Nič bolje kot gasilec se Šentruperju ne godi tudi drugi graditelj pri pridobivanju gradbenih dokumentacije, tako da so nekateri zaradi brezplodnega čakanja odločili za gradnjo drugega. Predsednik KS Tone Zgonec je povsem zadovoljen z delegati pri samedni zborov KS, ki so premal delavni. Odgovor na vprašanje tem, kako naj bi resnično živeli delegatski sistem, je namreč samo tem, da po najboljših močeh sodelujejo vsi.

J. PLATIS

Z - D - R - A - V - O so glaskovali brigadirji pri zaključni slovesnosti v Hinjah, ko je Marijan Pavlin izročal priznanja zunanjim sodelavcem za prizadevno pomoč delovni akciji v Suhi krajini. Na fotografiji: priznanje prejema Novomeščan Tone Zbačnik. (Foto: R. Bačer)

„Tukaj ni prebivati“

Pri Krnčevih v Družinski vasi ponoči razpenjajo v sobi dežnik — Tako petčlanska družina

V opuščnem Zorkovem mlinu, na pol razpadli stavbi, je dobila zatočišče družina, ki se ji je v Radovljem podrla streha nad glavo. Očeta pijanca so spodili, 49-letna Marija Krnc in njeni štiri otroci pa se sami preživljajo skozi življenje.

Novomeška kronika

KJE IMAJO ŠKARJE? — Pešci, ki gredo večkrat mimo osnovne šole Katja Rupena, so že vajeni, da si zavarujejo glavo, če morajo stopati tik ograje. Ponekod namreč živa meja tako moli nad pločnik, da predstavlja oviro, pa še trnje je vmes!

BO NESNAGO PREKRIL SNEG? — Ob nedavno naseljenem novem bloku na Drski se je zraven smetnjakov nabralo pravo smetišče. Odpadki papirja, največ kartonskih skatel od novega pohištva, so tik glavne ceste in vsem na očeh, ob vetru pa jih nosi po vsem, sicer lepem naselju. Stanovalci so smeti odnesli iz stanovanj, smetarji pa jih ne odnesejo, tako so ostale.

ODLOK SE POZNA! — V ponedeljek je bilo na novomeški tržnici manj gneče in več prostora za nakup sadja in zelenjave, odkar je prodaja kiča prepovedana. Dobiti je bilo glavnato solato po 25 din, endivijo po 20 din in radič po 16 din, paradižnik po 8 do 10 din, karfiolo po 25 din, navadno zelje po 6 din, rdeče zelje po 8 din, melancane po 20 din, bučke po 8 din, fižol po 12 din, krompir po 6 din. Breskve so veljale 12 din, banane 14 din, grozdje 15 din, slive 12 din in jabolka 6 din kilogram.

VSA ČAST URŠNIM SELOM

Čeravno je bila krajevna skupnost na Uršnih selih ustanovljena šele lani in nima posebnih izkušenj pri delu, se je v akciji za vpis cestnega posojila zelo izkazala: tu so v enem mesecu začeli in končali vpisno akcijo in se lahko ponašajo s tem, da so bili med vsemi krajevnimi skupnostmi v občini najhitrejši.

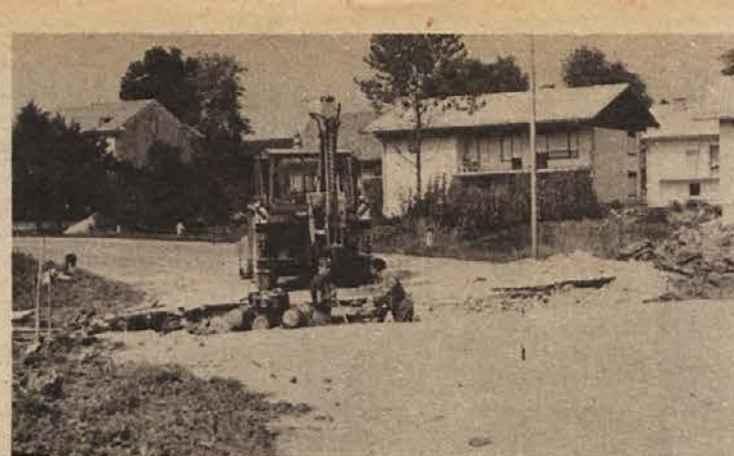
RIA BAČER

— Ali si slišal, da so se kočevski trgovci pohvalili, da so v teh poletnih mesecih prodali ogromno kave?

— Pregovor: „Kadar mačke ni doma, miši rajajo.“ bo dal odgovor tudi na to. Šefi so bili na dopustih, nežni spol pa je to s pridom izkoristil.

POLAGANJE CEVI — Prejšnjo sredo, ko smo obiskali Kočevje, je bila glavna vpadnica v mesto zaprta, tako da je promet potekal po obvozu. Izvedeli smo, da so polagali cevi za kanalizacijo za sosednje naselje stanovanjskih hiš. (Foto: B. Budja)

DROBNE IZ KOČEVJA

PREDJESENSKA MRZLICA — Z bližajočo jesenjo so se v Kočevju začela številna opravila. Čas dopustov je več ali manj za nami, zato občani sedaj pridno hitijo po svojih opravkih: od lovna na premog in nabiranja drv do nakupa knjig in zvezkov za svoje malčke, ki so že prestopili prag v novo šolsko leto.

TELEFONSKA GOVORILNICA JE „NEMOCNA“ — Prebivalci Kočevja so iz dneva v dan bolj ogorčeni, ko opazijo, kako nekdo neprestano razbija šipe na telefonski govornici pred kavarno Zvezda. Uprava kočevske pošte je tako nemalokrat v zadregi, ko včasih sploh ne more sprosti odstranjenih razbitih stekel in vstavljati novo. Bomo brezsrčnežem stopili na prste?

„SUSA“ V HRANILNIKI — Letošnja letovanja in dopusti so marsikje pobrali še zadnji dinar iz hranilnikov. Kjer pa je še ostalo kaj drobiža, ga sedaj kočevski najstniki porabijo v igralnici za Namo. Vse dneve je tukaj polno mladine in tudi otrok, cigaretnega dima je toliko, da komajda prepoznaš domače obraze. Pa tudi besedni zaklad je na dokaj nizki ravni.

KOČEVSKA NOVICE

— Ali veš, da so nekateri ribniški obrtniki zelo trmasti in pozneje zelo skromni pri vpisu posojila za ceste?

— Kaj veš, mogoče pa si bodo kupili helikopterje za prevoz in ne bodo več potrebovali cest. Druge razlage ni.

ČREPINJE IZ LONČARIJE

KMALU 900 LET RIBNICE — Ribnica bo leta 1982 slavila pomemben jubilej 900 let obstoja po zgodovinskih virih. Prav bi bilo, da bi se Ribničani na ta dogodek temeljito pripravili, in ne bi bilo napak, če bi že sedaj ustanovili poseben odbor za pripravo prstov in prireditvev ob tem pomembnem dogodku, najpomembnejšem za en rod.

KDAJ UREJENO OKOLJE? — Dom JLA je prav gotovo najmodernejša stavba v Ribnici in njeni prebivalci so upravičeno ponosni na ta objekt. Le eno nas moti: kdaj bo tudi okolje tega doma dobilo primernejšo podobo? Sedanje podrtje se nič kaj ne prilega zelenemu lepincu.

OBRT BREZ VAJENCEV — Ribniški obrtniki so upravičeno zaskrbljeni za svojo prihodnost. Trenutno ni niti enega vajenca, ki bi bil na razpolago kateremukoli obrtniku. Mladi se najraje odločajo za srednje in poklicne šole, medtem ko za obrtniško dejavnost ni prav nobenega zanimanja.

PRIPRAVE V TEKU — Dogodek leta za Ribnico bo prav gotovo sejem suhe robe in lončarstva, združen s številnimi prireditvami, ki bo 12. septembra. Organizacijska dela potekajo brez zastojev, največja težava pa je le z izbiro ansambla. Pocieni, a kvalitetno glasbo je dandanes težko dobiti.

REŠETO

Šolska vrata preozka

V kočevski gimnaziji so vpisali več učencev, kot so predvideli — Največja težava s prostori

Včeraj so se za številne učence v osnovnih in srednjih ter poklicnih šolah znova odprla vrata, skozi katera bodo odslej prihajali bodisi dobre volje ali pa razočarani. Upajmo, da bo teh slednjih trenutkov manj. Veliko bo tudi novih, zato smo se v Kočevju pozanimali, kakšen je bil letošnji vpis.

Največje gneča je bila, kot smo pričakovali, pri vpisu na gimnazijo. Tako so letos v prve oddelke sprejeli 98 učencev, ki bodo razdeljeni v tri razrede. Veliko zanimanja je bilo tudi za vpis v oddelke pedagoške smeri, kamor so sprejeli 29 novih učencev. Tako imajo na gimnaziji trenutno vpisanih 382 dijakov in 2 oddelka več kot lani. Ob tem velja zapisati, da je bila večina vpisanih učencev (kar dve tretjini) odličnjakov, nekaj je bilo prav dobrih, medtem ko je bilo tistih z dobrim uspehom zelo malo, nekaj pa so jih odklonili.

Kot smo izvedeli na šoli, se bodo v novem šolskem letu srečevali s številnimi problemi, najhuje bo prav gotovo s kadri in prostori, saj bodo imeli le enozimski pouk. Prav zato si veliko obetajo od predvidene gradnje novega šolskega poslopja, za

katero že nekaj časa zbirajo samoprivek. Kot smo slišali, sta predvideni dve lokaciji: ena pri OŠ za Namo, druga možnost pa je prizidek k sedanji stavbi. Na šoli se bolj navdušujejo za drugo možnost. Pričetek gradnje novega objekta je predviden za prihodnje leto.

V centru poklicnih šol, ki ima svoje prostore prav tako v gimnaziji in ki v popoldanskih urah zamenjajo svoje tovariše, pa so nam povedali, da so predvideli 90 učencev za prvi razred poklicne kovinarske šole in 40 dijakov za poklicno oblačilno stroko. Vpis do našega obiska še ni bil končan, vendar je do sedaj izpolnjen že s 85 odstotki. Po tamkajšnjih besedah pa bodo zastavljeno število brez težav tudi dosegli. B. BUDJA

PRIMANJKUJE GRADBENEGA MATERIALA

Vse pogostejše so v zadnjem času pritožbe prebivalcev Kočevja, ker v trgovinah primanjkuje gradbenega materiala in tudi avtomobilskih delov. Kočevski trgovci bodo v prihodnje morali več pozornosti posvetiti tudi nabavi teh izdelkov, saj ni lahko gradbeni material dovažati iz drugih krajev.

Kljub podpisu nočno delo

V črnomaljski pekarni je zaposlenih 24 občanov, od tega 14 pekov — V letu ni velik uspeh

Pred leti je bilo slišati ne malo kritik na račun belokranjskih pekov, v zadnjem času pa je na njihov račun padla le malokatera pikra, pa še za to so bili več ali manj krivi po trgovinah, kjer strežejo z njihovimi proizvodi.

Direktor tozda pekarni in slaščičarne „Dolenjska“, delovna enota Pekarna Črnomelj, ing. Jože Urh in obratovodja Luka Nagode sta povedala, da je sodoben obrat nastal po združitvi metliške in črnomaljske pekarni. Obe sta delali v nemogočih

razmerah in potrošniki so upravičeno stresali svojo jezo na može v belem, pa čeravno za slab kruh večkrat niso bili sami krivi. Ko so se preselili lani v nov objekt, se je že po slabem letu dni vse bistveno spremenilo. V njihovi delovni enoti streže strojem 14 pekov, deset jih je zaposlenih v skupnih službah in dveh trgovinah.

Se pred leti so ponujali tržiču samo dve vrsti kruha: belega in črnega, žemlje in kifeljce, bolj zahtevne stranke pa so morale v Novo mesto, Karlovac ali celo kam drugam. Danes je drugače. Na policah njihovih trgovin je moč videti 17 različnih oblik kruha in dvanajst različnih kvalitiet, da o keksih, krofih, piškotih, prestah itd. niti ne govorimo. Medtem ko so v preteklosti v obeh pekarnah spekli na mesec okoli 90 ton moke, sedaj spravijo iz peči za 120 ton proizvodov ali na dan za okoli štiri ali pet ton, odvisno od povpraševanja.

V pekarni se zavedajo, da so dandanes stranke zelo zahtevne, zato navzlic podpisnemu sporazumu o uvedbi dnevnega dela njihovi fantje še naprej poženejo stroje takrat, ko gre večina delavcev počivat. Tudi pri njih je bilo o dnevnem delu že veliko besed, bržkone pa dan iz peči potegnili še na tone proizvodov, preden se bo uresničila dolgoletna in zakonjena želja.

J. PEZELJ

NEZAŽELENI NAROČNIKI!

Črnomaljska Viatorjeva restavracija Grad se je zaradi dobre kuhinje priljubila marsikateremu zaposlenemu domačinu, ki se je na malice navezal tako, da je postal stalen naročnik. Medtem ko iz kotlov prihaja še naprej dobra hrana, pa so se tisti (tiste), ki strežejo, močno spremenili. Kot kaže, bi se Viator rad znebil nekaterih stalnih gostov. Zato imajo dobro preštudirano metodo: na prošnje ne slišijo in skorajda pravilo je že postalo, da jih postrežejo med zadnjimi, čeravno so za mizo sedli prvi.

Črnomaljska pekarna obratuje še leto dni in v kratkem času je dokazala, da iz njenih peči prihaja zelo okusen kruh. Na sliki: objekt, v katerem je pekarna.

KS TALČJI VRH PRAZNUJE

V spomin na zbor belokranjskih aktivistov 1943 praznuje krajevna skupnost Talčji vrh 5. septembra krajevni praznik. Pripravljali odbor za proslavo je sporočil, da je vse nared. Ob 13. uri bodo pripravili slavnostno sejo organov krajevne skupnosti, na kateri bodo predstavniki občine, sosednjih krajevnih skupnosti in nekateri aktivisti zboru. Pred zaključkom seje bodo podelili nekaterim organizacijam in posameznikom priznanja skupnosti, ob 15. uri pa se bodo s kulturnim programom predstavili člani aktiva ZSMS Maverlen, nakar bodo obiskovalci lahko zaplesali na gasilski veselici.

ČRNO MALJSKI DROBIR

LJUŠKA KNJIŽNICA VABI — Ljubitelj dobrih knjig se lahko v knjižničnih prostorih (Zadruga cesta — stari vrtec) ogledajo vsak tork, četrtek in petek, in sicer od 10. do 12. ure, ter ponedeljek tork, sredo, četrtek in petek od 14. do 16. ure.

PRIZADEVEN AKTIV — Vranoviški mladinski aktiv je v zadnjem času dokaj deloven, minulo soboto pa so mladi pripravili tudi ples, na katerem so igrali „Amaterji“. Ne bi bilo napak, ko bi mladi Vranovičani poslej pripravili več delovnih akcij, obiskali obnemogle kmete itd. Konec koncev le ni vsa mladinska dejavnost v plesu, mar ne?

KOPALNI AVTOBUS DELAVCEM — Nekateri vozači, močno naveličani večnih prerivanj po nič kaj številnih avtobusih, s katerimi prihajajo v Črnomelj na delo, so se sprva vabila, naj se vozijo s kopalnimi avtobusi, kar malce ustrašilo. Ko so zvedeli, da jih turistični delavci vabijo le na Jadran, so se oddahnili. Če sedaj so se namreč v prepolnih avtobusih kopali v lastnem znoju, zato ne bi bilo napak, ko bi kopalni avtobus prestavili na — delavsko progo.

Črnomaljski poročevalec

Preučiti pozabljeno stabilizacijo

Na seji vseh treh zborov metliške občinske skupščine delegati razpravljali o polletni realizaciji gospodarskega načrta — Kaže slabo — SIS odrekle

Minuli petek so delegati metliške občinske skupščine na

KADROVSKE SPREMEMBE

Na 19. seji zbrala združenega dela in družbenopolitičnega zbora ter 18. seji zbrala krajevnih skupnosti metliške občinske skupščine so delegati podprli nove kadrovske spremembe. Tako bo po sliki Franc Vrvišar opravljal dela predsednika skupščine poklicno, in sicer od 1. septembra naprej; novi direktor TGP bo Niko Zupanič, dosednji načelnik za gospodarstvo, na njegovo mesto pa bo prišel Nikola Ladika, ki bo tudi novi član izvršnega sveta.

KARATE KLUB VABI

Črnomaljski klub za borilne spretnosti vabi ljubitelje karateja k vpisu. Ko kandidata vpišejo v knjigo in dobi izkaznico, lahko takoj začne trenirati. Vse podrobne podatke lahko zainteresirani dobijo v telovadnici osnovne šole Mirana Jarca, in sicer ob torkih in četrkih med 16. in 18. uro.

DOBRAVIŠKE NOVICE

Mladi so pred kratkim izdali bilten „Dobraviške novice“, v katerem izšernito poročajo o svojem delu in delu krajevne skupnosti. Tako so v prvi številki posvetili veliko prostora tudi partizanskemu srečanju na Dobravičah, obenem pa so prikazali zgodovino svojih vasi. Ne bi bilo napak, ko bi mladi s pomočjo vaščanov izdali še več „Novic“.

METLIKA JE MESTO KOŠARKARJEV

Da je Metlika res mesto košarkarjev, dokazuje tudi igrišče (pravzaprav luči) na Pungartu. Takoj po končani sezoni, ko so se slovenski ligasi za nekaj časa ločili od žoge, so najvišji športno mrtvilo preganjali z razbijanjem luči. Nekateri domačini pravijo, da imajo veliko razbitih luči na vesti tudi nogometaši iz občinske nogometne lige.

seji vseh treh zborov razpravljali o poročilu polletne realizacije gospodarskega načrta za letošnje leto, o polletni realizaciji SIS ter poročilu sveta za preventivo in vzgojo v prometu.

Pri prvi točki so poudarili, da svojih obveznosti ponovno niso opravile nekatere organizacije, saj so poslane nepopolne podatke, medtem ko jih sušorska IMV ni poslala. Splošna ugotovitev je bila, da je izvršni svet ravnal prav, ko je že v tem času dostavil gradivo o stanju v gospodarstvu. Dokaj zaskrbljujoče stanje svetuje, naj samoupravni organi ob podpori strokovnih služb in družbenopolitičnih organizacij ponovno proučijo „pozabljene“ stabilizacijske programe in jih, če je potrebno, dopolnijo.

Razen tega je skupščina sklenila, da se morajo v bitko za bolj stabilno gospodarstvo vključiti vse občinske družbenopolitične organizacije, sissi in krajevne skupnosti. Le tako bodo zaključni računi taki, kot so si jih pa so, da se bodo morali osebni dohodki gibati v odnosu na delovne uspehe, obenem pa naj po organizacijah razširijo delovno storilnost, disciplino, poskrbijo za dobre kadre, kajti največja rakava rana metliškega gospodarstva je nedvomno pomanjkanje dobrih strokovnjakov.

Sodeč po besedah delegatov vseh treh zborov, samoupravne interesne skupnosti še vedno niso zaživele. Odradili so številni delegati, saj se nemalokrat zgodi, da pridejo na delegacije — največkrat so nesklepčne — nepravilni. Ne sodelujejo s predlogi, o sklenjenem ne obveščajo delegacijo. Morebiti gre nekaj

krivde za to tudi na račun pretežno pisanih in preobširnih gradiv, nedvomno pa bodo morali delo nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti korenito poživiti, četudi na račun „novih“ delegatov.

PO METLIKI

PO MESTU JE vse pogostejše slišati motorno žago, kajti ljudje žagajo polena za zimo. Privatni žagar iz Črnomlja ima veliko dela in ljudje ga vabijo na vse konce, saj je pri delu hiter in tudi ne predrag. Za kubični meter drv, katerih polena preže na štiri kose, je treba odšteti 30 dinarjev. Težko je videti še koga, da bi žagal z ročno žago.

OB 10-letnici TOZD izobraževalni center Poklicna šola Beti so pripravili v enem od razredov zanimivo razstavo, ki prikazuje razvoj šole, generacije učen in učencev, učitelje in profesorje, dejavnost centra, izdelke slušateljev. Razstavo si je ogledalo veliko število ljudi.

PRIBLIŽUJE SE JESEN in spet bodo prihajali sem izletniki, kajti Bela krajina je jeseni zelo mikavna zaradi obilice sadja, grozda in lepe narave. „Viator“ pripravja akcijo pod naslovom: „Gremo v zidanih!“ ki bi žele privabiti marsikatero ljubitelja deželice. Žal pa ni slišati, da bi še kdo drug pripravil kaj zanimivega, kar bi lahko privabilo turistice.

41 NOVIH STANOVANJ

Minulo sredo popoldan so v metliški občini dosegli še eno novo delovno zmago. V sodoben stanovanjski stolpč v centru mesta se je namreč vselilo 41 družin. Medtem ko je metliška stanovanjska skupnost kupila 21 klučev, so ostala stanovanja za svoje delavce prevzele domače delovne organizacije. Od 41 stanovanj je trinajst solidarnostnih.

metliški tednik

Voda je ključ do razvoja

Kaj je z brusniškim vodovodom? Dokler tega ni, tudi asfaltiranje čaka

Ze več kot dve leti je minilo, odkar so Brusničani izkopali jarke in položili vanje precej cevi, vode pa ni in ni. Jezijo se na občino, ki jim je že pred časom obljubila zajetje in rezervoar, pa tega ni storila.

Približno 250 gospodinjstev iz Brusnic, Malih Brusnic, Rateža, Gumberka in Sel pri Ratežu je že prispevalo po 6500 dinarjev. Vsaka hiša je povprečno že opravila po 60 ur prostovoljnega dela. Zaradi pomanjkanja denarja pa so dela ustavili in nihče ne ve, kako bodo rešili ta največji komunalni problem.

Voda na tem območju ključ družbene razvoja. Kot kaže, zaradi nje tudi še niso pričeli graditi e zdavnaj obljubljen osnovne šole. Izobraževalna skupnost in krajevna skupnost sta zanj že zdavnaj zagotovili potreben denar. Vprašanje je tudi, kako bodo pristojni rešili problem okužene vode v osnovni šoli. Novi stanovanjski blok, v katerem stanujejo učitelji, pa se mora zaradi napake v vodnjaku oskrbovati z vodo celo iz Novega mesta. Kaže tudi, da dokler ne bo vode, ni misliti niti na asfalt, kar posebno jezi Gabrčane. Ti namreč vztrajno poudarjajo svoje zasluge za NOB in grozijo celo z maršalom - vprašanje je le, kdo izmed njih se bo napotil na tako dolgo pot.

Brusniško prebivalstvo je nezadovoljno. Nekateri robantijo, da je zanič njihovo vodstvo, drugi pravijo, da je tega kriva občina, tretji pa so ogorčeni zaradi odprtih jarkov, v katere padajo brusniške krave, se v njih prevračajo fičaki, včasih pa tudi ljudje.

Zategadelj je nujno potrebno, da bi za skupno mizo sedli predstavniki širše družbene skupnosti in rešili ta gordijski voz, da bi Brusniški dolini omogočili nadaljnji razvoj.

I. KULJAJ

Zadnji ZDRAVO!

„Suhokranjci so spoznali, da se nerazvitost, ne dokazuje s protesti in razburjanjem, spoznali so, da nerazvitost ni more reševati le širša družbena skupnost, ampak je odvisna predvsem od lastne organiziranosti in pripravljenosti za napredek“, je med drugim dejal Janez Slapnik, sekretar občinskega komiteja ZKS v Novem mestu, na zaključni brigadirski slovesnosti v Hinjah 29. avgusta. Kot vrsta drugih govornikov se je tudi on iskreno zahvalil mladim za vso pomoč nerazvitim krajem.

Na priseditvi je bilo podeljenih tudi 25 pismenih priznanj zunanjim sodelavcem za uspešno in prizadevno pomoč brigadam. Priznanja iz vrst domačinov in občanov novomeške ter kočevske občine so dobili: Jože Hribar, Tone Pugelj, Tone Zbačnik, Tone Tomšič, dr. Igor Kotar, Ciril Škofca, Jože Plut, Milan Habjan, Jožica Fabjan, Aleš Kulovec, Avgust Avbar, Alojz Peter, Ljubša Dvorovič, Nikola Padevski, Janez Žlajpah, Marija Padovan, Srečo Kodre, Rudi Orel, Igor Verovnik, posebej pa še člani štaba MDA.

VODA V RATJU

Za prebivalce Suhe krajine je bil minuli petek nepozaben dan, saj je bila v Ratju otvoritev vodovoda. Aleš Kulovec, predsednik zbora krajevnih skupnosti občine Novo mesto je odprl vodovodno pipo, iz katere je zares pritekla voda. Veselje krajanov in brigadirjev, ki so vodovod gradili, je bilo nepopisno in se je nadaljevalo na srečanju, ki so ga pripravili krajanji iz odročne vasi Ratje.

M. S.

Vsak ima palico

Množično po naše ribe

Vseposvobod okrog mesta lahko tudi v obdobju dežja vidimo mlade in stare, ki namakajo v vodo ribiške palice in potprežljivo čakajo na prijem. Da je ribištvo na novomeškem območju postalo množično in je seglo med delavce in direktorje, med ženske in otroke, je povedal tudi Vlado Foršek, tehnični tajnik Ribiške družine Novo mesto:

„Letos je na našem območju izredno zanimanje za ribolov. Domnevam, da so k temu pripomogle neizpremenjene cene za ribiške karte, medtem ko so jih drugod povišali. Pri nas še vedno velja enodnevna karta za lov na postrvi 80 din za tuje in 60 din za domačine. Krape, ščuke, some in druge bele ribe pa lahko lovijo ves dan domačini za 50, tuje za 60 dinarjev.“

Veliko zanimanja je tudi za lov na ribniku Vodranec pri Gor. Kronovem, kjer imamo vložene krape, pa tudi za komercialni potok Radešćico okrog Podturna. Tu stane enodnevna karta 100 din za ulov treh postrvi. Vsa lahko izračuna, da je to res cenen ulov, verjetno pa pri teh cenah ne bomo mogli vztrajati.“

— Od kod je bilo letos največ gostov? „Med tujci so na prvem mestu Nemci, nato Avstrijci, Svicarji, od domačih pa najraje zahajajo k nam ljudje iz raznih krajev Slovenije in Zagrebčani.“

-a-

Zdravstvo jutri

Kar 2.986.000 din iz združenih in še nekaj dodatnih sredstev je kočevska občina namenila za pospeševanje razvoja zdravstvenega varstva v svoji občini. Vsekakor je to poteza, ki bo pripomogla, da se bo razmerje 1563 prebivalcev na enega zdravnika in 1915 prebivalcev na enega zobozdravnika popravilo.

V naslednjih štirih letih so predvidene gradnje zdravstvenih postaj v Ošilnici, Strugah in Predgradu, dozidava tretjega trakta pri stavbi zdravstvenega doma v Kočevju skupaj z lekarno in reševalno postajo ter stanovanja za zdravstvene delavce. Resda vsa navedena sredstva ne bodo dovolj za izpolnitev tega programa, vendar upajmo, da bo skupščina občinske zdravstvene skupnosti pravočasno zagotovila še preostala sredstva.

Ob vsem tem pa se pojavlja še potreba po kadrih. Tako se bo število zdravstvenih delavcev na tem območju povečalo za 3 zdravnike, 2 zobna terapevta in 4 medicinske delavce. S takšno organiziranostjo in kadri pa bi se dalo zdravstvo v Kočevju dvigniti na višjo raven.

VEČ GOZDNIH CEST

V prihodnje planirajo, da bo v gozdovih družbenega sektorja zgrajenih 97,8 km novih cest, 41,9 km bo prenovljenih in 22,8 km asfaltiranih. V gozdovih zasebnikov je predvidenih za 22,4 km novih cest. Sredstva za navedena dela še niso zbrana, saj bo za gradnjo cest v zasebnem sektorju potrebno dobiti denar tudi od republiške interesne skupnosti za gozdarstvo.

POMAGAJ SI SAM — Ker imajo kočevski avtomehaniki v teh dneh veliko dela, so si lastniki avtomobilov v Podgorski ulici napravili kanal (na sliki), kjer lahko vsa najnujnejša popravila opravijo kar sami. (Foto: F. Brus)

Teden Komunista — pot za naprej

V okviru akcije časopisa Komunist pripravljajo v Kočevju teden komunist, ki bo potekal v znamenju gesla Človek-delo-kultura

Na občinskem komiteju ZK v Kočevju smo izvedeli, da v okviru akcije časopisa Komunist pripravljajo v kratkem teden komunist pod naslovom Človek-delo-kultura. Predvideni rok akcije je konec septembra in začetek oktobra.

Akcija bo potekala po vsej kočevski občini in bo imela širokoteznen značaj. Poglejmo si le nekaj zastavljenih nalog. V tem času so predvideni sestanki osnovnih organizacij ZK, kjer bodo ocenili kulturno življenje v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Ob tem naj omenimo, da bo v začetku septembra ustanovljen aktiv ZK kulturnih delavcev, kar bo nedvomno velikega pomena za nadaljnji razvoj kulture v kočevski občini. Prav iz vrst kulturnikov je premalo članov v Zvezi komunistov.

Nadalje so predvidene razstave likovnih del, povabljeni pa so domači amaterski in profesionalni

umetniki, da razstavijo svoja dela. Organiziranih bo tudi nekaj tematskih razprav o načinu uveljavljanja delegatskega sistema v naši praksi. Pomembno mesto v tej akciji bo imela tudi razprava o kulturnem življenju občine, ki dandanes ni zadovoljivo.

Kot že rečeno, bo teden potekal v okviru akcije časopisa Komunist, organizira pa ga občinski komitej ZK Kočevje. Glavni nosilci navedenega programa bodo kulturne organizacije, likovni salon Kočevje, KUD Svoboda in MKUD Matej Bor iz kočevske osnovne šole. Po terenu pa bodo zastavljene naloge izpolnjevala tamkajšnja društva.

Seveda pa teden komunist ne pomeni le kratkoročne akcije, ki bo trajala le 7 dni. Njena naloga bo pustiti kar se da globoke sledove za delo v prihodnosti, ki bo sponelo prav na ugotovitvah tedna, ki mu že naslov daje pravi pomen: Človek-delo-kultura.

B. BUDJA

Sami gradimo cesto

Narejeni načrti za izboljšanje cestnega omrežja v Kočevju — Največ lahko pomagajo občani

Ni težko ugotoviti glavne ovire za zastoj v razvoju gospodarskih in družbenih dejavnosti v določeni občini. V mislih imamo ceste. In prav nobena izjema ni v tem primeru kočevska občina, ki v zadnjem času vlaga precej sredstev tudi na tem področju. To je razumljivo še toliko bolj, ker je cestno omrežje v Kočevju med najmanj razvitimi v republiki.

Srednji vasi in Travi. Skupna vrednost del bo 57.600.000 din. Kategorizirane lokalne ceste in mestne ulice se bodo povečale za 12 km v skladu s programom samoprispevka in komunalnega sklada občine. Skupna vrednost teh del pa bo 7.000.000 din.

Čeprav bi z izpolnitvijo tega plana bil moderniziran velik del regionalnih cest in zagotovljen velik napredek v občini, še vedno ostaja 46,5 odstotka slabega in neustreznega makadamskega cestišča. Seveda ne bo ostalo pri teh številkah. Prekoračitev planirane vsote pri vpisu javnega posojila za ceste bo namenjena prav za to, da se struktura cestnega omrežja v kočevski občini še popravi, za koliko, pa je odvisno prav od občanov samih.

B. B.

In kaj prinaša jutrišnji dan na tem področju? Izvedli smo, da se bo v naslednjih štirih letih dolžina regionalnih cest povečala za 38,05 kilometra. Gradnje so predvidene na odsekih Kočevje-Stari Log-Smuka, Livold-Mozelj-Brezovica in Bosljiva Loka-Osilnica. Skozi naselja pa bodo ceste potekale v Dolu in Savskem lazju ter

LESENA OZIMNICA — Kot kaže posnetek, so se prebivalci Kočevja za letošnjo zimo res dobro pripravili. Skorajda ni dvorišča v Kočevju, kjer ne bi opazili takšnih skladovnic drv. Mar to pomeni, da bomo imeli hudo zimo? (Foto: B. Budja)

Log sožitja

Z gradnjo stanovanjskih hiš nastajajo na obronkih Kočevja prave strnjene soseske. Tipičen primer, kako lahko sožitje med sosedmi privede do zelenih uspehov, je soseska Mestni log.

Tako so se lastniki hiš dogovorili, da bodo poskrbeli za lastno razvedrilo, kot tudi za otroke. Očistili so do sedaj neuporabni prostor in zgradili na njem športno balinišče. Vsa dela so opravili sami, denar, vložen v navedeni objekt, pa so prispevali stanovalci sami. Nekaj lesa jim je prispevalo GG Kočevje, pesek so dobili pri domačem SGP Zidar, del prevoza pa je opravil tovoriš Matko brezplačno.

Po tem delovnem uspehu so si zastavili novo akcijo. Tako bodo zgradili še otroško igrišče in nekakšen rekreacijski center v malem. Tudi na lepi vidiž svojega okolja niso pozabili, saj bodo uredili vrtove, sadovnjake in cvetje. Mestni log bo tako postal res pravi log sožitja sosedov in njihovih družin v lepem okolju.

A. ARKO

SLIKAR PROSI SLIKE

Životin Nikolič, slikar-samo-uk, ki je služil nedavno vojaški rok v Ribnici in ki je imel v Ribnici ter Kočevju razstave svojih del, je te dni pisмено zaprosil občane, ki so kupili njegove slike, naj bi mu jih posodili za razstavo, ki jo bo imel 21. septembra v Galeriji 73 v Beogradu. Nikoličeve slike so vzbudile med obiskovalci njegovih razstav v Ribnici in Kočevju veliko zanimanja, tako da je takrat prodal skoraj vse slike. Največja in najlepša njegova slika „Atomska doba nad Šumadijo“ pa krasi prostore novega doma JLA v Ribnici.

KOČEVSKÉ NOVICE

Z - D - R - A - V - O so glaskovali brigadirji pri zaključni slovesnosti v Hinjah, ko je Marijan Pavlin izročal priznanja zunanjim sodelavcem za prizadevno pomoč delovni akciji v Suhi krajini. Na fotografiji: priznanje prejema Novomeščan Tone Zbačnik. (Foto: R. Bačer)

„Tukaj ni prebivati“

Pri Krnčevih v Družinski vasi ponoči razpenjajo v sobi dežnik — Tako petčlanska družina

V opuščnem Zorkovem mlinu, na pol razpadli stavbi, je dobila zatočišče družina, ki se ji je v Radovlji podrta streha nad glavo. Očeta pijanca so spodili, 49-letna Marija Krnc in njeni štirje otroci pa se sami preživljajo skozi življenje.

Novomeška kronika

KJE IMAJO SKARJE? — Pešci, ki gredo večkrat mimo osnovne šole Katja Rupena, so že vajeni, da si zavarujejo glavo, če morajo stopati tik ograje. Ponekod namreč živa meja tako moli nad pločnik, da predstavlja oviro, pa še trnje je vmes!

BO NESNAGO PREKRIL SNEG? — Ob nedavno naseljenem novem bloku na Drski se je zraven smetnjakov nabralo pravo smetišče. Odpadki papirja, največ kartonskih škafel od novega pohištva, so tik glavne ceste in vsem na oči, ob vetru pa jih nosi po vsem, sicer lepem naselju. Stanovalci so smeti odnesli iz stanovanj, smetarji pa jih ne odnesejo, tako so ostale.

ODLOK SE POZNA! — V ponedeljek je bilo na novomeški tržnici manj gneče in več prostora za nakup sadja in zelenjave, odkar je prodaja kiča prepovedana. Dobiti je bilo glavno solato po 25 din, endivijo po 20 din in radič po 16 din, paradižnik po 8 do 10 din, karfiolo po 25 din, navadno zelje po 6 din, rdeče zelje po 8 din, melancane po 20 din, bučke po 8 din, fižol po 12 din, krompir po 6 din. Breskve so veljale 12 din, banane 14 din, grozdlje 15 din, slive 12 din in jabolka 6 din kilogram.

RIA BAČER

VSA ČAST URŠNIM SELOM

Čeravno je bila krajevna skupnost na Uršnih selih ustanovljena šele lani in nima posebnih izkušenj pri delu, se je v akciji za vpis cestnega posojila zelo izkazala: tu so v enem mesecu začeli in končali vpisno akcijo in se lahko ponašajo s tem, da so bili med vsemi krajevnimi skupnostmi v občini najhitrejši.

Ena gospa je rekla, da ne bi bilo napak se v drugih mesnicah poskrbeti za kontrolo, če je res vse meso iz družbenega sektorja, kajti govori se, da se s črnimi zakoli niso ukvarjali edinole v mesariji na tržnici...

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 2. septembra – Doroteja Petek, 3. septembra – Gregor Sobota, 4. septembra – Rozalija Nedelja, 5. septembra – Lovrenc Ponedeljek, 6. septembra – Ljuba Torek, 7. septembra – Regina Sreda, 8. septembra – Marija Četrtek, 9. septembra – Peter

LUNINE MENE

8. septembra ob 13.52 uri ščip

KINIO

CRNOMELJ: 3. 9. ameriški barvni film Nočna premikanja. 5. 9. ameriški barvni film Grozote bele zarje. 8. 9. zahodno nemški barvni film Kravi jastreb Aljaska.

malioglas

SLUŽBO DOBI

VAJENKO sprejme brivsko-frizerski salon Lavrišek, Krško.

ZAPOSLIM trgovskega potnika za prodajo rolet, najraje vestnega upokojenca. Roletarstvo Medle, Zabja vas 47, Novo mesto, telefon 23-673.

SPREJMEM samostojnega mizarja. Prednost: vozniško dovoljenje. Zasluzek 20.– do 25.– din na uro. Nastop takoj, samsko stanovanje zagotovljeno. France Merjasec, reklamni atelje, Ljubljana-Sentvid, Guncelje, Strukljeva 17, telefon (061) 51-641.

TAKOJ ZAPOSIM mizarkega pomočnika. Samsko stanovanje na razpolago, zaposlitev stalna, plača dobra. Lahko začetnik, vaje dela na strojih. Franc Šlibar, mizarstvo, 64270 Jesenice, Kejžarjeva 33.

KEMIČNA ČISTILNICA OBRC, Kom. Staneta 3, Novo mesto, sprejme takoj likarico za nedolocen čas.

FRIZERSKO učenko sprejme v uk frizerski salon Milka, Partizanska 3, Novo mesto.

STANOVANJA

ZAKONSKI PAR brez otrok išče enosobno stanovanje, garsonjero ali sobo s souporabo kopalnice in kuhinje v Novem mestu. Naslov v upravi lista (2548/76).

NUJNO POTREBUJEM enosobno stanovanje ali garsonjero v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (2543/76).

ODDAM sobo dvema fantoma. Naslov v upravi lista (2597/76).

MLADA družina išče sobo in kuhinjo v mestu ali okolici. Plača za leto vnaprej. Naslov v upravi lista (2595/76).

NUJNO potrebujem enosobno stanovanje ali garsonjero. Milojka Zadkovič, Nad mlini 22, Novo mesto.

ODDAM sobo. Gotna vas 40.

EKONOMISTKA išče sobo s kopalnico in posebnim vhodom v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslove oddajte v upravi lista (2590/76).

Motorna vozila

PRODAM dobro ohranjen Peugeot 204. Informacije na telefonu (068) 84-159.

PRODAM pony expres, dobro ohranjen. Boris Legiša, Drska 11, Novo mesto.

PRODAM traktor Deutz 15 KM s koso, Mijo Šoštar, Kraj Gornji 23, Zp. Dubravica pri Zaprešiču.

PRODAM dobro ohranjeno zastavo 750, letnik 1970, registrirano do aprila 1977. Naslov v upravi lista (2561/76).

PRODAM motor Tomos 12 v dobrem stanju. Peter Reba, Partizanska 1, Novo mesto.

PO UGODNI ceni prodam fiat 850. Naslov v upravi lista (2541/76).

POCENI prodam avto Ford taunus MTS v dobrem stanju, registriran do aprila 1977. Plačljivo lahko tudi s čekom. Franc Štine, Nad mlini 56, Novo mesto.

PRODAM AVTO znamke Skoda v voznem stanju, letnik 1970. Ogled vsak dan od 14. ure dalje. Tone Kelhar, Bizelsko 165, 68259 Bizelsko.

PRODAM SKODO MB 1000, letnik 1967 v voznem stanju. Ogled vsak dan od 16. do 20. ure pri Francu Lojku. Zajčji vrh 5, Stopiče.

UGODNO prodam zastavo 750, letnik 1971. Alojz Strgar, Kostanjevica, Gorjujeva 3.

KOSTANJEVICA: 4. 9. ameriški film Ljubimec velikega stila. 5. 9. ameriški film Gusarji z zelenega otoka.

KRŠKO: 4. in 5. 9. ameriški film Ubijte Charlyja Warricka. 8. 8. ameriški film Papirni mesec.

NOVO MESTO, KINO KRKA: 2. in 3. 9. domači barvni film Atentat v Sarajevu. 4. in 5. 9. ameriški barvni film Poročilo o umoru. 5. 9. ameriški film – matineja Tarzan in sirene. 6. in 7. 8. ameriški barvni film Ptice, čebele to delajo. 8. in 9. 8. italijansko-egiptovski film Pustinska fronta.

RIBNICA: 4. in 5. 8. ameriški barvni film Grof Jorga – vampir.

SEVNICA: 4. in 5. 9. francoski film Marseljski klan. 8. 9. angleški film Poslednji Hitlerjevi dnevi.

SENTJERNE: 4. in 5. 9. film Podvigi slavnega mornarja Popaja.

TREBNJE: 4. in 5. 9. francoski barvni film Goreča ljubezen.

VINSKI HRAM s stiskalnico vred, v dobrem stanju, ugodno prodam. Možna je tudi preureditev za vikend-brunarico. Naslov v upravi lista ali po telefonu (068) 81-105 (interna 01) vsak dan od 6. do 14. ure. (2600/76).

KUPIM

KUPIM osebni avtomobil od letnika 1972 dalje po možnosti na potrošniško posojilo za katerikoli material. Naslov v upravi lista (2571/76).

KUPIM zadržljivo parcelo v okolici Novega mesta. Anton Turk, Ločna 19, Novo mesto.

POSEST

KUPIM hišo (lahko tudi neveljavna) v mirnem ali mokrnoški občini. Naslov v upravi lista (2559/76). HIŠO S TRISOBNIM stanovanjem, lokalom, primernim za gostinsko ali drugo obrt, in posestvom s 3,25 ha obdelovalne zemlje in 1,5 ha gozda ugodno prodam. Posestvo s hišo leži ob cesti drugega reda Krško-Senovno-Kozje, oddaljeno 15 km od Krškega. Prodaja samo hišo. Maks Zupan, 68282 Koprivnica pri Brešanici.

NOVO VISOKOPRITLIČNO hišo, zgrajeno do tretje faze (pokrito), in vrt na Omoti pri Semiču prodam. Ponudbe: Jože Stricelj, Omota 7, 68333 Semič.

NAJBOLJŠEMU ponudniku prodam hišo z gospodarskim poslojem (voda in elektrika) ter 20 arov vinograde na žici v Orehovu pri Kostanjevici na Krki. Cena ugodna. Stane Kavčič, Orehovec 11, Kostanjevica.

POCENI prodam vinograd v Osredku pri Krškem. Voda in elektrika v bližini, primerno za vikend. Karolina Škofljanc, Brege 2, Leskovec pri Krškem.

PRODAM hišo in vrt ob asfaltni cesti blizu Semiča (voda in elektrika v hiši). Možen tudi nakup njiv, travnikov in gozdov. Ponudbe pošlji na naslov: Kristina Bulič, Ljubljana, Gorkičeva 16.

PREKLICI

KDOR BO skrival ali kupoval premičnine od Ljudmile Zupančič, Grajska 5, Crnomelj, ga bom sodno preganjala. Jože Zupančič, Dol. Toplice 17.

TEREZIJA KUPLNIK, Golušnik 12, Otočec, opozarjam moža Miha Kuplenika, Golušnik 12, Otočec, da nisem plačnik njegovih dolgov in da nima pravice prodajati brez moje vednosti premičnin in nepremičnin. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

RAJKO RAJER, Vinji vrh 7, Smarješke Toplice, opozarjam vsakogar, da nisem plačnik dolgov trenutno še moje žene Marije Rajer, brez stalnega bivališča. Za laž pa jo bom sodno preganjala.

OBVESTILA

CFNJENE stranke obveščam, da bom v začetku septembra odprla cvetličarno v Crnomlju, Ul. Staneta Rozmana 24, in se pripravim! Tončka Janžekovič.

IZDELUJEM vse vrste rolet in žaluzij ter opravljam vsa popravila. Roletarstvo Medle, Zabja vas 47, Novo mesto, telefon 23-673.

R A Z N O

DENARNICO, izgubljeno pri Pionirju v Novem mestu 25. avgusta 1976, dobite pri Nikoli Vujanoviču, Bršlin 44, Novo mesto.

PROSIM poštenega najditelja žepne srebrne ure z verižico znamke Schaffhausen, ki sem jo izgubil pretekli teden v IMV-avtomob. proizvodnja ali v bližini parkirnega prostora, naj mi jo proti nagradi vrne pri vratarju podjetja ali na naslov: Pavel Udovič, Adamičeva 67, Novo mesto, ker mi je dragocen spomin.

POROČNI PRSTANI! – Želite trajen in lep spomin? Poročne in okrasne prstane ter druge zlate izdelke dobite pri Otmarju Zidarju, zlatarju na Gosposki 5, Ljubljana (poleg univerze). – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

ODDAM dva poslovna prostora v izmeri oca 40 m², ki imata vsak svoj vhod s ceste, primerna za vsako mirno obrt. Voda in elektrika v hiši. Naslov v upravi lista (2593/76).

ZELIM spoznati kakršnokoli upokojenko do 55 let, da bi prišla k meni. Sem ločen ne po svoji krivdi, miren in dober gospodar star 50 let z novo hišico na lepem kraju blizu Laškega. Ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro „LEPA JE SAVINJSKA DOLINA“.

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustila naša dobra žena, mama, stara mama in teta

FRANCIŠKA JENIČ
iz Stranske vasi 33

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje. Prav lepa hvala kolektivu Novoteksa, Cestnemu podjetju in Krki. Prav tako se zahvaljujem pevskemu zboru Ruperč vrh ter župniku za lep pogrebni obred.

Žalujoči: mož Janez, sin Tone z družino, hčerka Fani z družino, Malči z družino ter hčerka Marija.

Obvestilo upravam poš v 9 občinah

Uprave vseh pošt na Dolenjskem, v Beli krajini, Spodnjem Posavju ter kočevsko-ribniškem predelu prosimo, da ob jesenski izterjavi naročnine upoštevaajo naslednje navodilo:

Odrezke (položnic) enega obračuna nam pošljite istočasno, ko nakazujete denar, da se vknjižba ujema tako s številom odrezkov kot z zneskom, ki ga pošiljate za to nakazilo.

NAROČNIŠKI ODDELEK DOLENJSKEGA LISTA

ZAHVALA

Nenadoma je utihnilo plemenito srce naše srčno ljubljene žene, mame, babice, prababice in tete

ANE
JUREJEVIČ

iz Gradca 32 v Beli krajini

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in kolektivom za darovano cvetje. Vsem, ki so nam ustno ali pismeno izrazili sožalje in jo tako polnoštevilno spremlili na njeni zadnji poti, iskrena hvala. Iskrena hvala sosedom, zdrav. osebju Metlika in bolnici Novo mesto, internemu odd. in vsem, ki so ji lajšali zadnje ure trpljenja. Tov. Zoški Boje in tov. Antonu Klepcu za tako zanjilje besede lepa hvala. Hvala godbi in župniku. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Žalujoči: mož Martin, otroci Pepca, Mimica, Milka, Tinko, Tončka in Julij z družinami

Gradac, Otok, Muenchen, Ljubljana, Kočevje, Kranj

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi moje drage mamice, hčerke, sestre in tete

ANE SUŠA

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala sestanovalcem, sodelavcem in sindikatu tovarne zdravil Krka in IMV za podarjene vence in ostalo pomoč. Najlepa hvala pevcem in upniku s Trebelnega za poslovilne besede in opravljeni obred, župniku iz kapitlja ter bogoslovcu Zagarju. Nadalje se zahvaljujemo vaščanom iz Čerovca, družinam Domitrovič, Segina in Pustotnik, sorodnikom in mojim soščolcem.

Žalujoči: hči Marinka, mama, brata Ivan in Lojze z družinama, sestra Milka z družino in Vidmarjevi.

Novo mesto, Cerovec, Kanada, Kranj.

V SPOMIN

FRANC
RADANOVIČ

z Vrhja 23

2. september 1974 – 2. september 1976

Dve leti bo, odkar te ni, a v naših srcih spomin nate vedno živi.

Žalujoči: žena Marica, hčerka Tinka z možem, vnukinja Slavica z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube mame

MARIJE ŠERBEC

iz Sevnice

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, ji darovali cvetje in vence. Posebna zahvala župniku za opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste s svojo prisotnostjo počastili njeno zadnjo pot.

Žalujoče hčerke: Marica, Fanika, Anica z družinami, sin Vili in drugo sorodstvo

Sevnica, Ljubljana, Essen, Mali Kamen

Naročnikom Dolenjskega lista

Po vsej Sloveniji so te dni začeli pismonoše pobirati naročnino za letošnje drugo polletje (84,50 din). Pošti in nam boste prihranili mnogo dela, sebi pa tudi dodatnih stroškov, če boste naročnino poravnali takoj. Zato vas prosimo, da svojega pismonoše ne odpravite ob tem obisku praznih rok. Zamudnikom smo pristeli tudi zaostanek iz prvega polletja, kar velja tudi za tiste nove (letošnje) naročnike, ki doslej kljub vabilu še niso poravnali naročnine zadnjih mesecev prvega polletja.

NAROČNIKE IZVEN SLOVENIJE prav tako prosimo, da čimprej poravnajo naročnino do konca leta; položnice bodo prejeli prihodnje dni.

NAROČNIKE V TUJINI bomo o njihovih zaostankih naročnine obvestili v prihodnjih tednih. Prosimo jih, da pošljejo naročnino z mednarodno poštno nakaznico ali s čekom v priloženem pismu.

VSE NAROČNIKE, ki so v zadnjem času, ko je že potekala priprava za jesensko izterjavo naročnine, sami poravnali svojo obveznost do lista, pa posebej prosimo, da to pismonoši povedo in mu hkrati pokažejo potrjeno položnico.

NAROČNIŠKI ODDELEK DOLENJSKEGA LISTA

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto – USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Prime, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zelenik. Oblikovalec Priloge Peter Simič.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lubšina.

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 5 din – Letna naročnina 169 dinarjev, polletna naročnina 84,50 din, plačljiva v naprej – Za inozemstvo 340 din ali 20 ameriških dolarjev oz. 49 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9

OGLESI: 1 cm višine v enem stolpcu 60 din, 1 cm na določeni strani 90 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 120 din. Vsak mali oglas do 10 besed 22 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 7 od 3. 1. 1975. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu – 52100-601-10558 – Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 – Telefon (068) 23-611 – Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo – Časopisni stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, Novo mesto – Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica Ljubljana.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

ČETRTEK, 2. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Mladi koncertant. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Uganite, pa vcm zaigramo po želji. 12.10 Zvoki znanih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Jure Mamičević: Grozni sukači in siva grozna plesen. 12.40 Od vas! do vas!. 14.05 Zapojimo pesem. 14.40 Mehurčki. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Naš gost. 17.00 Studio ob 17.00. 19.40 Minute z ansambлом Jožeta Kampača. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 21.40 Lepe melodije. 22.20 Slovenska instrumentalna glasba. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

PETEK, 3. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo. 9.30 Glasbena medira. 9.40 Slovenska umetna zborovska pesem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Po Talijinih poteh. 12.10 Revija orkestrtov in solistov. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Mirjana Pavle: Uporaba herbicidov v naših gozdovih. 12.40 S pihalnimi godbami. 14.05 Mladina poje. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Z ansambлом Jožeta Privška. 17.00 Studio ob 17.00. 19.40 Minute z ansambлом Mihe Dovžana. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Stop pops 20. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Jazz pred polnočjo.

SOBOTA, 4. SEPTEMBRA: Od 0.05 do 5.00 Nočni zabavni radijski spored. 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 9.35 Počitniški pozdravi. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Sedem dni na radiu. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Marija Orešnik: Tudi jeseni in pozimi naj kokuši dobro nesejo. 12.40 Veseli domači napevi. 14.05 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.45

„Vrtljak“. 16.45 S knjižnega trga. 17.05 Gremo v kino. 18.05 Poletni divertimento. 19.40 Minute z ansambлом Deča Zgurja. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Radijski radar. 21.14 Za prijetno razvedrilo. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 5. SEPTEMBRA: Od 0.05 do 5.00 Nočni zabavni radijski spored. 8.07 Radijska igra za otroke. 8.46 Skladbe za mladino. 9.05 Še pomnite, tovariši... 9.55 Vojaki, dober dan! 10.05 Isčemo popevko poletja. 11.00 Poročila Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.05 Nedeljsko popoldne. 16.00 Zabavna radijska igra. 19.40 Glasbene razglednice. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Skupni program JRT-Sarajevo. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 V lučeh semaforjev.

PONEDELJEK, 6. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.20 Izberite pesmico. 9.40 Vedre melodije. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Za vsakogar nekaj. 12.10 Veliki revijski orkesteri. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Franc Grum: Kako porabiti jesenske pridelke s travnikov. 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 14.05 Po amaterski zbori. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana. 17.00 Studio ob 17.00. 18.00 V godalih od dua do kvarteta. 18.25 Zvočni signali. 19.40 Minute z ansambлом Dobri znanci. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Če bi globus zaigral. 20.30 Operni koncert. 22.20 Popevke iz jugoslovenskih studiev. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 7. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo. 9.30 Iz glasbenih sol. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Promenadni koncert. 12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti dr. Tatjana Štupica: Kam s koruznico po strojnem ali ročnem spravlju koruzice za zrnje. 12.40 Po domače. 14.05 Kaj vam glasba pripoveduje. 14.40 Na poti s kitaro. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Spomni in

pisma. 17.00 Studio ob 17.00. 18.00 Koncert po željah poslušalcev. 19.40 Minute z ansambлом Franca Puljarja. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 Radijska igra. 21.55 Glasbena medira. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Popevke se vrtijo.

SREDA, 8. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade radovednece. 9.25 Zapojimo pesem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Urednikov dnevnika. 12.10 Opoldanski koncert lahke glasbe. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Vilko Stern: Druženoekonomski odnosi med proizvajalnimi vinskimi kletmi in vinogradniki. 12.40 Pihalne godbe vam igrajo. 14.05 Ob izviri ljudske glasbene umetnosti. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Loto vrtljak“. 16.45 Sprehodi instrumentov. 18.00 Iz repertoarja zborov Jugoslovenskih radijskih postaj. 18.25 Poje basist Danilo Merlak. 19.40 Minute z ansambлом Latinos. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Koncert iz našega studia. 22.20 S festivalov jazz. 23.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe.

RADIO SEVNICA

SREDA, 8. SEPTEMBRA: 16.00 Napoved programa in EPP - 16.20 Tisoč in en nasvet - 16.30 Poročila - 16.40 Po domače - 16.55 Količek za ljubitelje malih živali - 17.05 Disko klub brez imena - 17.35 Novosti iz knjižnice - 17.50 Minute z Markom Brečljem - 18.00 Zaključek programa

SOBOTA, 11. SEPTEMBRA: 16.00 Sobotni vrtljak (napoved programa in pop glasba) - 16.15 IPP - 16.30 Poročila - 16.35 Smejmo se - 16.40 Svetujemo vam - 16.50 Narodnozabavna glasba - 16.57 Melodija za slovo.

NEDELJA, 5. SEPTEMBRA: 10.30 Napoved programa in EPP - I. del - 10.45 Kako je bilo takrat, ko je odšla na vrh Triglava prva ženska - 10.55 Po domače - 11.10 Kmetijski nasveti - 11.30 IPP II. del - 11.40 Naš razgovor - 12.00 Za vsakogar nekaj - 12.30 Poročila - 12.50 Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 Zaključek programa

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 3. SEPTEMBRA: 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Catch Kandy, serijski barvni film (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Slovenski rock: Skupina Predmestje in Branka Kraner, barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj) - 20.00 Propagandna oddaja (Lj) - 20.05 Kako pa kaj oče, barvna humoristična oddaja (Lj) - 20.30 Propagandna oddaja (Lj) - 20.35

Dinar - kam in po kaj - barvna oddaja (Lj) - 21.05 Barvna propagandna oddaja (Lj) - 21.10 Kojak - serijski barvni film (Lj) - 22.00 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA, 4. SEPTEMBRA: 15.55 Nogomet Olimpija: Veže - prenos v odmoru Propagandna oddaja (Lj) - 18.10 Obzornik (Lj) - 18.25 Disneyev svet - barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Desiree - barvni film (Lj) - 21.45 Moda za vas (Lj) - 21.55 Prodali so jih milijoni: The Degrees, Dana - barvna oddaja (Lj) - 22.40 TV dnevnik (Lj) - 22.25 625 (Lj)

RADIO BREŽICE

ČETRTEK - 2. SEPTEMBRA: 16.00 - 16.35 - Napoved programa - Poročila - Melodija za prijetno popoldne - 16.35 - 16.45 - AKTUALNOST TEDNA: Samoppravne interesne skupnosti pred novim dogovorjanjem - 16.45 - 17.00 - Obvestila in reklame - 17.00 - 18.00 - Glasbena oddaja IZBRALI STE SAMI

SOBOTA - 4. SEPTEMBRA: 16.00 - 16.30 - Napoved programa - Sobotno kramljanje: Tudi ljubiteljstvo pomeni velik delež v našem kulturnem življenju - Jugoton vam predstavlja - 16.30 - 16.40 - Radijska univerza: Potreba po ljubecnih - 16.40 - 17.00 - Kronika - 17.00 - 17.30 - Iz naše polpretekle zgodovine - Obvestila in reklame - 17.30 - 18.00 - RUMENI FRIZIDER

NEDELJA - 5. SEPTEMBRA: 10.30 - 12.00 - Napoved programa - Uvodnik radia Brežice - Domače zanimivosti iz brežiške občine - Zapis: prvič čez solski prag - Vesti iz Krškega - Za naše kmetovalce - Stabilizacija porabe v zdravstvenem varstvu (četrto nadaljevanje) - NEDELJSKI MAGNETOFONSKI ZAPIS - Obvestila in reklame - Spored naših kinematografov - 12.00 - 15.00 - OBČANSKI ČISTITAJO IN POZDRAVLJAJO

TOREK - 7. SEPTEMBRA: 16.00 - 16.30 - Napoved programa - Poročila - Iz produkcije RTV Ljubljana - 16.30 - 17.00 - Iz naše matične knjižnice - Športni pregled - V brežiškem kinu ta teden - Obvestila in reklame - 17.00 - 18.00 - Iz življenja v JLA - Mladi za mlade

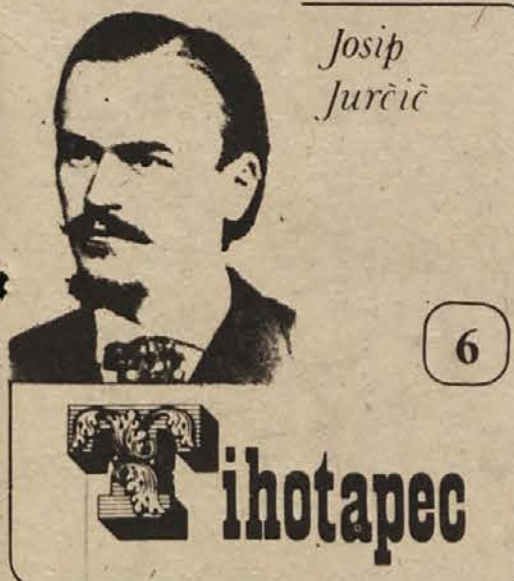
nadaljevanka TV (Bg. Lj) - 20.45 Propagandna oddaja (Lj) - 20.50 Skrivnosti Jadrana: Cesar Franc Jožef I. barvna oddaja (Lj) - 21.20 TV dnevnik (Lj) - 21.50 Športni pregled (Sa).

PONEDELJEK, 6. SEPTEMBRA: 17.05 Nori besednjak, barvna lutkovna serija TV Beograd (Lj) - 17.20 Zuzelke, barvna serija (Lj) - 17.45 TV obzornik (Lj) - 18.00 Mozaik (Lj) - 18.05 Psihologija dela: Pravemu človeku - pravo delo (Lj) - 18.35 Odlučimo (Lj) - 18.45 Mladi za mlade (N. Sad) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.05 L. Suhodolčan: Mož, ki je imel želvo, barvna drama (Lj) - 21.15 Kulturne diagonale (Lj) - 21.45 Mozaik kratkega filma (Lj) - ... TV dnevnik (Lj).

TOREK, 7. SEPTEMBRA: 17.15 Vrtec na obisku: Račke, igračke, barvna oddaja (Lj) - 17.30 Catch Kandy, serijski barvni film (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Ne prezrite: Mlada poezija (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 TV trim test (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.05 Pogovor o... (Izkušnje s samoprispevkem) (Lj) - 20.55 Barvna propagandna oddaja (Lj) - 21.00 H. Fallada: Kmetje, bombe in oblast, barvna nadaljevanka (Lj) - 22.30 TV dnevnik (Lj).

SREDA, 8. SEPTEMBRA: 17.10 Beli delfin, serijska barvna oddaja (Lj) - 17.25 Razgovor z dragocenostmi, dokumentarni film (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Davek tari - dokumentarna oddaja (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Od vsakega jutra raste dan: Radovljica, barvna oddaja (za JRT) (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.05 Film tedna: Branjevec, barvni film (Lj) - 21.35 Majhne skrivnosti velikih mojstrov kuhinje (Lj) - 21.45 - Miniaturo: Boško Petrović Convention z gosti - III. del barvne oddaje (Lj) - 22.05 TV dnevnik (Lj).

ČETRTEK, 9. SEPTEMBRA: 17.20 Romunska barvna risanka (Lj) - 17.30 Trapollo HH 33 (Lj) - 18.05 Obzornik (Lj) - 18.20 Mozaik (Lj) - 18.25 Zenske plemenite Masai, barvna serija Izmurajoči svet (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.05 Najvažnejši dan življenja, barvna nanizanka (Lj) - 21.05 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.45 Dubrovnško poletje: S. Prokofjev: VII. simfonija (Lj) - 22.15 TV dnevnik (Lj).

ubijejo ali pa on koga. le brž, oče, za božjo voljo!"

„Moj Bog, moj Bog, to ti je križ zanj! E. France, France!“ javkal je stari ter hitro stopil čez vežo. Ravno je hotel kljuko pritisniti, ko se vrata majhno odpro in boječe smukne iz krme mali Tekmec. Zagledavši starega Štivrnikarja, je menda menil zopet kakega sovražnika imeti pred oči. zato je tik stene na pol počenil. Ko se je pa na prvi pogled prepričal, da mu ta ni nevaren, obesil se mu je na roke in klepetal: „Boter, ljubi moj boter, ne hodite v hišo, beziva, zakaj vrat vam bodo zavili, kakor so ga meni hoteli, kakor bi bil neumno živinčec, resnico, boter, nikarte ne hodite!“

„Pustite me, prijatelj,“ dejal je stari in, palico stisniviši v pest, je odprl dur.

V

Morda je malo dežel, kjer bi prebivalci primerno toliko lastno pridelanega vina popili, kakor ga Kranjci, posebno Dolenjci, popijo. Kadar je sedel kmet k vinu, ne pusti ga z lepo. Z mladih let te močne pljače vajen, popije jo nekateri toliko, da bi bil marsikje drugod zgled nezmemosti in čudo vinopivcev. Pa tudi nastopki tega vinopivstva se vidijo očitno. Le primerimo olopihca, nemškega Bavarca, vinsčaku slovenskemu Kranjcu: tam najdemo debelega, trebušnega moža rdečih lic in na videz zdrave barve, tu pa vidimo sesušenega, koščene kmeta, cigar obraz je sicer od sonca zatemnel, vendar bolj na blede vleče, ker je podoba, kakor bi bil iz kosti in kože. In vendar, ko bi ju, primerjaje njuno telesno moč, postavili iz oči v oči, kateri bi pač ognel se drugemu?

Pri vsem tem pa, da slovenski kmet rad vino pije in rad zanj da, vendar popolnoma ne pozabi, kako težko je denar pridobiti. Redko se dobode med pivci tako gostoljuben človek, da bi za neznanca plačal, dasiravno skoraj vsakemu človeku v kupici piti ponudi, ako se ne boji zamere.

Frtnatek Tekmec sam je moral omenjeni večer to skusiti, če mu že tudi staremu slovenskemu pijančku ni bilo treba te skušnje. Prišel je bil k Rebniku z malo denarja, žejen je pa bil za veliko. Upal je tukaj kaj tihotapec dobiti in zmeniti se z njimi za kakov zaslužek. Toda to mu ni šlo, ker edina dva pričujoča sta se zmenila s Francetom in sta Frtnatku precej od kraja povedala, da ga ne potrebuje. To je Tekmeca tolikanj bolj ugriznilo, ker je za gotovo pričakoval kakega zaslužka. Tiho se je usedel za ogel na prejšnje mesto k drugim možem, odvezal z zobmi in noliti trikrat

zavozlani mošnjiček, preobrnil vse čisto, pa nikakor ni mogel več najti, nego kolikor je bilo plačati za prvo pot. Kranjski pijanci so namreč prepametni, da bi se dali svojim krčmarjem opehariti, in, četudi zaupajo njihovi poštenosti, vendar jim rajši vzamejo še priliko in skušnjavo, ki bi jih utegnili zapeljati: in sicer tako, da plačujejo večkrat račun.

Za prvi račun je bil tedaj Tekmec našel nekaj malega denarja, potem pak, ko so se drugi mozejo Golmanovega nasveta poprijeli, da bi namreč še in še pili, jel je skrbno premislejevati, kaj bi storil: ali bi se zavlekel na peč spat ali pa bi še pil, predržno upaje na tuje mošnje. Ko si je bil kaka dva poto ustnice obilnil in ko je čutil, da je grlo zmerom bolj suho, sklenil je z velikim pogumom piti, za plačilo bo že, kakor bude.

In ravno ta nesrečni sklep malega moža Tekmeca je bil vzrok, da se večer ni po krčmarjevi volji izšel in da je vstal velik hrup in šum po izbi.

Kmečki mozejo so imeli navadne pogovore o letošnji kapljici, primerjaje jo lanski, o pridelkih, o davku in desetini, če bude stari Trpotec hečar omožil in ako mu kaže zeta jemati, in druge navadne reči, v katere je Frtnatek tudi kakovo pametno bleknil, potegniviši globoko iz kupe. Vedno težja in težja je bila Tekmeca glava, vendar je dobro vedel, da ga bodo kmalu prijeli ljudje pri duši za denar, in skrb ga je malo treznega držala. Bal se je pa bolj za svojo kožo, da se ne bi pobratila s kakovo ljudsko pestjo, kakor pa za pošteno in častno ime. Ko so bili celo graničarji prišli, Hrvača pospala in France odšel iz hiše, izginil je Frtnatku zadnji up, da bi srečno mleko pojedel, v katero je tako nepremišljeno k rluh zadobil. Najbolj pa si je bil v strahu pred graničarji, da ga ne bi uklenili in zaprli.

Dolgo misli revež, kaj bi storil. Nazadnje pomakne klobuk na glavo, vzame malo culico pod pazduho in tiho šepeta ven. Toda bila je že nesrečna luna to noč, zagleda ga mlad vaščan izmed pivcev ter mu grme zapove, naj počaka, da plačajo; če ne, pa mu bude cepeli raztegnil. Moral je torej nazaj, s počasnimi koraki je šel na ogel in mislil drugače pomagati si iz nepritlike.

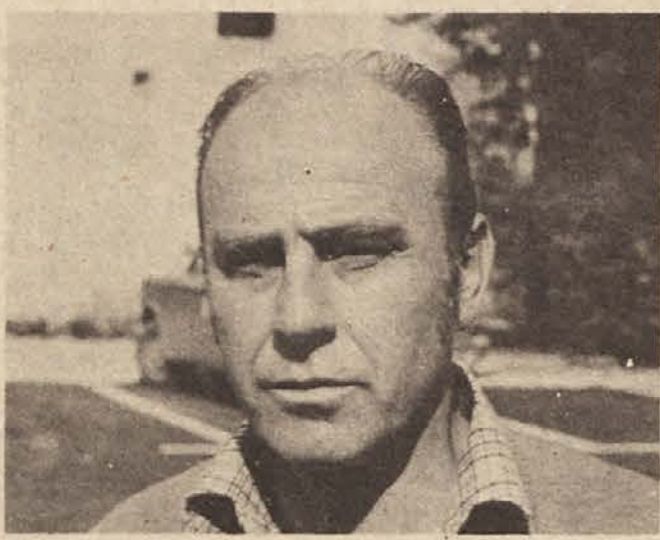
Zopet vstane, gte tiho na stran in starega v kotu sprečega Hrvača počuka: „Boter, o ljubi boter!“ „Ondel te vrag, človeče, što češ?“ zarezal je tihotapec šepetaje. „Posodite mi petico denarja, boter, precej jo vam vrnem; bodite tako dobri, boter, lepo vas prosim, malo manj ko Boga,“ šepče Tekmec. „Odlazi!“ dejal je stari Ivan.

„Kaj me ne poznate, boter s Hrvaškega? Jaz sem tisti Tekmec, ki sem včasih krivonogemu Petru tobak nosil, jaz vas tudi poznam, vi pa krivonogega Petra in tako na pol tudi mene. Pomagajte, boter Ivan, pomagajte in posodite mi petico.“

„Odlazi!“ dejal je tihotapec in jezno z zobmi zaskrtal, roko dvigniviši, kakor bi ga hotel pod rebra suniti. Tu se ni dalo torej nič opraviti, to je Tekmec previdel, zato se je obrnil na milost krčmarjevo in še njega na tihem poprašal, ali zastoj; tudi Rebnik mu hrbet obrne. Zalosten in brez tolažbe se Tekmec zopet usede in, vdan v vsakršno usodo, pričakuje, kaj bo iz tega. Ni mu bilo treba dolgo čakati. Možeje so hoteli skleniti pijančevanje za ta večer in vsak je položil svoj del na mizo. Zastoj je Tekmec obetal, da bude že se on dodal pozneje, pivci so hoteli račun plačati skupaj. „To je navada med nami, da vkup pijemo in vkup plačamo. Daj, ali boš pa klobuk zastavil in kamizolo, če ti bude krčmar kaj upal na vse to blago,“ rekel je Dlek. Tekmec se ni hotel vdati, da denarja nima, in je zmerom obetal. Jezilo ga je, da so tudi graničarji jeli se smejeti z kmeti vred njegovi zadregi. Stopi še enkrat k Hrva. u, naslonjenemu na mizo, in reče potihno: „Boter, o, lepo vas prosim petice!“ Ali Hrvat, ki se je bal, da ga ne bi zagledali služabniki orožene pravice, odgovoril je samo s svojimi: „Odlazi!“ in je dalje, v mizo uprt, delal se, kakor bi spal.

„Ali vam tudi tisti mož noče dati, očanec?“ vpraša najstarejši graničar smeje se Tekmeca.

„Koga? Kaj sem ga kaj prosil? Boter cesarske postave, pri miru me pustite, jaz ne prosim ničesar ni vas ni drugih,“ odgovori jezen Tekmec ter se nasloni na mizo, uprt v dlan, klobuk s širokimi k rajci nazaj pomaknen, da so se videli dolgi, sivi lasje v redkih kodrih viseti po nagubanem čelu. Začno siliti vanj bolj za šalo ko za resnico, naj izvleče mošnjo. Zdjaj in zdaj ga prime kdo izmed vinskih tovarišev za ramo in ga vrlo potrese: „Plaćaj, Tekmec!“ Tudi najpotrpeljivejšemu je enkrat preveč. Tako Frtnatek ni mogel dolgo trpeti teh nadlog in krivice, nehal je vpiti: „Boter, saj bom plačal, zdaj se še ne mudi!“ in dal je enemu izmed svojih sitnih sosedov precej neprijazno klobuto po zobeh. Toda ta se ni dal vsaki pesti biti, prijel je tedaj malega možička za vrat in ga je trdo kakor v kleščah stisnil v kot. Za prvega revež ni mogel do sape priti, z zadnjjo in največjo močjo se je upiral, da bi roko, ki ga je tishčala za vrat, od sebe spravil. Teško bi se mu bilo to kdaj zgodilo, ko bi ne bil njegov sovražnik sam malo popustil, da Frtnatka ne zadavi.

„Tudi Rimljani nas uče“

Pa čeprav je Ribničan šele 15 let, ga vsi poznajo. Nenehno ga kličejo na ta ali oni sestanek, njegova pomoč je vsepovsod dobrodošla.

„Težko je dandanes otrokom, ko se odločajo za bodoči poklic, zato je toliko bolj pomembno poklicno usmerjanje učencev, ki smo ga vključili v program naše osnovne šole.“

Prof. Janez Debeljak je tudi predsednik kulturne skupnosti v Ribnici.

cevanju, da je prav v tej občini preveč kulturnega mrtila. „Resnica je takšna. Zame je kultura vsak odnos do vrednot, ki jih človeštvo premora.“

Ob koncu naj predstavim našega sogovornika še z druge strani. Marsikomu je znana njegova knjiga o Loškem potoku, ki jo je izdal leta 1972, le malo pa je takih, ki vedo, da zbira tudi gradivo o zgodovinski preteklosti Ribniške doline.

BOJAN BUDJA

Kos – kot da je dobil krila

Slavko Kos postal republiški prvak, prvi med novomeškimi letalci

Na novomeškem letališču v Prečni je bil 28. in 29. avgusta 12. republiški rally motornih pilotov.

V zelo močni konkurenci si je Novomeščan Slavko Kos priboril naslov republiškega prvaka in pokal, darilo IO ZLOS.

Organizatorji prvenstva so bili novomeški letalci. Organizacija je bila na visoki ravni.

Prav tako je svoje delo zelo dobro opravila tudi tekmovalna komisija.

Pokrovitelja 12. republiškega prvenstva motornih pilotov sta bila tovarna zdravila Krka iz Novega mesta in zavarovalnica Sava iz Ljubljane.

Tekmovalci so dosegli naslednje rezultate: 1. Slavko Kos (N. m.) 547 točk. 2. Oto Verbančič (Maribor)

529, 3. Vlado Otovičar (Lj) 504, 4. Jaka Šmid (N. m.) 495, 5. Milan Kralj (Ptuj) 493, 6. Danilo Hojnik (Ptuj) 488, 7. Zmago Jeršan (Lj) 456, 8. Maks Berčič (Lj) 447, 9. Drago Krepl (Ptuj) 421, 10. Marko Zavrl (N. m.) 415 točk.

S. PETRIC

REPUBLIŠKI PRVAK – Slavko Kos in njegov pomočnik Zoltko Pekolj v letalu AERO – 3 se zadnjič pregledujeta naloge, ki sta jih dobila nekaj minut pred poletom.

„Masti, žganja in krompirja!“

Karel Anderlič je moral s hudo poškodovano glavo v bolnišnico, ker so ga Romi poškodovali s kamnom

24. avgusta zvečer je bil v Zagradu pri Skočjanu žrtev romskega nasilja 76-letni Karel Anderlič iz Jesenic, ki je z ženo prišel na odih in sestri pomagat na kmetijo.

Ta dan so se nomadski Romi iz Vel. Podloga z dvema vozema pripeljali v Zagrad. Po vasi so najprej prosjčili, otroci pa so medtem tudi kradli po njih.

„Prišli so k hiši in zahtevali take stvari, ki jih še sami nimamo dovolj.“

krompir. Dva moška sta bila groba z mojo ženo, zato sem nastopil in jih hotel zlepa spraviti iz hiše.

Ugotovljeno je, da je Anderličeva žena Antonija klicala na pomoč, in ko je prišel zraven njen mož Karel, sta ga brata Branko in Zdenko Brajdič napadla.

Ne za dolgo, kajti še isti večer so jih mokronoški miličniki izsledili pri Trebelnem.

IZSILJEVALA NA CESTI

27. avgusta zgodaj zjutraj je Darinka Prešeren iz Brežic zapeljala avto s parkirnega prostora na cesto, ni se pa prepricala, če je pot prasta.

Tako je prišlo do trčenja z mopedom Francem Arhom iz Boršta, ki je pripeljal po prednostnem vozišču.

„Kljub vsej modernizaciji, s katero čas dandanes uniformira ljudi, menim, da bi vsak kraj moral ohraniti nekaj svoje prvinskosti.“

SHOW SKUPINE IZ BRAZILJE

V sredo, 8. 9. 1976 se ob 19. uri obeta ljubiteljem južnoameriškega melosa in ritma ena najkvalitetnejših prireditev na Dolenjskem.

Predprodaja vstopnic bo v upravni pisarni športne dvorane, kiosku pred dvorano in poslovalnici Kompas na Nove trgu.

V mesnici prodajali iz „črnih“ zakolov

Anton Hervalj, poslovodja zadrugne mesnice na novomeški tržnici, je v preiskavi – Prodajal je nepregledano meso, kupljeno pri zasebnikih

Ko so 6. avgusta v večernih urah zasačili Hervalja, kako je od „dobaviteljev“ nosil v mesnico velike kose, skoroda ni mogel tajiti.

Zaenkrat je znano, da je poslovodja Hervalj lani in letos nakupil 798 kg govejega mesa iz črnih zakolov po 30 dinarjev in ga strankam prodajal kot neoporečno zadrugno meso po 38 din kilogram.

Po podatkih iz UJV je imel Hervalj tudi nekaj pomagačev, dobaviteljev: Henrika Štuparja iz Stranske vasi in Franca Mirtiča iz Dol. Mraševega.

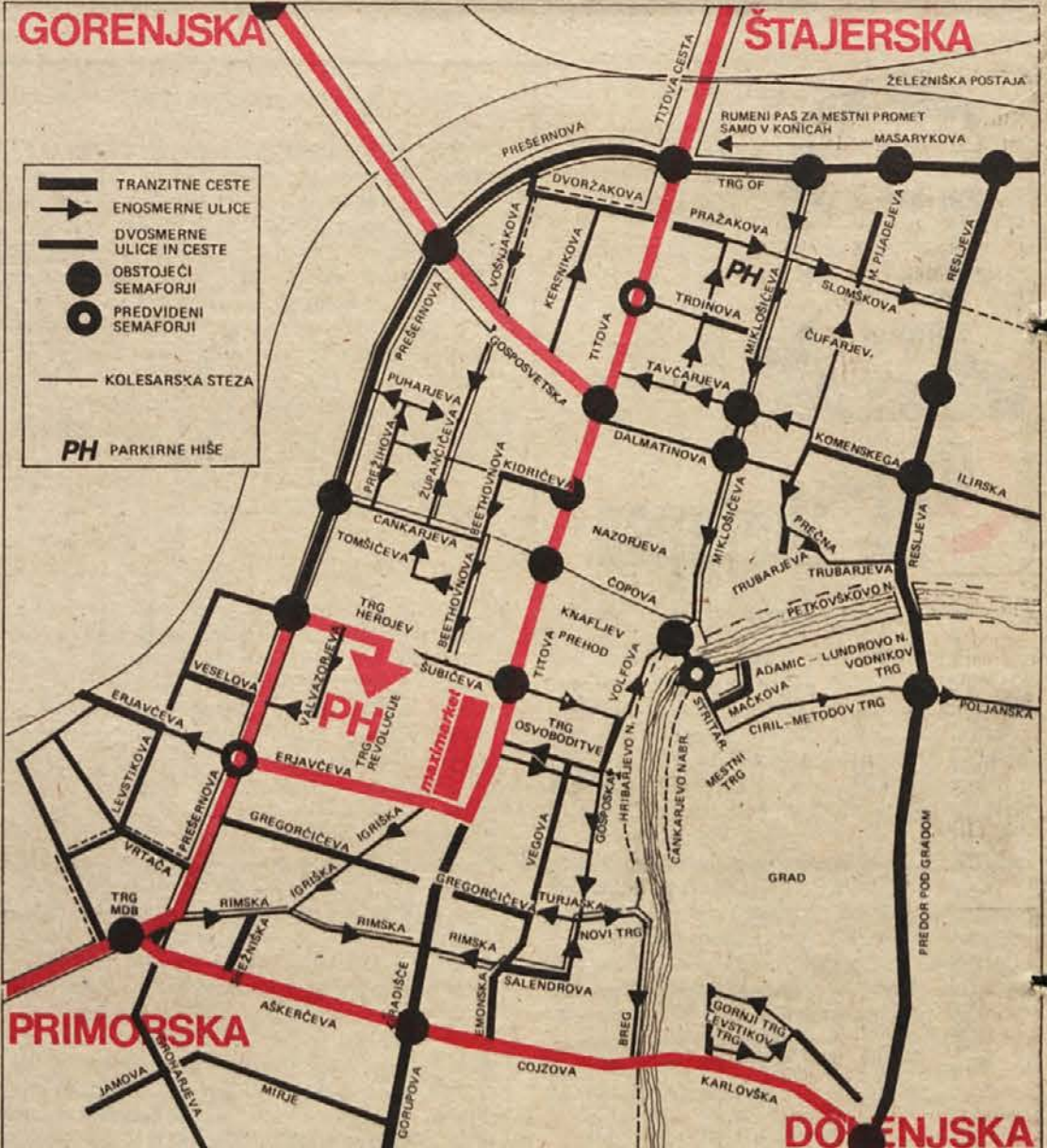
Tako so potrošniki v novomeški mesnici na tržnici kupovali del veterinarsko pregledanega, del pa nepregledanega mesa.

Iznajdljivim mesarjem so prišli na sled zato, ker se je ljudem zdelo čudno, zakaj ravno v to mesnico dovažajo meso ponoči, medtem ko drugod tega ni videti.

Omeniti velja še, da je Kmetijska zadruga Krka ostro ukrepala zoper omenjene zaposlene, vmešane v ta posel, in da bo glede črnih zakolov svoje rekla še veterinarska inšpekcija.

PO CESTI JE TEKLO MLEKO, Novomeščani pa so bili brez njega. 30. avgusta ob 4.30 je tovornjak s prikolico, naložen z mlečnimi izdelki, trčil v zrenjaninski priklopnik, naložen z moko.

DA VAM OMOGOČIMO NAJHITREJSI DOSTOP DO PARKIRISCA SMO IZDELALI SHEMO NAJENOSTAVNEJSEGA DOHODA DO TRGOVSKE HIŠE.

V ŠTIRIH PRODAJNIH ETAZAH JE KUPCEM NA VOLJO VELIKA IZBIRA PREHRAMBENEGA IN NEPREHRAMBENEGA BLAGA, KI BO ZADOLVOLJILA SE TAKO RAZVAJENEGA KUPCA.

TRGOVSKA HIŠA EMONA JE ODPRTA VSAK DAN RAZEN SOBOTE IN NEDELJE OD 7.30 – 20.00 URE GOSTINSKI LOKALI OD 8.00 – 23.00 URE V SOBOTO 4. in 11. SEPTEMBRA JE TRGOVSKA HIŠA DEZURNA IN JE ODPRTA OD 7.00 – 20.00 URE. OD 1. OKTOBRA DO 31. DECEMBRA PA BO ODPRTA TUDI VSAKO SOBOTO POPOLDNE.

Tekme harmonik

Kakor vsako leto bo tudi letos tradicionalno tekmovalstvo harmonikarjev za naslov najboljšega harmonikarja amaterja pod naslovom: POZDRAV S PLANIN.

Tekmovalci morajo prijave s kavgijo 50.00 din poslati društvu do 5. 9. 1976. Igrali bodo zopet na diatonične harmonike.

NA TRIM KOLESARJENJU 55 OBČANOV Trebanjska TKS in TVD Partizan Mirna sta minulo soboto pripravila trim akcijo, katere se je udeležilo 55 kolesarjev.

AMD logo and text: DOBIMO SE NA GORJANCIH! AMD Novo mesto vabi svoje člane in prijatelje avtomoto športa na srečanje na Gorjancih v soboto, 11. septembra.

MEDVED SE SPREHAJA

Blizu vasi Lašče v Suhi krajini si je medved izbral pot pri prvem ovinku pod Laščami, nedaleč od vasi, kjer v jutranjih urah prečka regionalno cesto.